

Załącznik do uchwały Nr 327/XXXV/2022
Rady Gminy i Miasta Koziegłowy
z dnia 24 marca 2022 r.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY I MIASTA KOZIEGŁOWY DO 2030 ROKU

Koziegłowy 2021

Spis treści

Wykaz stosowanych skrótów	2
Wstęp	3
I. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY I MIASTA KOZIEGŁOWY	6
OGÓLNE INFORMACJE O GMINIE	7
BADANIA I ANALIZY STATYSTYCZNE W WYMIARZE DYNAMICZNYM I PORÓWNAWCZYM	8
1.1. WYMIAR SPOŁECZNY	8
1.2. WYMIAR GOSPODARCZY	20
1.3. WYMIAR PRZESTRZENNY	24
BADANIA SPOŁECZNE - PODSUMOWANIE	30
WNIOSKI - ANALIZA SWOT	33
II. CELE STRATEGICZNE ROZWOJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM I PRZESTRZENNYM	37
III. KIERUNKI DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH DLA OSIĄGNIĘCIA CELÓW	39
IV. OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ, WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA	49
V. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY	56
5.1. Wprowadzenie do modelu	56
5.2. Uwarunkowania modelu i funkcje terenów w gminie	57
5.3. Model struktury funkcjonalno - przestrzennej - ujęcie graficzne	63
VI. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE	66
VII. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WRAZ Z ZAKRESEM PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	74
7.1. Krajowe obszary strategicznej interwencji	75
7.2. Regionalne obszary strategicznej interwencji - ujęcie funkcjonalne	75
7.3. Regionalne obszary strategicznej interwencji - ujęcie tematyczne	77
VIII. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI (OSI) KLUCZOWE DLA GMINY WRAZ Z ZAKRESEM PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	81
IX. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII, W TYM WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH	83
9.1. Podmioty zaangażowane w realizację Strategii	83
9.2. Mechanizmy i narzędzia wdrażania Strategii	85
9.3. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	86
9.4. Sposób monitorowania i ewaluacji realizacji Strategii oraz aktualizacji	91
X. RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	94
Bibliografia/dokumenty źródłowe	97
Spis rysunków	98

Opracowanie:

Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy

(C) Wszystkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie bez zgody autora zabronione.

Wykaz stosowanych skrótów

BDL - Bank Danych Lokalnych (baza Głównego Urzędu Statystycznego)
GMOPS - Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach
GUS - Główny Urząd Statystyczny
KGW - Koło Gospodyń Wiejskich
LGD - Lokalna Grupa Działania
MGOPK - Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach
OSI - Obszary Strategicznej Interwencji
OSP - Ochotnicza Straż Pożarna
PSZOK - Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
PUP - Powiatowy Urząd Pracy w Myszkowie
SIO - System Informacji Oświatowej
SP ZOZ - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
WPF - Wieloletnia Prognoza Finansowa
ZEAOŚ - Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Oświaty Samorządowej Gminy i Miasta Koziegłowy
ZUK - Zespół Usług Komunalnych w Koziegłowach

Wstęp

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku jest podstawowym i najważniejszym dokumentem planistycznym gminy, który z jednej strony diagnozuje uwarunkowania i potencjał jednostki samorządu terytorialnego, a z drugiej: jej problemy, potrzeby i wyzwania rozwojowe. Określa misję, wizję oraz cele i kierunki rozwoju, jak również wyznacza wytyczne dla dokumentów wdrożeniowych i planowania przestrzennego w perspektywie do 2030 roku.

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku została opracowana zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1057) i art. 10e ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. z Dz.U. 2021 r. poz. 1372, 1834) oraz obejmuje:

- 1) wnioski z diagnozy;
- 2) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- 3) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- 4) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 5) model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
- 6) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
- 7) obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań;
- 8) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano wraz z zakresem planowanych działań;
- 9) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
- 10) ramy finansowe i źródła finansowania.

Podstawą do sporządzenia dokumentu jest uchwała Nr 219/XXV/2021 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dnia 25 marca 2021 roku w sprawie: przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku spełnia wszystkie wymagania proceduralne i merytoryczne wynikające z powyższych przepisów, a zatem uzyskała umocowanie prawne oraz miejsce w zintegrowanym systemie zarządzania rozwojem kraju i gminy.

Strategia staje się instrumentem pozyskiwania środków zewnętrznych, a jednocześnie stanowi pełnoprawną strategię rozwoju stanowiącą element nowego zintegrowanego "Systemu zarządzania rozwojem Polski" (uchwała nr 162/2018 Rady Ministrów z dnia 29 października 2018 roku).

Należy również podkreślić, iż jest spójna z innymi dokumentami wyższego rzędu, w tym na szczeblu regionalnym: ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

Prace nad Strategią Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku obejmowały etapy:

- opracowanie diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy i Miasta Koziegłowy, w ujęciu porównawczym (na płaszczyźnie powiatu i regionu) i dynamicznym (na przestrzeni ostatnich 5-10 lat) wraz z wynikami;
- ankietyzację prowadzoną w miesiącu marzec - kwiecień 2021r. wśród mieszkańców i pozostałych interesariuszy, w zakresie oceny jakości i warunków życia na obszarze gminy, stanu infrastruktury, największych problemów, priorytetowych celów i zadań mających największy wpływ na rozwój gminy w ciągu najbliższych lat - wraz z analizą wyników i podsumowaniem;
- opracowanie wniosków z diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy i Miasta Koziegłowy z uwzględnieniem badań statystycznych ilościowych i jakościowych w ujęciu porównawczym i dynamicznym oraz wyników ankietyzacji - w tym w formie analizy SWOT;
- wypracowanie założeń programowych, funkcjonalno - przestrzennych i wdrożeniowych Strategii Rozwoju - w ramach warsztatów i konsultacji z członkami Zespołu Zadaniowego ds. opracowania dokumentu powołanego przez Burmistrza Gminy i Miasta Koziegłowy i pozostałymi interesariuszami;
- przygotowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku - zgodnego z przepisami, standardem i spójnego z wytycznymi dokumentów nadrzędnych, w tym z art. 10e ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz ustawą z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- przeprowadzenie spotkań z Zespołem Zadaniowym do prac nad przygotowaniem Strategii Rozwoju i pozostałymi interesariuszami;
- konsultacji społecznych w dniach 5 października - 12 listopada 2021r. projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku, w szczególności z: sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami gminy, a także z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie;
- opiniowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku i uzyskanie pozytywnej opinii Zarządu Województwa Śląskiego (na podstawie uchwały nr 2336/283/VI/2021 z dnia 27.10.2021 r.) dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”;
- przygotowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku po uwzględnieniu ewentualnych zmian wynikających z przeprowadzonych konsultacji i opinii wydanej przez zarząd województwa śląskiego;
- przeprowadzenie uprzedniej ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku (Ewaluacja ex-ante);
- przygotowanie Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku po uwzględnieniu ewentualnych zmian wynikających z przeprowadzonej uprzedniej ewaluacji;
- przeprowadzenie procedury wynikającej z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa

w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 2373 z późn. zm.) - zgodnie z art. art. 46, 48, 49 oraz 57 i 58 (dokonanie uzgodnień z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym) i odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku;

- przygotowanie ostatecznej wersji Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku i przyjęcie dokumentu przez Radę Gminy i Miasta Koziegłowy w drodze uchwały.

Prace nad dokumentem odbywały się przy zastosowaniu modelu partycypacyjno-eksperckiego, w którym dane wyjściowe, w tym: założenia, analizy statystyczne i strategiczne były wynikiem prac zewnętrznych specjalistów - przy współpracy z zespołem roboczym ds. opracowania strategii powołanym przez władze gminy.

Jednocześnie poprzez możliwość partycypacji lokalnych interesariuszy i mieszkańców na różnym etapie przygotowania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy w ramach konsultacji społecznych włączono ich w procesy rozwojowe w celu efektywniejszej realizacji strategii.

W związku z powyższym, Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku jest wynikiem szerokich i różnorodnych działań analitycznych, planistycznych, programowych i ewaluacyjnych. Jednocześnie uwzględnia wyniki konsultacji społecznych poprzez możliwość partycypacji mieszkańców i pozostałych interesariuszy na każdym etapie jej opracowania, a następnie wdrażania.

I. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy i Miasta Koziegłowy

Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy i Miasta Koziegłowy została opracowana w sposób kompleksowy i stanowi punkt wyjścia dla dalszych prac nad Strategią Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku.

Diagnoza polegała na zgromadzeniu, a następnie analizie danych na temat gminy i jej otoczenia. Zawarto w niej, zarówno elementy przekrojowe oraz analizę stanu dotychczasowego, jak i czynniki opisujące przyszłość.

Pierwszym etapem było określenie celu, w tym: rozpoznanie najważniejszych cech, zasobów, potencjałów, problemów gminy i jej otoczenia dla potrzeb planowania długofalowej polityki rozwoju.

Następnie określono następujące założenia i metodologię badań:

- zakres merytoryczny: dane społeczne, gospodarcze i przestrzenne,
- zakres terytorialny: obszar Gminy i Miasta Koziegłowy,
- zakres czasowy: 5-10 lat,
- źródła danych, m.in.: Główny Urząd Statystyczny, Urząd Gminy i Miasta, Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, i inne,
- metodologia: analizy statystyczne w ujęciu dynamicznym i porównawczym, badania społeczne: ilościowe i jakościowe, warsztaty i konsultacje społeczne.

Ostatnim etapem diagnozy było zgromadzenie i analiza danych oraz sformułowanie wniosków, które stanowią opis sytuacji oraz zachodzących zmian, tendencji społeczno-gospodarczych i przestrzennych w gminie i otoczeniu w ostatnich latach, w obszarach przeprowadzonej diagnozy w kontekście planowania jej strategicznego rozwoju.

Wnioski z diagnozy to jej podsumowanie, które:

- identyfikuje najważniejsze wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania rozwoju jednostki samorządu terytorialnego,
- wskazuje na główne bariery i szanse wynikające ze zidentyfikowanych uwarunkowań,
- określa potencjały gminy nawiązując do dostępnych zasobów oraz lokalnej specyfiki, w tym zróżnicowania terytorialnego,
- definiuje główne wyzwania, perspektywy i kierunki rozwoju.

Diagnoza uwzględnia również otoczenie, uwarunkowania zewnętrzne i trendy rozwojowe o charakterze lokalnym i ponadlokalnym. Została przeprowadzona w ujęciu dynamicznym (trendy i przekrój w czasie) i porównawczym (ze średnimi danymi dla powiatu i województwa).

OGÓLNE INFORMACJE O GMINIE

Gmina i Miasto Koziegłowy położona jest w północnej części województwa śląskiego. Jest największą gminą pod względem powierzchni w powiecie myszkowskim i zajmuje prawie 160 km².

Sąsiaduje z gminami: Poraj, Siewierz, Woźniki, Kamienica Polska, Ożarówce oraz z miastem powiatowym Myszków. Siedzibą gminy jest miasto Koziegłowy.

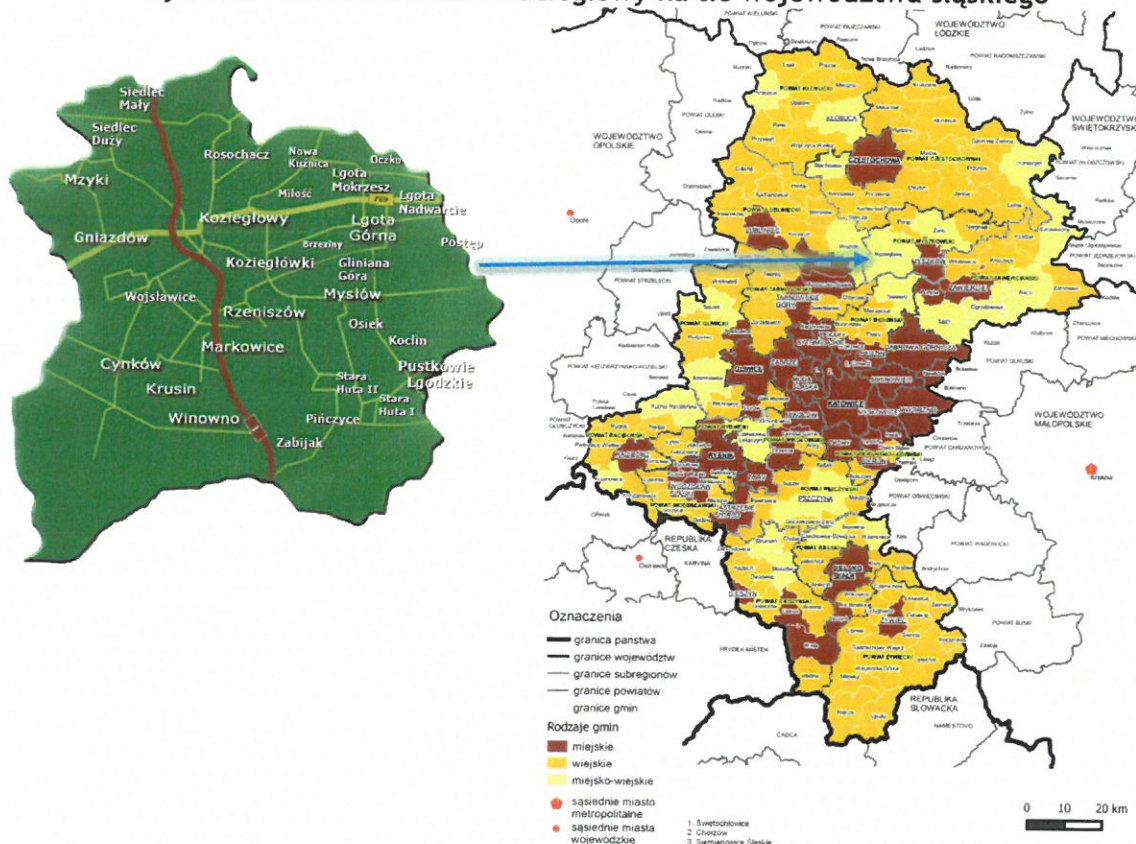
Położona jest przy jednym z głównych szlaków komunikacyjnych kraju - drogi krajowej nr 1. Dodatkowym atutem jest bliskość portu lotniczego Katowice-Pyrzowice.

Pod względem fizyczno-geograficznym, zlokalizowana jest w obrębie dwóch prowincji: Wyżyn Polskich, w podprowincji Wyżyny Śląsko-Krakowskiej (88,8% obszaru) oraz Nizy Środkowoeuropejskiego, w podprowincji Niziny Środkowopolskiej (11,2%).

Na terenie Gminy Koziegłowy znajdują się 33 miejscowości oraz 26 sołectw, w tym: Cynków, Gniazdów, Gliniana Góra, Koclin, Koziegłówki, Krusin, Lgota Górna, Lgota Mokrzesz, Lgota Nadwarcie, Markowice, Miłość, Mysłów, Mzyki, Nowa Kuźnica, Oczko, Osiek, Pińczycze, Postęp, Pustkowie Lgockie, Rzeniszów, Siedlec Mały, Siedlec Duży, Stara Huta I, Stara Huta II, Winowno, Wojślawice oraz Zabijak.

Gmina ma charakter rolniczy. Użytki rolne zajmują 74,3% ogółu powierzchni, w tym większość to grunty orne. Natomiast lasy stanowią 20,2% obszaru gminy.

Rysunek 1. Gmina i Miasto Koziegłowy na tle województwa śląskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.koziegłowy.pl www.slaskie.pl

BADANIA I ANALIZY STATYSTYCZNE W WYMIARZE DYNAMICZNYM I PORÓWNAWCZYM

1.1. WYMIAR SPOŁECZNY

• Ludność i procesy społeczne

Gminę i Miasto Koziegłowy zamieszkuje 14.324 osoby - co stanowi 0,32% ludności województwa śląskiego i 20,26% ludności powiatu myszkowskiego. W ciągu ostatnich 10 lat liczba mieszkańców utrzymywała się na zbliżonym poziomie - zmalała jednak o 0,2% - co oznacza niewielki problem **depopulacji** (w por. w regionie populacja zmniejszyła się średnio o 2,63%, a w powiecie o 1,89%).

Rysunek 2. Kształtowanie się liczby ludności w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2011-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Najbardziej zaludnioną miejscowością jest Miasto Koziegłowy, w której mieszka: 13,10% ogółu populacji gminy, następnie Cynków: 8,18% oraz Pińczyce: 6,94%.

Regularnie od 2010 roku, obserwuje się **ujemny przyrost naturalny**. Najniższą wartość osiągnął w 2018 roku: -81 osób, a najwyższą w 2011 roku: -16 osób. Natomiast wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców wynosi: -4,33 (według dostępnych danych GUS za 2019 rok) i jest znacznie niższy od danych regionalnych. W porównaniu: średnia wartość dla województwa śląskiego kształtuje się na poziomie -2,49, a dla powiatu myszkowskiego: -3,92.

W ostatnim dziesięcioleciu wystąpiło **dodatnie saldo migracji**. Najwyższe zaobserwowano w 2019 roku: 81 osób. Nowi mieszkańcy gminy to przede wszystkim kobiety przybywające z miast - ponad 45% osób. Taką samą grupę stanowią osoby wymeldowane (zgodnie z danymi za 2019 rok). Według danych GUS za 2019 rok, saldo migracji ogółem na 1000 osób wyniosło w województwie śląskim: -1,04, w powiecie myszkowskim: 1,1, natomiast w Gminie Koziegłowy: 5,7 - co stanowiło korzystny wynik w porównaniu z przeciętnymi wartościami innych jednostek.

Na koniec 2019 roku struktura **ludności według ekonomicznych grup wieku** kształtowała się następująco: udział osób w wieku przedprodukcyjnym: 17,4%, produkcyjnym: 59,2% oraz poprodukcyjnym: 23,4%. W ciągu 10 lat zmniejszyła się liczba ludności w wieku produkcyjnym o 3,5 punktu procentowego i poprodukcyjnym o 3,4 punktu, natomiast liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Zmiany w strukturze ludności wskazują na „starzenie się” społeczeństwa. Niekorzystną tendencję demograficzną odzwierciedla również rosnący odsetek osób w wieku powyżej 65 lat w społeczeństwie, z poziomu 16,8% w 2010 roku do 19,6% w 2019 roku. Udział osób starszych w populacji mieszkańców systematycznie rośnie. Osoby w wieku powyżej 80 lat stanowią prawie 5% całej populacji gminy.

Analizując udział ludności powyżej 60 roku życia w stosunku do populacji danego sołectwa należy zauważyć, iż największy odsetek występuje w Siedlcu Małym: 46,51% ogółu liczby ludności, następnie w Oczku: 31,43% oraz Gniazdowie: 30,24%.

Wskaźnik ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym dla Gminy i Miasta Koziegłowy wynosi: 68,9 i jest wyższy w porównaniu ze średnią dla powiatu myszkowskiego i województwa śląskiego: 67,7. Natomiast współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi jest również bardziej niekorzystny dla gminy i wynosi: 29,9 - przy średniej powiatu: 29,2 oraz regionu: 29.

Najstarsza grupa wiekowa mieszkańców, ze względu na choroby, niesamodzielność lub niepełnosprawność, a także zagrożenie izolacją społeczną, często potrzebuje wsparcia, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych i zdrowotnych.

Dane w zakresie kształtowania się liczby ludności w Gminie i Mieście Koziegłowy oraz strukturę wiekową mieszkańców w latach 2021-2030 przedstawiono w oparciu o opracowanie Głównego Urzędu Statystycznego pn.: „**Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030**”.

Zgodnie z przewidywaniami liczba ludności gminy w analizowanym okresie czasu nieznacznie zmniejszy się o 1,45%, liczba osób w wieku powyżej 60 roku życia wzrośnie o około 8%, natomiast w wieku powyżej 80 lat o 13,95%.

Prognozowane zmiany demograficzne będą miały znaczące i wielowymiarowe skutki społeczno-gospodarcze, wymuszające konieczność zapewnienia i zwiększenia dostępności do odpowiednich usług społecznych zwłaszcza dla osób starszych, w tym: profilaktycznych, zdrowotnych, opiekuńczych, czy aktywnej integracji.

Gęstość zaludnienia w Gminie i Mieście Koziegłowy wynosi 90 osób/km² i jest niższa w porównaniu ze średnią dla powiatu myszkowskiego: 148 osób/km² oraz województwa śląskiego: 366 osób/km². Należy jednak zauważyć, że w województwie śląskim gęstość zaludnienia jest najwyższa w Polsce, a najgęściej zaludniony jest centralny obszar regionu - ponad 1000 osób na km².

• **Edukacja i wychowanie przedszkolne**

Na terenie Gminy Koziegłowy funkcjonują następujące **publiczne placówki oświatowe**:

- I. Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Zespole Szkół w Koziegłowach,
- II. Szkoły Podstawowe prowadzone przez Gminę i Miasto Koziegłowy:
 1. Szkoła Podstawowa im. Alfreda Szklarskiego w Zespole Szkół w Koziegłowach,

2. Szkoła Podstawowa im. Agaty Mróz-Olszewskiej w Lgocie Górnej,
3. Szkoła Podstawowa w Pińczycach,
4. Szkoła Podstawowa w Cynkowie,
5. Szkoła Podstawowa w Gniazdowie,
6. Szkoła Podstawowa w Siedlcu Dużym,
7. Szkoła Podstawowa w Koziegłówkach;

III. Przedszkole w Koziegłowach z Oddziałami Integracyjnymi, w którym funkcjonuje 11 oddziałów w tym 3 oddziały zamiejscowe zlokalizowane w budynku po szkole w Starej Hucie;

Jednostki w ramach oświaty niepublicznej to szkoły podstawowe prowadzone przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich z siedzibą w Częstochowie, w tym:

1. Szkoła Podstawowa w Mysłowie,
2. Szkoła Podstawowa w Winownie.

Jednostką organizacyjną realizującą obowiązki w zakresie obsługi zadań edukacyjnych Gminy i Miasta Koziegłowy oraz obsługi, nadzoru i kontroli nad placówkami oświatowymi prowadzonymi przez Gminę i Miasto Koziegłowy jest Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Oświaty Samorządowej Gminy i Miasta Koziegłowy (ZEAOS).

W roku szkolnym 2019/2020 w szkołach publicznych, liczba uczniów przypadająca na 1 etat nauczycielski w Gminie i Mieście Koziegłowy wyniosła średnio ponad 8,53 osób, w województwie śląskim ponad 12, a w powiecie myszkowskim: 10 osób. Natomiast na 1 oddział przypadało odpowiednio w gminie: 2, w regionie: 1,4 oraz w powiecie: 1,5 etatu. Niższa wartość wskaźników od przeciętnej dla Śląska świadczy o konieczności ponoszenia wyższych wydatków z budżetu gminy na 1 ucznia, jednak z drugiej strony wskazuje na możliwość zwiększenia efektywności nauczania poprzez pełniejsze poznanie potrzeb oraz indywidualną pracę z uczniem.

Średnia liczba uczniów przypadająca na 1 oddział we wszystkich szkołach na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy wyniosła: 15,3 osób. W odniesieniu do przeciętnych wartości dla regionu i powiatu również nie zaobserwowano znacznych odchyleń.

O dobrym poziomie nauczania w tutejszych placówkach na poziomie podstawowym świadczą przede wszystkim wyniki egzaminu ósmoklasisty. W 2020 roku średnie wyniki uczniów z obszaru gminy również były wysokie, zwłaszcza z języka polskiego, w którym średnia dla gminy wyniosła: 65,19% (powiat: 59,78% województwo: 59,29%) oraz z matematyki: 49,18% (powiat: 44,87%, województwo: 45,67%). Średni wynik z języka angielskiego uczniów z obszaru gminy, który wyniósł: 52,83%, był nieznacznie niższy od przeciętnej w powiecie: 53,18% i regionie: 55,24%.

Przy Zespole Szkół w Koziegłowach funkcjonuje również liceum ogólnokształcące, w którym wyniki z egzaminów maturalnych są zazwyczaj niższe niż przeciętne wartości dla regionu i powiatu. Średnia zdawalność matur (w sesji głównej w liceach ogólnokształcących) w 2019 roku wynosiła w Koziegłowach: 70,59% - i była o ponad 10 punktów procentowych niższa niż w powiecie myszkowskim: 84,49% oraz województwie śląskim: 85,57%. Również w 2020 roku zdawalność egzaminów była niższa w gminie i kształtowała się na poziomie 72,73% - w porównaniu z powiatem: 78,70%, i regionem: 80,42%. Analizując średnie wyniki egzaminów maturalnych na poziomie

podstawowym należy stwierdzić, iż uczniowie liceum w Koziegłowach osiągalni wyłącznie większą liczbę punktów z języka polskiego w porównaniu ze średnią dla powiatu myszkowskiego, natomiast z matematyki i języka angielskiego - znacznie niższe, niż w powiecie, a zwłaszcza w województwie.

Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od 3 roku życia do osiągnięcia wieku szkolnego. Według danych ZEAOS na dzień 30.09.2020 r. w Gminie i Mieście Koziegłowy: do 24 oddziałów przedszkolnych uczęszczało 470 dzieci. Według danych GUS, na obszarze gminy w 2019 roku ponad 80% dzieci w wieku 3-6 lat objętych zostało wychowaniem przedszkolnym. Odsetek ten jest niższy od średniej wartości dla powiatu myszkowskiego (88,9%) i województwa śląskiego (91,4%).

Poważnym problemem w Gminie i Mieście Koziegłowy jest **brak żłobka**. Wyzwaniem staje się utworzenie nowej placówki zapewniającej opiekę dzieciom do lat 3.

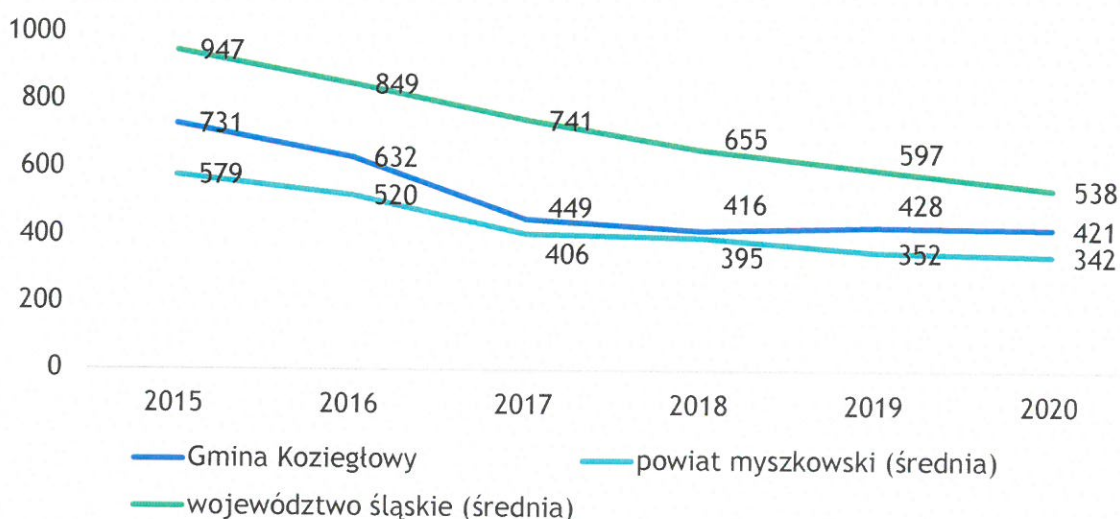
• Pomoc społeczna

Jednostką organizacyjną świadczącą pomoc społeczną na terenie gminy jest Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach (GMOPS).

W 2020 roku w Gminie i Mieście Koziegłowy liczba osób korzystających ze świadczeń GMOPS na podstawie wydanych decyzji wyniosła: 421 osób, co stanowiło prawie 3% mieszkańców gminy. W stosunku do 2015 roku liczba ta zmniejszyła się ponad 42%.

Liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej jest wyższa od przeciętnej wartości dla gmin powiatu myszkowskiego (342 osoby) oraz znacznie niższa od średniej dla województwa śląskiego (538 osób).

Rysunek 3. Liczba osób korzystających ze świadczeń GOPS na podstawie wydanych decyzji w Gminie i Mieście Koziegłowy, powiecie myszkowskim i województwie śląskim w latach 2015-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GMOPS w Koziegłowach: „Ocena zasobów pomocy społecznej za 2020r.”

Malejąca liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej jest zjawiskiem korzystnym, bowiem generuje zmniejszenie kosztów związanych z opieką nad osobami będącymi w trudnej sytuacji życiowej. Należy jednak zwrócić uwagę, że zmiany w liczbie tych osób mogą wynikać ze zmian przepisów prawnych, dzięki którym większa lub mniejsza grupa osób może uzyskiwać uprawnienia do otrzymywania odpowiednich świadczeń. Istotne zmiany w danych niekoniecznie zatem oznaczają nagłą poprawę lub pogorszenie sytuacji życiowej społeczeństwa.

W 2020 roku według danych GMOPS liczba mieszkańców, którym przyznano świadczenie wyniosła: 421 osób - co obejmuje łącznie 305 rodzin i 490 osób w rodzinach. 99,3% świadczeń przyznanych zostało w ramach zadań własnych, a 93,1% stanowiły świadczenia pieniężne. Praca socjalna została udzielona 462 rodzinom.

Z wymienionych w ustawie o pomocy społecznej przesłanek, które stanowią podstawę udzielenia pomocy społecznej według danych GMOPS najczęściej występowały: niepełnosprawność: 48,3% ogółu rodzin objętych pomocą, bezrobocie (ubóstwo): 24,4%, długotrwała lub ciężka choroba: 16,8%, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych: 5,1%.

Analizując dostępne dane GMOPS za 2020 rok w podziale na poszczególne sołectwa Gminy i Miasta Koziegłowy należy stwierdzić, iż największy udział osób korzystających z pomocy społecznej w populacji danego sołectwa występuje w: Miłości, Mzykach, Starej Hucie I, Oczku oraz Pińczycach. Główny problem stanowi przede wszystkim: długotrwała choroba, a następnie bezrobocie/ubóstwo.

Poważnym problemem występującym na terenie gminy jest niepełnosprawność, rozumiana jako trwała lub okresowa niezdolność do wypełniania ról społecznych, spowodowana stałym lub długotrwałym naruszeniem sprawności organizmu, wpływa na poziom funkcjonowania, jakość życia i integrację społeczną osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

W 2020 roku udział osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność wyniósł: 2,45% ogółu mieszkańców Gminy i Miasta Koziegłowy. Największy odsetek odnotowano w sołectwach: Oczko, Miłość, Mzyki, Pińczyce, Stara Huta I.

Dane GUS wskazują, że obecność w gospodarstwie domowym osoby niepełnosprawnej jest czynnikiem zwiększającym ryzyko zagrożenia ubóstwem. Są to zazwyczaj osoby w wieku powyżej 60 roku życia oraz bierne zawodowo, które wymagają opieki, zwłaszcza ze strony jednego z członków rodziny.

• Ochrona zdrowia

Usługi zdrowotne na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy świadczy przede wszystkim Przychodnia Rejonowo - Specjalistyczna w Koziegłowach oraz jej 4 filie w Cynkowie, Łgocie Górnej, Gniazdowie oraz Markowicach, która jest jednostką organizacyjną SP ZOZ w Myszkowie. Natomiast placówki niepubliczne zlokalizowane są w Koziegłowach oraz w Pińczycach.

W 2019 roku na 10 tys. mieszkańców gminy i powiatu przypadało 7 przychodni, a województwa śląskiego: 6 przychodni. Wartość wskaźnika w analizowanym okresie czasu ulegała nieznacznym wahaniom.

Według dostępnych danych GUS, w ostatnich 5 latach wzrosła o ponad 11% liczba porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej udzielanych pacjentom w placówkach działających na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy, tj. z 48.835 w 2015 roku do 54.979 w 2019 roku. W tym samym roku liczba porad POZ na 1 mieszkańca gminy wynosiła: 3,8 szt., natomiast w powiecie myszkowskim: 4,5 szt., a województwie śląskim: 4,6 szt. Kolejnym wskaźnikiem jest liczba porad udzielonych w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej, która w ciągu ostatnich 5 lat ulegała nieznacznym wahaniom i w 2019 roku wyniosła: 68.049 szt. - co stanowiło 4,8 porad na 1 mieszkańca gminy. Był to wskaźnik o wiele niższy w porównaniu do średnich danych powiatu: 7,3 porad oraz regionu: 7,9 porad lekarskich na 1 osobę.

Uwzględniając krajowe uwarunkowania związane z niekorzystną oceną dostępności usług świadczonych przez służbę zdrowia (np. odległe terminy wizyt lub, w przypadku ludności mieszkającej na wsi - duża odległość od przychodni), liczba udzielonych porad w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 1 mieszkańca gminy nie jest korzystna - w porównaniu do przeciętnych danych regionu. Należy jednak zauważyć, iż liczba porad w ramach POZ w analizowanym okresie czasu wykazuje rosnący trend.

W związku z tym, że korzystanie z porad może określać stan i poziom zdrowia społeczeństwa, można założyć również, że wzrost tej liczby związany jest z pogarszającym się stanem zdrowia społeczeństwa; z drugiej zaś strony może to być również związane ze wzrostem świadomości w zakresie profilaktyki.

Na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy działają 3 apteki. Na koniec 2019 roku na 1 aptekę ogólnodostępną przypadało: 4.773 osoby, w powiecie myszkowskim: 2.953 osoby, województwie śląskim: 3.503 osoby - co oznacza deficyt ich dostępności. Najbliższy szpital tj. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej zlokalizowany jest w Myszkowie. Porównując wskaźnik liczby ludności przypadającej na 1 łóżko w szpitalach ogólnych, w województwie śląskim osiągał on w 2019 roku wartość najniższą w kraju: 184 osoby/łóżko, a w powiecie myszkowskim ponad 32 osoby/łóżko - co wskazuje na korzystną sytuację w zakresie dostępności do szpitalnej opieki zdrowotnej na obszarze powiatu myszkowskiego.

W gminie, zgodnie z rejestrem: „Placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku prowadzoną w ramach działalności statutowej lub gospodarczej, prowadzonego przez Wojewodę Śląskiego”, działa: Dom Seniora „Dworek w Koclinie” - posiadający 8 miejsc dla osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub w podeszłym wieku.

• Gospodarka mieszkaniowa i warunki życia

Na koniec 2019 roku według dostępnych danych GUS, na obszarze gminy zlokalizowanych było łącznie 5.472 budynków mieszkalnych (przede wszystkim jednorodzinnych), w tym 5.758 mieszkań, których liczba wzrosła w ciągu ostatnich 10-ciu lat o ponad 6%. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosi: 99,2 m², natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę: 39,9 m². Średnia liczba

izb w 1 mieszkaniu: 4,45, a osób na 1 izbę: 0,56. W analizowanym okresie czasu większość wskaźników uległa poprawie.

Znaczna większość mieszkań wyposażonych jest w wodociąg: 89,4%, w łazienkę: 82,9% oraz centralne ogrzewanie: 75,7% ogółu (stanowiące indywidualne źródła ciepła - przede wszystkim na paliwo stałe, brak sieci ciepłowniczej).

Na 1 osobę przypada w gminie średnio 39,9 m² powierzchni - i jest to wartość wyższa w porównaniu z danymi dla województwa śląskiego, gdzie wynosi ona: 28,3 m² i powiatu myszkowskiego: 32,9 m² na 1 mieszkańca. Na 1000 mieszkańców w gminie przypadają: 402,1 mieszkania, natomiast w powiecie: 383,7, a w województwie: 395,5.

Na koniec 2019 roku, udział ludności korzystającej na terenie gminy z sieci wodociągowej wyniósł: 88,2%. Wskaźnik był nieznacznie niższy od średniej wartości, który dla powiatu myszkowskiego kształtował się na poziomie 90,6% oraz województwa: 95,8%.

W Gminie i Mieście Koziegłowy istnieje poważny problem z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej. Udział osób korzystających z tej instalacji na koniec 2019 roku wyniósł: 5% i był zdecydowanie niższy od średniej wartości powiatu myszkowskiego: 40,8% oraz regionu: 78,6%. Natomiast udział osób korzystających z instalacji gazowej na obszarze gminy stanowił: 25,5% i również był niższy od średniej dla powiatu: 44,4% i regionu: 63,2%. Problem z dostępem do sieci gazowej występuje przede wszystkim na obszarach wiejskich.

W ostatnich latach w gminie zwiększył się wskaźnik liczby mieszkań oddanych na 1000 ludności (zwłaszcza w budynkach jednorodzinnych) z 2,5 w 2010 roku, do 3,1 w 2019 roku. Przeciętna liczba izb w nowym mieszkaniu wynosiła ponad 5,5 szt., a średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w każdym roku: ponad 130 m² (najwyższą wartość osiągnęła w 2018 roku, tj. 175,6 m²).

Rysunek 4. Mieszkania na 1000 ludności w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2010-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Na koniec 2019 roku nowa liczba mieszkań na 1000 ludności wyniosła w Gminie i Mieście Koziegłowy: 3,1 i była wyższa w porównaniu z województwem śląskim: 3,09 i powiatem myszkowskim: 2,2. Wartość wskaźnika świadczy o znacznym rozwoju budownictwa mieszkaniowego na obszarze gminy.

Analizując zasoby mieszkaniowe Gminy i Miasta Koziegłowy na koniec 2020 roku należy zauważyć, iż gmina dysponowała 28 mieszkaniami komunalnymi i tylko 1 mieszkaniem socjalnym (które nie było zamieszkane).

W porównaniu z 2015 rokiem zmniejszyła się liczba osób zamieszkujących mieszkania komunalne o 5% do 55 osób, a zwiększyła liczba osób oczekujących na mieszkania socjalne do 5 osób.

Budynki komunalne to przede wszystkim obiekty wybudowane przed 1970 rokiem, część z nich została poddana pracom termomodernizacyjnym (np. budynek w Pińczycach). Jednakże większość z nich wymaga przeprowadzenia robót budowlano-remontowych, w tym: wymiany stolarki, docieplenia przegród, modernizacji instalacji i źródła ciepła.

• Kultura i dziedzictwo kulturowe

Na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy funkcjonuje **Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury** (MGOPK), który jest samorządową jednostką kultury, z siedzibą przy ul. Żareckiej 28 w Koziegłowach, którego celem jest organizowanie życia kulturalnego mieszkańców Gminy i Miasta Koziegłowy, oraz animacja społeczności lokalnej do uczestnictwa w wydarzeniach artystycznych.

W strukturach MGOPK mieszczą się Świetlica Środowiskowa i jej filie w Gniazdowie, Mzykach, Wojstawicach, Lgocie Górnej, Pińczycach, Cynkowie, Markowicach. Ośrodek opiekuje się też Kołami Gospodyń Wiejskich, Gminnym Zespołem Pieśni i Tańca, Gminną Orkiestrą Dętą, Zespołem Śpiewaczym Złoty Kłós, Bractwem Rycerskim Krystyna z Koziegłów.

W ośrodku funkcjonuje bogata oferta zajęć i warsztatów. Zainteresowani mogą uczestniczyć w zajęciach pracowni plastycznej dla dzieci, zajęciach artystycznych dla młodzieży i dorosłych, sportowych, muzycznych, teatralnych. Efektem pracy uczestników tych zajęć są przedstawienia teatralne w ośrodku. Podczas wakacji i ferii prowadzone są przez świetlicę środowiskową akcje: letnia i zimowa. Podczas akcji dzieci z różnych środowisk gminy mogą integrować się ze sobą wspólnie uczestnicząc w różnych wycieczkach, rozgrywkach i zabawach.

Zgodnie z dostępnymi danymi GUS za lata 2011-2019, liczba zorganizowanych imprez i ich uczestników na 1000 ludności kształtowała się od 26 imprez i 325,9 osób w 2013 roku do 164 imprez i 1359,3 osób w 2019 roku.

Do jednych z najważniejszych imprez organizowanych na obszarze gminy jest: Festiwal Miłośników Koni i Muzyki „Z Kopyta”, który odbywa się w Gniazdowie od 2015 roku, po oddaniu do użytku „Międzygminnego Szlaku Konnego” wraz ze zlokalizowanym w Gniazdowie torem T.R.E.C. do uprawiania jeździectwa turystycznego. Dwudniowa impreza organizowana zazwyczaj w 2 połowie sierpnia lub 1 połowie września obejmuje m.in. pokazy koni, jeździectwo, zawody, konkursy i koncerty.

Analizując poziom uczestnictwa mieszkańców w innych działaniach kulturalnych należy zauważyć, iż liczba grup artystycznych i ich członków w ostatnich latach uległa

zwiększeniu do 9 grup i 110 osób na koniec 2019 roku. Grupy folklorystyczne (ludowe, pieśni i tańca, kapele) oraz ich członkowie stanowią ponad połowę wszystkich działających grup.

W Koziegłowach funkcjonuje **Miejska Biblioteka Publiczna**, będącą w strukturach MGOPK, której początki sięgają 1949 roku. Biblioteka jako jedyna w gminie biblioteka publiczna, propaguje czytelnictwo i udostępnia wszystkim mieszkańcom gminy literaturę piękną, popularną i naukową.

Na koniec 2019 roku na 1 placówkę biblioteczną przypadało 14.320 mieszkańców Gminy i Miasta Koziegłowy, a księgozbiór wyniósł 15104 woluminy.

W ostatnich pięciu latach, liczba czytelników zmalała o około 22%, tj. z 805 w 2010 roku do 626 w 2019 roku, jednak liczba wypożyczonego księgozbioru na zewnątrz wzrosła o prawie 12% z 10377 do 11598 wol.

Liczba czytelników utrzymuje się na niedostatecznym poziomie, tj. na 1000 ludności wyniosła w 2019 roku: 44 osoby - w porównaniu z przeciętnymi danymi dla województwa śląskiego: 168 osób oraz powiatu myszkowskiego: 99 osób. Problem może być spowodowany przede wszystkim ograniczoną dostępnością do biblioteki i koniecznością dotarcia z odleglejszych obszarów gminy, jak również korzystaniem z bibliotek w większych ośrodkach miejskich (np. zlokalizowanych w sąsiedztwie szkoły, czy miejsca pracy).

Należy jednak podkreślić, iż w gminie występuje również niski poziom wartości wskaźnika księgozbioru na 1000 ludności, tj.: 1054,7 wol. na 1000 mieszkańców - w odniesieniu do średniej wartości dla województwa śląskiego: 3516,4, i powiatu: 2701,0).

Najważniejsze zabytki i atrakcje turystyczne:

- Zabudowa miejska z XIV wieku - układ urbanistyczny miasta Koziegłowy,
- Kościół p.w. Marii Magdaleny z XV wieku,
- Kościół p.w. św. Barbary z XVII wieku,
- Pozostałości zamku w Koziegłowach z XIII wieku,
- Pałac biskupów w Koziegłowach,
- Plebania z początku XVII wieku,
- Kościół p.w. św. Wawrzyńca w Cynkowie z XVII wieku (zabytek klasy zerowej wraz z otaczającymi go zabytkowymi lipami),
- Sanktuarium św. Antoniego w Koziegłówkach,
- Pomnik Ks. B. Bienieckiego z 1862 roku w Koziegłówkach,
- Kaplica w Pińczycach z XVIII wieku,
- Baszta w murze zespołu pałacowego w Pińczycach z XVIII wieku,
- Pomniki Dziedziców Pińczyc i Fundatorów z 1767 roku,
- W ogrodzie Plebańskim: Stary Cis Jodłowy (będący pod ochroną),
- Pomnik przyrody - trzy dęby jurajskie w Postępie,
- Rezerwat Przyrody „Cisy” w Hucie Starej,
- Lgota Górna (Las) - dwa dęby szypułkowe,
- Jedyne w Polsce rękodzieło artystyczne wykonane z tyka osikowego,
- Kapelusze na miarę rekordu Guinnessa w Koziegłowach,
- Galeria Malarska Tadeusza Puszczewicza w Koziegłowach.

Na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy znajduje się 14 obiektów wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz 43 - do gminnej ewidencji zabytków. Obiekty te są w różnym stanie technicznym, często wymagają renowacji i modernizacji.

Do tradycji w ramach dziedzictwa niematerialnego, występującego w Koziegłowach należy wytwarzanie **rękodzieła ludowego** z wiórek drzewnych tzw. łyków. To specyficzne rękodzieło swoje początki ma pod koniec XIX wieku. Gmina i Miasto Koziegłowy to jedyne miejsce w Polsce, a być może i na świecie, w którym wytwarzano i wytwarza się do dziś w specyficznej technologii kapelusze, kwiaty, koszyki, koszyczki, elementy dekoracyjne oraz inne wyroby z wiórek osikowych. Wyroby rękodzieła ludowego prezentowane były w ciągu kilku lat na ponad dwudziestu pokazach, festiwalach i promocjach zagranicznych.

• Sport, rekreacja i turystyka

Infrastruktura sportowa i rekreacyjna na obszarze gminy jest w dobrym lub dostatecznym stanie technicznym i stale ulega poprawie w skutek działań remontowych oraz rozwojowi - poprzez budowę i rozbudowę nowych obiektów.

Konieczne jest również ulepszenie obiektów i ich dostosowanie do potrzeb osób niesamodzielnych i seniorów.

Zdecydowana część obiektów sportowo-rekreacyjnych jest własnością Gminy i Miasta Koziegłowy, a część stanowi obiekty przyszkolne i jest zarządzana przez placówki oświatowe. Wśród obiektów sportowych dominują place zabaw i boiska.

Prawidłowe warunki uprawiania sportu, oprócz ilości i dostępność obiektów sportowo-rekreacyjnych, zapewniają funkcjonujące instytucje sportowe, m.in. **kluby sportowe**.

W ramach klubów funkcjonują sekcje, a ich członkowie uprawiają najczęściej takie dyscypliny jak: piłka nożna, kolarstwo przełajowe i szosowe, tenis stołowy, piłka siatkowa, lekkoatletyka oraz uczestniczą w zawodach i turniejach rejonowych, powiatowych, wojewódzkich - często osiągając sukcesy.

Analiza dostępnych informacji pozwala na pozytywną ocenę działalności i propagowania sportu i rekreacji w kategorii dzieci i młodzieży szkolnej. Istnieje jednak deficyt klubów zrzeszających osoby dorosłe i seniorów - przede wszystkim w celu poprawy kondycji zdrowotnej i aktywnego spędzania czasu wolnego.

Gmina i Miasto Koziegłowy położona jest na **Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej**. Na jej terenie znajduje się wiele interesujących miejsc nadających się do turystyki, wypoczynku i rekreacji. Są to obszary i miejsca o walorach turystycznych i rekreacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym. Pomimo atrakcji i miejsc godnych zobaczenia, gmina nie posiada bardzo dobrze rozwiniętej oraz zdywersyfikowanej infrastruktury, która umożliwiałaby dostępność do atrakcji turystycznych.

W Mieście Koziegłowy zlokalizowane jest **Centrum Informacji Turystycznej** w Miejsko-Gminnym Ośrodku Promocji Kultury mieszczącym się przy ul. Żareckiej 28. W Punkcie Informacji Turystycznej można korzystać z komputera ogólnodostępnego, Internetu, otrzymać bezpłatne foldery, mapy, i inne wydawnictwa.

Na obszarze gminy zostały zlokalizowane następujące **szlaki turystyczne**:

- Szlak Rowerowy „Do rezerwatu Cisów”,
- Szlak Rowerowy Przewodziszowice - Koziegłowy,
- Szlak Rowerowy Koziegłowy - Pińczyce - Siewierz,
- Szlak Rowerowy Poraj - Rezerwat Cisy,
- Szlak Żarecki,
- Szlak Architektury Drewnianej - Pętla Częstochowska,
- Szlak Papieski: Kraków - Jasna Góra,
- Ścieżka dydaktyczna „Dęby Jurańskie”,
- Międzygminny Szlak Konny.

W gminie funkcjonują 2 **obiekty hotelarskie** skategoryzowane wpisane do ewidencji prowadzonej przez Województwo Śląskie oraz obiekty o niższych standardach świadczące usługi noclegowe, w tym: gospodarstwa agroturystyczne.

Jednocześnie zgodnie z danymi REGON w sekcji PKD: „I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi” na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy, na koniec 2019 roku, było wpisanych 28 podmiotów. W ostatnich latach ich liczba ulegała nieznacznym wahaniom.

Gmina posiada **potencjalne możliwości rozwoju wypoczynku i rekreacji**, w tym agroturystyki - głównie w oparciu o istniejące tereny i walory przyrodnicze.

Atutem jest Jura Krakowsko-Częstochowska, co stwarza warunki do rozwoju usług turystycznych i rekreacyjnych. Kolejnymi czynnikami przemawiającymi za rozwojem gałęzi turystyki dla gminy są:

- korzystne położenie geograficzne, dobra dostępność komunikacyjna,
- bliskość aglomeracji górnośląskiej, co stanowi o zasobach ludzi, potencjalnych turystów,
- atrakcyjne walory przyrodnicze, krajoznawcze i historyczne,
- w zadowalającym stopniu rozwinięte szlaki turystyczne.

• **Bezpieczeństwo publiczne**

W Gminie i Mieście Koziegłowy podmiotami realizującymi zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego są: Komenda Powiatowa Policji w Myszkowie, Komisariat Policji w Koziegłowach, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Myszkowie oraz ochotnicze straże pożarne funkcjonujące na obszarze gminy. Do największych problemów jednostek można zaliczyć deficyt w wyposażeniu niezbędnym do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych.

Zgodnie z danymi Komendy Powiatowej Policji w Myszkowie za 2020 rok, liczba interwencji w Gminie i Mieście Koziegłowy wyniosła: 2089 sztuk, tj. 146 na 1000 ludności, natomiast przestępstw kryminalnych: 110, czyli 8 na 1000 ludności. Co świadczy o wyższym poziomie bezpieczeństwa publicznego w gminie w porównaniu ze średnimi danymi dla województwa śląskiego, gdzie odnotowano 19 przestępstw na 1000 ludności oraz powiatu myszkowskiego - ponad 9.

Analizując powyższe dane w przekroju na sołectwa należy stwierdzić, iż największe zagrożenie przestępczością występuje w Koziegłowach, tj. 342 interwencji

i 14 przestępstw na 1000 mieszkańców miasta. Dużą wartość wskaźnika w zakresie interwencji osiągnięto również w sołectwach: Zabijak: 260 oraz Lgota Nadwarcie: 221 interwencji na 1000 ludności. Natomiast najwyższa liczba przestępstw kryminalnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wystąpiła w Miłości: 31, Zabijaku: 20 oraz Nowej Kuźnicy: 19.

Biorąc pod uwagę liczbę zagrożeń na drogach, najwięcej wypadków i kolizji w 2020 roku miało miejsce w Koziegłowach - 56 sztuk, co daje w przeliczeniu na 1000 ludności - 30 oraz w Lgocie Nadwarcie - 21, czyli 43 na 1000 mieszkańców.

Największa liczba zdarzeń w ruchu drogowym występuje wzdłuż drogi krajowej nr 1 oraz dróg wojewódzkich przebiegających przez obszar gminy.

Na obszarze gminy występują również **naturalne zagrożenia**, w tym powodziowe. W ochronie przeciwpowodziowej bardzo ważne jest wprowadzenie kompleksowego systemu ochrony przed powodzią oraz systemu zbiorników retencji wodnej. Ze względu na potencjalne zagrożenie powodziowe istotne jest podjęcie działań zmierzających do zwiększenia ochrony przeciwpowodziowej.

Na podstawie „Informacji o stanie bezpieczeństwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej na terenie powiatu myszkowskiego”, w 2020 roku, stopień zagrożenia dla Gminy i Miasta Koziegłowy oszacowano jako Z_{III} (średnie zagrożenie).

Zgodnie z danymi za 2019 rok, na obszarze gminy wystąpiło 157 pożarów i 198 miejscowych zagrożeń - co daje odpowiednio na 1000 mieszkańców: 11 oraz 13,8. Średnio w powiecie myszkowskim liczba pożarów na 1000 mieszkańców wyniosła: 5,6 natomiast miejscowych zagrożeń: 17,3. Ponad 35% ogółu pożarów, które miały miejsce w powiecie wystąpiło w Gminie Koziegłowy. Powyższe dane wskazują na znaczne zagrożenie pożarowe w porównaniu z sąsiadującymi gminami.

• **Kapitał społeczny**

Wg danych Urzędu Gminy i Miasta w Koziegłowach na obszarze gminy funkcjonują liczne **organizacje pozarządowe**, w tym: stowarzyszenia, ochotnicze straże pożarne, kluby sportowe i koła gospodyń wiejskich.

Działalność organizacji pozarządowych została sklasyfikowana w rejestrze REGON, a miarodajnym wskaźnikiem aktywności społecznej mieszkańców jest ich liczba na 10 tys. mieszkańców. W Gminie i Mieście Koziegłowy na koniec 2019 roku przypadało 38 podmiotów na 10 tys. mieszkańców, natomiast w powiecie myszkowskim: 31 i w województwie śląskim: tylko 28 podmiotów - co oznacza, że gmina charakteryzuje się relatywnie wyższą aktywnością społeczną.

Zgodnie z danymi GUS, w analizowanym okresie czasu, wskaźnik ten ulegał nieznacznym wahaniom, z 35 w 2011 roku do 38 podmiotów w 2019 roku.

Zgodnie z analizą konkursów ofert w latach 2016-2020, na podstawie „Sprawozdań z realizacji **Rocznych Programów Współpracy** Gminy i Miasta Koziegłowy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”, należy stwierdzić, iż nieznacznie wzrosła pula środków oraz liczba ogłaszanych otwartych konkursów i ofert, a zwłaszcza w ramach tzw. „małego grantu”, czyli zlecania zadań publicznych w trybie pozakonkursowym.

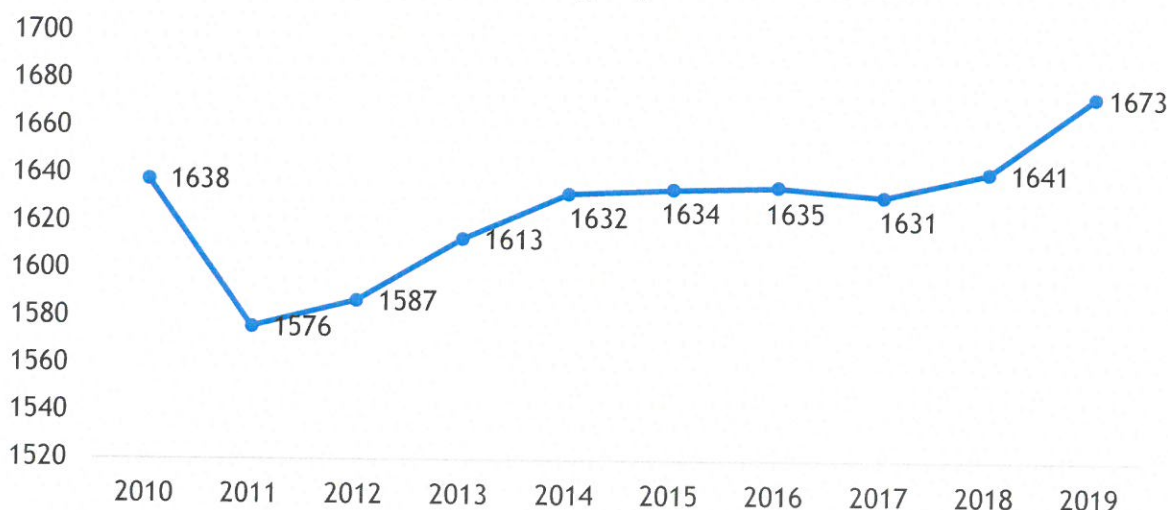
O aktywności społecznej mieszkańców świadczy również ich udział w wyborach powszechnych. Analizując poziom **frekwencji wyborczej** w Gminie i Mieście Koziegłowy od 2014 roku należy stwierdzić, iż wyższy jej poziom odnotowuje się w wyborach lokalnych, niż do władz krajowych. W wyborach samorządowych np. w 2018 roku do rady gminy w I turze frekwencja wyborcza mieszkańców wyniosła: 56,50%, i była wyższa od średniej dla województwa śląskiego: 52,29% i nieznacznie niższa od średniej dla powiatu myszkowskiego: 57,93%. W wyborach parlamentarnych oraz prezydenckich - udział mieszkańców jest zazwyczaj niższy od średniej dla regionu i powiatu.

1.2. WYMIAR GOSPODARCZY

• Przedsiębiorczość

W Gminie i Mieście Koziegłowy na koniec 2019 roku funkcjonowało 1698 **podmiotów gospodarki narodowej** wpisanych do rejestru REGON, w tym 19 z nich w ramach sektora publicznego - tj. 1,1% ogółu wszystkich jednostek. Największą grupę w ramach sektora publicznego stanowiły: państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego: 15 podmiotów. Natomiast w sektorze prywatnym było zarejestrowanych: 1673 podmiotów, a największy udział stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą: 1462 jednostki, tj. 87,4% ogółu podmiotów prywatnych, a następnie stowarzyszenia i organizacje społeczne: 54 jednostki - 3,2% oraz spółki handlowe: 49 jednostek - 3,4%.

Rysunek 5. Liczba podmiotów gospodarki narodowej sektora prywatnego wpisanych do rejestru REGON w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2010-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na podstawie danych GUS za lata 2010-2019 odnotowano nieznaczny wzrost podmiotów gospodarczych sektora prywatnego. W odniesieniu do 2010 roku liczba podmiotów prywatnych w 2019 roku wzrosła o ponad 2% z 1438 do 1673 jednostek. Największy wpływ miał wzrost liczby spółek handlowych z 36 do 49 podmiotów o ponad 36%, natomiast zmniejszyła się liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o 0,4%.

Można przyjąć, że utrzymujący się wzrost liczby podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON świadczy o nieznacznym ożywieniu gospodarczym.

O znacznym poziomie przedsiębiorczości świadczą również wskaźniki, tj. liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności, która na koniec 2019 roku wyniosła w Gminie Koziegłowy: 119 sztuk oraz liczba podmiotów na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym: 200,3 sztuk. Wartość wskaźników była wyższa niż w powiecie myszkowskim (odpowiednio: 105 i 175,7) oraz województwie śląskim (107 i 178,8) - co oznacza znaczną aktywność gospodarczą mieszkańców analizowanej gminy.

Należy zauważyć, iż na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy w 2019 roku zarejestrowany był w REGON wyłącznie 1 podmiot z udziałem kapitału zagranicznego. Ich liczba była najwyższa w 2012 roku i wynosiła 6 podmiotów.

Biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych podmiotów według grup rodzajów działalności PKD w ostatnich dziesięciu latach należy zauważyć, iż zmalała ona w branży związanej z rolnictwem leśnictwem, łowiectwem i rybactwem o 54,3%, a wzrosła w przemyśle i budownictwie o około 1% oraz pozostałej działalności o prawie 5%.

Na koniec 2019 roku, udział rodzajów działalności PKD w gminie wynosił: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo: 1,2%, przemysł i budownictwo: 30,1% oraz pozostała działalność: 68,7%. Zgodnie z klasyfikacją dla sektora prywatnego według PKD, znaczny udział podmiotów gospodarczych na obszarze gminy zanotowano w ramach sekcji G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle - 34,37%, a następnie w sekcji C. Przetwórstwo przemysłowe - 21,22% ogólnej liczby podmiotów gospodarczych sektora prywatnego.

Na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy funkcjonują wyłącznie mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa. Struktura podmiotów według klas wielkości jest zbliżona do przeciętnych wartości dla powiatu i regionu. Największe przedsiębiorstwa zlokalizowane na obszarze gminy to przede wszystkim producenci wód mineralnych, zakłady mięsne, producenci sztucznych choinek i ozdób świątecznych.

Gmina i Miasto Koziegłowy nie posiada w swoich zasobach przygotowanych **terenów inwestycyjnych**. Ewentualne obszary przeznaczone pod inwestycje należą wyłącznie do podmiotów i osób prywatnych.

• Rynek pracy

W Gminie i Mieście Koziegłowy na 1000 mieszkańców **pracują** 132 osoby (wg stanu na dzień 31.12.2019r.). Wartość wskaźnika wzrosła o 24 osoby w porównaniu z 2010 rokiem. Około 46,9% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 53,1% mężczyźni. Porównując: w powiecie myszkowskim na 1000 mieszkańców: pracuje 197 osób, a w województwie śląskim: 279 osób. Niższa wartość wskaźnika dla gminy może świadczyć o większym udziale osób zatrudnianych sezonowo, np. w budownictwie oraz osób biernych zawodowo, czy bezrobotnych - co może przełożyć się na niekorzystną koniunkturę gospodarczą, zmniejszenie popytu, czy wyższe zapotrzebowanie na środki publiczne (np. zasiłki, renty) i nieodpłatne usługi publiczne.

Zgodnie z dostępnymi danymi GUS dla powiatu myszkowskiego: 39,51% aktywnych zawodowo mieszkańców pracuje w przemyśle i budownictwie, 22,80% w pozostałych usługach, 22,37% w sektorze rolnym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo),

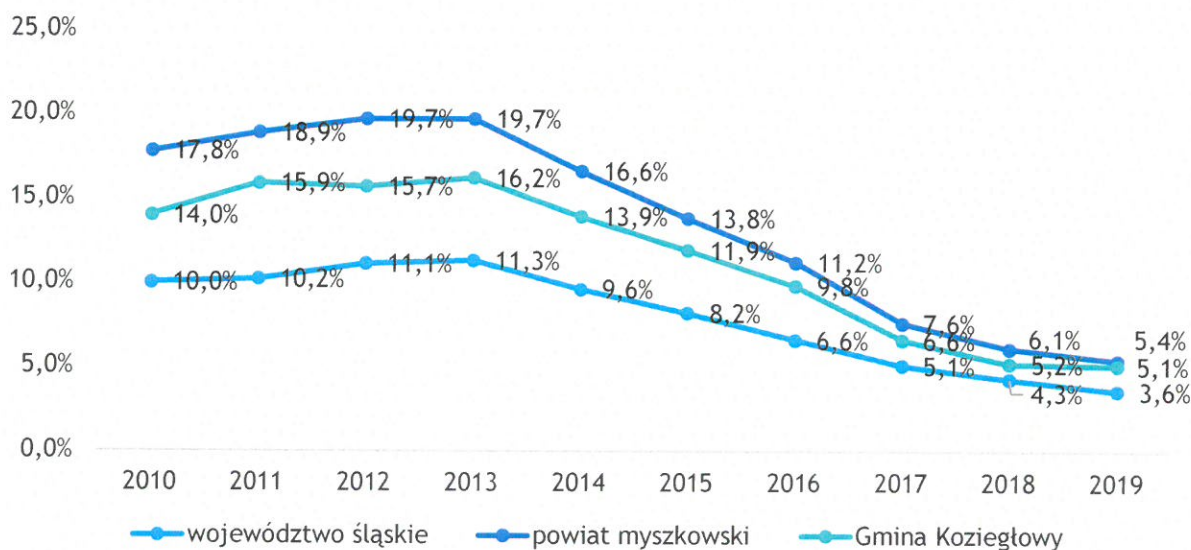
14,39% w sekcji: handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 0,93% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Dane o **bezrobociu** na poziomie gminy są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównanie stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie¹.

Według dostępnych danych w latach 2010-2019, stopa bezrobocia w Gminie i Mieście Koziegłowy była wyższa niż w województwie śląskim, natomiast niższa w porównaniu ze średnią wartością dla powiatu myszkowskiego. Na koniec 2019 roku wyniosła: 5,1% - dla gminy, 5,4% - dla powiatu oraz 3,6% - dla regionu.

Najwyższy poziom bezrobocia w gminie zanotowano w 2013 roku, tj. 19,7% - i od tego czasu uległ on zmniejszeniu.

Rysunek 6. Stopa bezrobocia w Gminie i Mieście Koziegłowy, powiecie myszkowskim i województwie śląskim w latach 2010-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i www.polskawliczbach.pl

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu pracy w Myszkowie (PUP) na dzień 31.12.2020 roku, liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 343 mieszkańców gminy - z czego 49,2% stanowiły kobiety. Udział osób z prawem do zasiłku stanowił prawie 17%, a zamieszkujących obszary wiejskie: 84%. Ponad 86% - to mieszkańcy poprzednio pracujący. Liczba bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy wyniosła 285 osób, tj. 83% ogółu osób zarejestrowanych w PUP, w tym 134 kobiety. Największy udział w tej grupie stanowiły osoby długotrwale bezrobotne: 59,3% oraz osoby w wieku do 30 roku życia: ponad 36,1% osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy.

¹ www.polskawliczbach.pl

Według dostępnych danych GUS, w 2019 roku **przeciętne miesięczne** wynagrodzenie brutto w powiecie myszkowskim wynosiło 4.414,28 zł - co odpowiadało 85,25% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w województwie śląskim.

W latach 2010-2019, średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie wzrosło o ponad 67%, natomiast w województwie śląskim o około 47% - co świadczy o szybszym tempie realnego wzrostu płac w powiecie, w tym również w gminie.

• **Finanse samorządowe**

W latach 2016-2020 dochody budżetu Gminy i Miasta Koziegłowy ulegały corocznemu zwiększaniu. W 2016 roku wyniosły one ponad 56,450 mln zł, by w roku 2020 wzrosnąć o około 42,4% - do poziomu 80,395 mln zł. W 2016 roku dochody bieżące stanowiły 95,6% dochodów ogółem, tj. 53,985 mln zł, a w 2020 roku: 90% - tj. 72,320 mln zł.

W analizowanym okresie czasu suma wydatków zwiększyła się o 44,4% z 51,504 mln zł w 2016 roku do 74,284 mln złotych w 2020 roku. Wydatki bieżące na koniec ostatniego roku wynosiły: 87,3% ogółu wydatków, tj. 64,871 mln zł.

Dochody oraz wydatki bieżące ulegały systematycznemu zwiększaniu się, natomiast dochody i wydatki majątkowe - nieznacznym wahaniom.

Najwyższy poziom nadwyżki operacyjnej (kwota dochodów bieżących budżetu przewyższająca kwotę wydatków bieżących budżetu) wystąpił w 2020 roku: 6,110 mln zł, natomiast najwyższy deficyt: minus 5,876 mln zł zanotowano w 2018 roku.

W ciągu ostatnich 5 lat dochody własne wzrosły o ponad 21,6%. W 2020 roku na dochody własne w wysokości 28,218 mln zł składały się przede wszystkim: wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych - 42% oraz wpływy z podatku od nieruchomości - 20,5%. Według działów klasyfikacji budżetowej, największy wydatek budżetowy Gminy i Miasta Koziegłowy w roku 2020 stanowił dział: 801 - Oświata i wychowanie: 30,5% oraz dział: 855 - Rodzina: 29,4%. I właśnie w tych działach obserwuje się największy wzrost wydatków w latach 2016-2020. W tym samym czasie spadek wydatków nastąpił przede wszystkim w dziale 852 - Pomoc społeczna.

W analizowanym okresie czasu dla Gminy Koziegłowy odnotowano regularny wzrost **wskaźnika G** - dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca (zgodnie z danymi Ministerstwa Finansów) o 36,7% tj. od 1174,84 zł na 2016 roku do 1606,35 na 2021 rok. Z porównania wartości wskaźników G na 2021 rok wynika, że Gmina i Miasto Koziegłowy uplasowała się na 3 pozycji wśród gmin powiatu myszkowskiego, a jego wartość: 1606,35 zł jest ponad 30% niższa od wskaźnika dla Gminy Poraj - zajmującej pierwsze miejsce w powiecie.

Zgodnie z przeprowadzonym w ramach Pisma Samorządu Terytorialnego: „Wspólnota”: „**Rankingiem wykorzystania środków europejskich przez samorządy 2014-2019**”, Gmina i Miasto Koziegłowy pozyskała na 1 mieszkańca: 2011,32 zł. Wydatki ze środków UE w latach 2014-2019 w zł per capita uplasowały ją na 73 z 607 miejsc w rankingu „miasteczka”². Gmina może wykazać się wysoką skutecznością i poziomem pozyskiwania środków z Unii Europejskiej.

²https://wspolnota.org.pl/fileadmin/news/2020/ANDRZEJ_GNIADKOWSKI/Nr_21-2020_Wydatki_ze_srodkow_UE.pdf

1.3. WYMIAR PRZESTRZENNY

- Uwarunkowania wynikające z położenia geograficznego, dostępność komunikacyjna i mobilność

Gmina i Miasto Koziegłowy położona jest w północnej części województwa śląskiego, pomiędzy aglomeracją katowicką i częstochowską - w subregionie północnym.

Sąsiaduje z gminami: Miastem Myszków, Gminą Poraj, Gminą Kamienica Polska, Miastem i Gminą Woźniki, Gminą Ożarowice oraz Miastem i Gminą Siewierz.

Dzięki swemu położeniu posiada korzystne powiązania komunikacyjne, których znaczenie turystyczne oraz gospodarcze w przyszłości ma szansę jeszcze wzrosnąć. Przez gminę przebiega główna droga: krajowa DK-1 (Gdańsk - Częstochowa - Katowice - Cieszyn) oraz wojewódzkie: nr 789 oraz 791.

W odległości około 30 km na południowy-zachód od centrum Miasta Koziegłowy zlokalizowany jest Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice - Pyrzowice” (pod względem liczby odprawianych pasażerów oraz pod względem liczby operacji lotniczych znajdujący się na czwartym miejscu wśród polskich portów lotniczych).

Jednocześnie w miejscowości Woźniki (w odległości około 8 km) znajduje się węzeł autostrady A1.

Gmina oddalona jest od stolicy województwa śląskiego - Miasta Katowice o ok. 42 km i ośrodka powiatowego: Miasta Myszków: 12 km oraz stolicy subregionu północnego: Miasta Częstochowy: ok. 27 km.

Sieć drogowa jest dość dobrze rozwinięta, mimo niewystarczającej ilości ciągów pieszych, ścieżek rowerowych, czy parkingów. Konieczne jest wdrożenie działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a zwłaszcza łączących miejscowości wewnątrz gminy. Brakuje również centrów i miejsc przesiadkowych (Park&Ride i Park&Bike) oraz punktów ładowania samochodów elektrycznych.

Największym problemem jest jednak uciążliwy ruch tranzytowy drogą wojewódzką DW789 (łączącą m.in. autostradę A1 i DK1) przez centrum miejscowości Koziegłowy i Gniazdów. W planach inwestycyjnych, oprócz budowy obwodnic, należy również uwzględnić dostosowywanie dróg do bezpiecznej komunikacji rowerowej oraz pieszej. Poprawa układu komunikacyjnego przełoży się na wzrost atrakcyjności gminy jako miejsca do wypoczynku i rekreacji.

Gmina i Miasto Koziegłowy nie posiada bezpośredniego dostępu do sieci kolejowej. Najbliższa stacja kolejowa położona jest w Myszkowie.

W gminie funkcjonuje model obsługi komunikacją zbiorową oparty o przewozy PKS oraz prywatnych przewoźników - organizowane poza gminą. Ten układ powiązań pozwala na skomunikowanie się gminy z najbliższymi ośrodkami regionalnymi (tj. Myszków, Zawiercie i Częstochowa) oraz stolicą regionu: Katowicami.

Gmina i Miasto Koziegłowy, na tle przeciętnej wartości dla regionu (50,7%) oraz powiatu myszkowskiego (66,4%), wyróżnia się znacznym udziałem powierzchni użytków rolnych (74,3%). Natomiast udział powierzchni gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych jest znacznie niższy i wynosi: 20,2% (por. powiat: 24,4% i region: 33,3%). Zwłaszcza na tle średnie województwa (12,9%) gmina wyróżnia się również niskim poziomem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, tj. 4,2%.

• Środowisko naturalne

Na podstawie podziału kraju na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego, obszar gminy zlokalizowany jest w obrębie dwóch podprowincji: Wyżyny Śląsko-Krakowskiej (większość obszaru) oraz Niziny Opolskiej (część południowa wzdłuż doliny Małej Panwi) i jej części mezoregionu Równiny Opolskiej.

Gmina zlokalizowana jest na granicy Jury Krakowsko-Częstochowskiej - jednego z najbardziej malowniczych regionów Polski rozciągający się na długości 160 km od Częstochowy do Krakowa. Krajobraz tego regionu tworzą formy wapiennych ostańców, głębokie doliny, wzgórza i jaskinie oraz warownie zwane Orlimi Gniazdami: zamki i strażnice, które budowane były na szczytach wzgórz i służyły obronie terenów przygranicznych w XIV wieku. Do dziś zachowały się one w postaci ruin, niektóre zostały odtworzone i odbudowane i obok naturalnych tworów przyrody stanowią niewątpliwie największą atrakcję turystyczną tego terenu. Charakterystyczne są jaskinie powstałe w wyniku stopniowej erozji skał wapiennych, stanowiące jedno z największych skupisk jaskiń w Polsce.

Gmina charakteryzuje się zróżnicowaną szatą roślinną. Wśród lasów dominują stanowiska borów sosnowych. Poziom lesistości w gminie wynosi około 20%. Wyższy poziom lesistości występuje na terenach wiejskich (20,8%), a niższy w Mieście Koziegłowy (15,3%).

Istnieje tutaj rezerwat przyrody: "Cisy w Hucie Starej" o powierzchni ponad 2 ha.

Istotną rolę odgrywają kompleksy leśne na południu i północy gminy. W oddziale leśnym (291G) Postęp - Lgota Górna zlokalizowane są dwa pomniki przyrody: „Dęby Jurajskie” oraz grupy dębów w okolicy Lgoty Górnej.

Ponadto na terenie gminy znajdują się cenne drzewostany, tj. lipy drobnolistne *Tilia cordata* wokół Kościoła p.w. Św. Marii Magdaleny w Koziegłowach oraz przy murach dworku w Osieku. Równie interesujący cis pospolity *Taxus baccata* rośnie na terenie dawnych zabudowań dworskich (obecnie plebania) w Pińczycach. Drzewo ma ok. 80 cm obwodu.

Na terenie gminy brak parków narodowych, krajobrazowych, nie wyznaczono żadnych obszarów europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000.

Pozostałe obszary o cennych walorach przyrodniczych stanowią przeważnie element regionalnego lub lokalnego systemu terenów chronionych, do najważniejszych należą:

- dolina Warty wraz ze Zbiornikiem Porajskim,
- dolina Małej Panwi,
- obszary dolin Sarniego, Złotego i Bożego Stoku,
- tereny tradycyjnych agrocenoz z licznymi zadrzewieniami, pojedynczymi drzewami na miedzach, pozostałościami sadów i mozaik, pól uprawnych, ziem ugorowanych i odłogowanych oraz łąk i pastwisk.

Na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy położone są częściowo obszary zlewni następujących części wód powierzchniowych rzecznych: Kamieniczka (PLRW60006181189), Warta do Bożego Stoku (PLRW600061811529), Warta od Zbiornika Poraj do Cieku spod Rudnik (PLRW60001918133) oraz jednolitych części wód podziemnych (PLGW600099).

Na obszarze gminy nie występują jeziora będące jednolitymi częściami wód powierzchniowych.

Zgodnie z obowiązującym Planem gospodarowania wodami wszystkie jednolite części wód powierzchniowych są w stanie złym jednak tylko Kamieniczka jest niezagrożona i nie posiada odstępstw od osiągnięcia celu środowiskowego. Pozostałe części wód powierzchniowych są zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu i posiadają odstępstwa czasowe od osiągnięcia tego celu z uwagi na brak możliwości technicznych. Jednolita część wód podziemnych PLGW600099 jest w stanie dobrym zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym, jest niezagrożona i nie posiada odstępstw.

W okresie od 14.04.2021 do 14.10.2021r. prowadzone były, zgodnie z art. 319 ust. 4 pkt 3 ustawy Prawo wodne, konsultacje społeczne II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy na lata 2022-2027, przez Ministra Infrastruktury. Z uwagi na położenie Gminy i Miasta Koziegłowy nie tylko w granicach regionu wodnego Warty, ale także w regionie wodnym Środkowej Odry właściwym miejscowo jest projekt II aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. W konsultowanym dokumencie w granicach Gminy i Miasta Koziegłowy nastąpiła zmiana w zobrazowaniu zlewni jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych oraz ich kodzie. Według konsultowanego projektu II aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry z terenem Gminy i Miasta Koziegłowy związane są następujące jcwpc rzeczne: Kamieniczka (PLRW600006181189), Boży Stok (PLRW6000061811529), Warta od zbiornika Poraj do Rudniczanki (PLRW6000111813399), Warta do zbiornika Poraj (PLRW600006181159) oraz Zbiornik Poraj (PLRW600023181159).

Głównym źródłem **zanieczyszczenia wód powierzchniowych** jest nieuporządkowana gospodarka komunalna (brak rozwiniętej sieci kanalizacji sanitarnej) oraz dziedziny gospodarki dominujące na danym obszarze. Umownie można podzielić zanieczyszczenia na obszarowe i punktowe. Zanieczyszczenia obszarowe są to trafiające ze spływami wód opadowych i roztopowych do cieków powierzchniowych nawozy mineralne i organiczne oraz środki ochrony roślin i ścieki bytowe z terenów nieskanalizowanych.

Na **zanieczyszczenie gleb** istotny wpływ mają czynniki antropogeniczne takie jak: emisje pyłów i gazów ze źródeł przemysłowych i motoryzacyjnych, składowanie odpadów i niewłaściwe rolnicze użytkowanie gruntów. Uzyskane wyniki badań zawartości badanych metali ciężkich mieszczą się w granicach wartości dopuszczalnej, co kwalifikuje te grunty pod uprawę roślin do spożycia przez ludzi i zwierzęta.

Głównymi źródłami **zanieczyszczenia powietrza** są następujące rodzaje emisji:

- emisja niska z kotłowni, indywidualnych palenisk domowych oraz prywatnych zakładów usługowo-produkcyjnych,
- napływ zanieczyszczeń z aglomeracji sąsiadujących,
- emisja komunikacyjna.

Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń są kotłownie i paleniska opalane paliwami stałymi (głównie węglem słabej jakości). Wysokie wskaźniki emisji spowodowane są złym stanem technicznym, niską sprawnością oraz wiekiem kotłowni węglowych i pieców, wysokim zapotrzebowaniem budynków na energię ze względu na niedostateczną izolację cieplną, niedostateczny poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Do głównych źródeł **hałasu**, wpływających na zwiększenie uciążliwości akustycznej dla środowiska w Gminie i Mieście Koziegłowy, należy zaliczyć transport drogowy zwłaszcza w obrębie drogi DK-1, oraz w minimalnym (ograniczonym zakresie) działalność niektórych obiektów przemysłowych.

- **Stopień rozwoju infrastruktury technicznej**

Za gospodarkę komunalną na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy odpowiedzialny jest Zespół Usług Komunalnych (ZUK).

Gmina do celów komunalnych i spożywczych wykorzystuje wodę pozyskiwaną z lokalnych ujęć podziemnych znajdujących się na jej terenie, w ramach trzech gminnych ujęć: Rzeniszów, Koziegłowy i Pińczyce. Na ogół wody są dobrej jakości i nadają się bezpośrednio lub po prostym uzdatnianiu do spożycia i na potrzeby gospodarcze. Jednakże ze względu na stan techniczny i wydajność istniejącej infrastruktury istnieje konieczność przeprowadzenia prac modernizacyjnych.

Według danych za 2019 rok, długość **sieci wodociągowej** w gminie wyniosła 211,4 km, liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania: 4575 szt., natomiast udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej stanowi 88,2% populacji gminy.

Na terenach nieobjętych zbiorowym systemem zaopatrzenia w wodę mieszkańcy korzystają z własnych ujęć studziennych o nieokreślonym stanie sanitarnym.

Na obszarze gminy wody podziemne ujmowane są również na cele przemysłowe oraz socjalno-bytowe przez podmioty prywatne.

Znacznie wolniej rozwiązywany jest w gminie problem **gospodarki ściekowej**. Między długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, istnieje znaczna dysproporcja, co stanowi potencjalne zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych i podziemnych.

Wg danych za rok 2019, długość sieci kanalizacyjnej w gminie wyniosła 14,9 km, liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania: 201 szt., natomiast udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej wynosi: 5% i w porównaniu z 2010 rokiem wzrósł tylko o 1,6 punktu procentowego.

Na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy funkcjonują trzy oczyszczalnie ścieków: Rzeniszów - oczyszczalnia prywatna, Koziegłowy - oczyszczalnia gminna, Postęp - oczyszczalnia przyzakładowa odbierająca ścieki komunalne. W 2015 roku zakończona została budowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Koziegłowach - etap I, która w czerwcu 2016 roku rozpoczęła przyjmowanie dowożonych beczkowozami ścieków.

Wyzwaniem dla gminy, jest budowa kanalizacji sanitarnej i rozbudowa oczyszczalni ścieków w celu przyjęcia ścieków surowych dopływających nowo wybudowaną siecią. Docelowo oczyszczalnia będzie przyjmować ścieki bytowo-gospodarcze oraz podczyszczone przemysłowe ze zlewni aglomeracji „Koziegłowy”.

Na terenach, na których budowa kanalizacji sanitarnej jest nieopłacalna wykonywane są małe, przydomowe oczyszczalnie ścieków o przepustowości do 5 m³/dobę, obsługujące pojedyncze domy jednorodzinne.

Źródłem **gazu** dla mieszkańców Gminy i Miasta Koziegłowy jest gazociąg średnioprężny, biegnący wzdłuż drogi krajowej. Długość czynnej sieci na koniec 2019 roku wyniosła

118,96 km i w ostatnich 10-ciu latach wzrosła o ponad 17%. Natomiast liczba przyłączy do budynków ogółem zwiększyła się o około 20% do 2153 w 2019 roku, a odsetek korzystających z sieci gazowej wyniósł 25,5% ogółu populacji gminy.

Na obszarze gminy brak jest scentralizowanych systemów zaopatrzenia w **energię ciepłą**. Istnieją jedynie lokalne źródła ciepła, zaopatrujące w ciepło zespoły budynków, pojedyncze budynki mieszkalne, usługowe i przemysłowe.

W ostatnim czasie wzrosła liczba budynków korzystających z **odnawialnych źródeł energii**, w tym kolektorów słonecznych, instalacji fotowoltaicznych i pomp ciepła - w wyniku realizowanych projektów przez Gminę i Miasto Koziegłowy (współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej).

Linie **oświetlenia ulicznego** w gminie są zawieszone na wspólnych konstrukcjach wsporczych z liniami napowietrznymi niskiego napięcia, część z opraw oświetleniowych została wymieniona na oprawy energooszczędne LED.

Zgodnie z danymi Urzędu Komunikacji Elektronicznej w ramach „Atlasu szerokopasmowego dostępu do internetu” na dzień 31.12.2019 roku na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy penetracja budynkowa internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s wyniosła: 0,70875 - co plasuje gminę na 91 miejscu w Polsce w ramach gmin miejsko-wiejskich i 386 ogółem. W województwie śląskim gmina zajmuje w rankingu 91 miejsce, a w powiecie myszkowskim: 2-gie - spośród wszystkich gmin.

W związku z powyższym należy zaznaczyć, iż na tle innych gmin dostępność i jakość internetu jest dobra. Jednakże tzw. „białe plamy” - z ograniczoną dostępnością sieci szerokopasmowej występują w głównie w mniejszych miejscowościach.

Należy jednak zwrócić uwagę, na niedostateczny poziom **cyfryzacji** instytucji publicznych, w tym samorządowych - zlokalizowanych na obszarze gminy.

W ramach **gospodarki odpadami**, na obszarze gminy występuje znaczna rozbieżność pomiędzy ilością odpadów odebranych a wyliczonych na podstawie wskaźników, co może wynikać m.in. ze spalania niektórych odpadów w kotłowniach domowych. Całość odebranych odpadów jest przekazywana poza terenem gminy.

Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Koziegłowach działa od 2016 roku.

Należy podkreślić, iż ludność w Gminie i Mieście Koziegłowy w 2019 roku wyprodukowała łącznie na 1 mieszkańca: 269 kg odpadów, w tym: 214,6 kg - zmieszanych oraz 54,40 kg odpadów segregowanych. W porównaniu do danych województwa (odpowiednio: 376 kg i 228,2 kg) oraz powiatu myszkowskiego (216,4 kg i 95,60 kg) - wskaźnik ten dla gminy był niższy. Natomiast **niekorzystnie** dla gminy przedstawia się procentowy udział odpadów segregowanych w wartości ogółem odpadów, który wynosi zaledwie 20,22% ogółu, w porównaniu z województwem śląskim: 39,31% oraz powiatem myszkowskim: 30,64%.

• Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Dokumentem nadrzędnym w planowaniu przestrzennym gminy jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy, którego aktualizacja została przyjęta Uchwałą NR 300/XXXII/2006 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy w dniu 20.06.2006 roku - wymagający aktualizacji.

Zgodnie z danymi GUS, na koniec 2019 roku na terenie gminy obowiązywało 48 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP), które obejmowały 15000 ha - tj. 94% ogółu powierzchni gminy.

Dla obszarów, które nie są objęte MPZP wydaje się decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i o warunkach zabudowy. W 2019 roku wydano łącznie 40 decyzji, w tym: 32 dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, jak również 6 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W analizowanym okresie czasu ich liczba ulegała nieznacznym wahaniom.

BADANIA SPOŁECZNE - PODSUMOWANIE

Badania społeczne przeprowadzone między innymi w formie ankietyzacji przeprowadzono wśród mieszkańców gminy i pozostałych interesariuszy w miesiącach: marzec - kwiecień 2021 roku i dotyczyły przede wszystkim oceny poziomu życia w gminie, stanu infrastruktury, najistotniejszych problemów i wyzwań, priorytetowych celów i zadań mających największy wpływ na rozwój gminy w ciągu najbliższych lat. Każda z zainteresowanych osób i podmiotów miała równy i powszechny dostęp do wzięcia udziału w badaniu w formie elektronicznej (ankieta on-line).

W zakresie oceny jakości i warunków życia na obszarze gminy oraz stanu infrastruktury znaczna część respondentów na dobrym poziomie oceniła przede wszystkim:

WYMIAR SPOŁECZNY	WYMIAR GOSPODARCZY	WYMIAR PRZESTRZENNY
- wychowanie przedszkolne, - szkolnictwo podstawowe, - infrastruktura sportu i rekreacji oraz miejsca spędzania wolnego czasu (np. place zabaw, boiska), - aktywność środowisk lokalnych, w tym działalność stowarzyszeń, - poczucie bezpieczeństwa	placówki handlowo-usługowe	- walory krajobrazowe gminy, - system segregacji odpadów, - system monitorowania i ostrzegania przed nadzwyczajnymi stanami pogodowymi

Natomiast najniższą ocenę respondenci przyznali w ramach następujących dziedzin, w tym ich za ich ograniczoną dostępność i jakość:

WYMIAR SPOŁECZNY	WYMIAR GOSPODARCZY	WYMIAR PRZESTRZENNY
- profilaktyka i opieka zdrowotna, - usługi opiekuńcze (np. dla osób starszych lub niepełnosprawnych), - opieka nad dziećmi w żłobkach i klubach dziecięcych, - oferta pozalekcyjna, - wolontariat i pomoc sąsiedzka, - możliwość nabycia lub wynajmu budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych,	- tereny przeznaczone pod inwestycje, - deficyt nowoczesnych firm, - deficyt instytucji świadczących pomoc i usługi dla biznesu, - miejsca pracy i możliwość znalezienia zatrudnienia, - możliwość znalezienia pracownika, - usługi związane z podjęciem pracy albo zmianą zawodu (reorientacji zawodowej), - baza turystyczna (noclegi i gastronomia),	- skomunikowanie z większymi ośrodkami miejskimi, - infrastruktura komunikacyjna: drogi, ścieżki rowerowe, chodniki, miejsca postojowe i parkingowe, - transport publiczny - system infrastruktury wod-kan, w tym: kanalizacji sanitarnej, - system infrastruktury melioracyjnej i przeciwpowodziowej, - system i działania w zakresie ochrony

WYMIAR SPOŁECZNY	WYMIAR GOSPODARCZY	WYMIAR PRZESTRZENNY
• udogodnienia dla osób niepełnosprawnych (w tym: brak barier architektonicznych w budynkach i miejscach publicznych)	• infrastruktura turystyczna (np. szlaki turystyczne, atrakcje turystyczne), • usługi publiczne świadczone drogą elektroniczną (przez internet)	dziedzictwa przyrodniczego i różnorodności biologicznej, • jakość powietrza atmosferycznego, • jakość wód (w tym: rzek i zbiorników wodnych), • zabezpieczenie przed hałasem, • brak punktów ładowania pojazdów elektrycznych, • poziom edukacji ekologicznej mieszkańców

Pozostałe dziedziny zostały średnio ocenione na **przeciętnym poziomie**:

WYMIAR SPOŁECZNY	WYMIAR GOSPODARCZY	WYMIAR PRZESTRZENNY
• usługi świadczone w ramach pomocy społecznej, • infrastruktura kultury oraz dziedzictwa kulturowego, • oferta szkolnych i środowiskowych, • oferta i wydarzenia kulturalne, • oferta spędzania wolnego czasu dla różnych grup, • programy socjalne skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), • możliwość skorzystania z pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy materialnej przez osoby najbardziej potrzebujące	• jakość i rozwój rolnictwa oraz przetwórstwa rolnego, • możliwość założenia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej	• oświetlenie uliczne, • system wodociągowy, • odbiór odpadów komunalnych, • rozwój infrastruktury pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, • zagospodarowanie przestrzeni publicznych (w tym: place, skwery, tereny zielone, miejsca spotkań)

Do priorytetowych zadań inwestycyjnych, które miałyby największy wpływ na rozwój gminy w ciągu najbliższych lat, osoby biorące udział w badaniu (ponad 30% odpowiedzi, chronologicznie od najczęściej wskazywanych):

- budowa i remont dróg, chodników, oświetlenia ulicznego,
- montaż infrastruktury odnawialnych źródeł energii,
- rozbudowa i modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej,
- poprawa jakości transportu publicznego,
- poprawa systemu odbioru odpadów komunalnych i selektywnej zbiórki odpadów,
- rozbudowa i modernizacja infrastruktury turystycznej (w tym: ścieżek rowerowych, szlaków)
- budowa i wyposażenie przedszkoli, żłobków, klubów dziecięcych,
- termomodernizacja budynków.

Do najpilniejszych zadań nieinwestycyjnych zaliczono przedsięwzięcia o charakterze społecznym, zdrowotnym, kulturalnym (ponad 30% odpowiedzi, chronologicznie od najczęściej wskazywanych):m.in.:

- poprawa dostępności i jakości programów i profilaktyki zdrowotnej oraz opieki zdrowotnej,
- edukacja ekologiczna mieszkańców,
- poprawa dostępności i jakości opieki nad dziećmi w żłobkach i klubach dziecięcych (w tym: wzrost liczby nowych miejsc),
- poprawa dostępności i jakości edukacji szkolnej (w tym: wzrost liczby zajęć dodatkowych),
- poprawa dostępu do działań integrujących lokalną społeczność w projektowaniu zadań i inwestycji finansowanych przez środki publiczne (np. spotkania, warsztaty, inicjatywy lokalne, budżet obywatelski).

Okolo 50% respondentów wskazało, iż Gmina i Miasto Koziegłowy powinna być utożsamiana w 2030 roku z gminą ekologiczną, dobrze skomunikowaną i przedsiębiorczą.

WNIOSKI - ANALIZA SWOT

Analiza SWOT obejmuje wnioski z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Jednocześnie uwzględnia wyniki przeprowadzonych badań wśród mieszkańców Gminy i Miasta Koziegłowy oraz pozostałych interesariuszy, w tym: w ramach ankietyzacji.

MOCNE STRONY	SLABE STRONY
SYTUACJA SPOŁECZNA	
• Dodatnie saldo migracji • Wysoka jakość i poziom edukacji szkolnej na poziomie podstawowym • Wysoka jakość wychowania przedszkolnego • Malejąca liczba osób korzystających z pomocy społecznej • Lokalne tradycje i znaczne zasoby dziedzictwa kulturowego • Dobra jakość istniejącej oferty - kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej • Zadowalający poziom bezpieczeństwa publicznego • Znaczny udział i aktywność lokalnej społeczności, w tym organizacji pozarządowych • Rozwój mieszkalnictwa (zwłaszcza jednorodzinnego) • Rosnący udział środków z budżetu gminy na współpracę z organizacjami pozarządowymi	• Nieznacznie malejąca liczba mieszkańców (depopulacja) • Ujemny przyrost naturalny • Wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym • Brak możliwości zapewnienia opieki dzieciom do lat 3 w żłobku • Znaczny udział osób korzystających z pomocy społecznej, zwłaszcza ze względu na niepełnosprawność, bezrobocie/ubóstwo, długotrwałą chorobę • Niska dostępność i jakość programów socjalnych skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym • Uzależnienia (zwłaszcza od alkoholu) • Ograniczona dostępność i niedostateczna jakość opieki zdrowotnej • Niedostateczna dostępność programów profilaktyki zdrowotnej • Niska oferta usług publicznych w tym opiekuńczych, rekreacyjnych skierowanych do osób niepełnosprawnych i starszych, (m.in. w ramach klubów seniora) • Niski poziom czytelnictwa • Niedostateczna integracja społeczna mieszkańców (m.in. w ramach mikroinicjatyw, samopomocy sąsiedzkiej) • Niezadowalający stan techniczny i zróżnicowanie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej, turystycznej i kulturalnej • Niedostateczna oferta i infrastruktura spędzania wolnego czasu dla różnych grup

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
	wiekowych (zwłaszcza dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych, seniorów) • Deficyt i niedostateczny stan techniczny mieszkań komunalnych i socjalnych • Ograniczona możliwość nabycia lub wynajmu budynków i lokali mieszkalnych
SYTUACJA GOSPODARCZA	
• Wzrost liczby nowych przedsiębiorstw • Znaczny poziom aktywności gospodarczej (udział podmiotów gospodarczych w liczbie mieszkańców) • Malejący poziom bezrobocia • Wzrost przeciętnego wynagrodzenia brutto • Wysoka aktywność inwestycyjna Gminy i Miasta Koziegłowy, w tym w zakresie pozyskiwania środków z funduszy UE	• Malejąca liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą • Brak dużych przedsiębiorstw zapewniających miejsca pracy mieszkańcom gminy • Niski udział branż z zakresu nowoczesnych technologii oraz poziom wdrożenia innowacji w firmach • Deficyt instytucji otoczenia biznesu • Niedostateczny udział osób pracujących w liczbie ludności ogółem • Niezadowalający poziom kompetencji kluczowych oraz „cyfrowych” mieszkańców, jak również wykształcenia w branżach rozwijających się, np. nowoczesnych technologii • Ograniczona dostępność usług związanych z podjęciem pracy lub zmianą zawodu • Bezrobocie (w tym: długotrwałe), zwłaszcza wśród młodych osób, bez kwalifikacji zawodowych • Trudność w znalezieniu pracownika • Ograniczona oferta i promocja terenów inwestycyjnych • Niedostatecznie rozwinięte usługi lub niedostosowane usługi dla rozwoju ruchu turystycznego (w tym: gastronomiczne i noclegowe)
SYTUACJA PRZESTRZENNA	
• Znaczne walory krajobrazowe i środowiska naturalnego • Potencjał w zakresie dziedzictwa kulturowego	• Niezadowalający stan techniczny infrastruktury drogowej, w tym brak obwodnicy Miasta Koziegłowy • Niedostateczny poziom lesistości • Niski udział obszarów cennych przyrodniczo i chronionych

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Brak zakładów przemysłowych o dużej uciążliwości dla środowiska naturalnego • Wysoki odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci wodociągowej • Dobra jakość wody przeznaczonej do spożycia i dostateczne zasoby • Dobra jakość szerokopasmowego Internetu • Wysoki poziom pokrycia obszaru gminy planami miejscowymi • Zorganizowany system gospodarki odpadami	• Zagrożenie klęskami naturalnymi i negatywnymi skutkami zmian klimatycznych, w tym: pożarami, suszami i powodzią oraz brak odpowiedniej infrastruktury w tym zakresie • Niewystarczający poziom ochrony, regeneracji i zrównoważonego wykorzystania obszarów chronionych (w tym: ochrony bioróżnorodności przyrodniczej) • Brak stałego monitoringu stanu środowiska naturalnego • Zanieczyszczenie środowiska, zwłaszcza wód, gleb i powietrza atmosferycznego oraz hałas • Ograniczona oferta i jakość połączeń w transporcie publicznym, w tym: brak infrastruktury „Park&Ride” oraz „Park&Bike” • Niedostateczna dostępność i stan techniczny ścieżek rowerowych, chodników, miejsc postojowych • Występowanie licznych utrudnień dla osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych, w tym barier architektonicznych • Niezadowalający stan substancji architektonicznej, przede wszystkim budynków, w tym zabytków kulturowych i obiektów turystycznych • Nieuporządkowane obszary zielone, w tym niezadowalający poziom zagospodarowania lub dostępność do parków, skwerów, placów • Niedostateczna efektywność energetyczna budynków i poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii • Niezadowalająca wydajność i stan techniczny infrastruktury wodociągowej • Bardzo niski poziom skanalizowania gminy oraz osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej • Niski poziom rozwoju sieci gazowej • Brak punktów ładowania pojazdów elektrycznych

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
	• Niezadowalająca dostępność do usług publicznych świadczonych on-line i poziom cyfryzacji instytucji publicznych • Niski poziom segregacji odpadów • Niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców
SZANSE ROZWOJU	ZAGROŻENIA ROZWOJU
• Bliskość autostrady A1, drogi krajowej DK1 oraz ośrodków miejskich • Rozwój systemu komunikacyjnego, w tym budowa obwodnicy Miasta Koziegłowy i wzrost mobilności • Wykorzystanie potencjału inwestycyjnego gminy przy współudziale finansowania przedsięwzięć ze środków UE • Dostępność nowych źródeł finansowania, w tym ze środków UE na lata 2021-2027 na inwestycje i programy społeczne • Nowe kierunki polityki państwa w tym programy i systemy finansowe, m.in. skierowane do jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i przedsiębiorstw • Wzrost deinstytucjonalizacji usług społecznych • Rozwój współpracy partnerstw lokalnych, mikroinicjatyw, samopomocy sąsiedzkiej • Poprawa warunków do rozwoju turystyki i rekreacji oraz wzrost liczby nowych turystów	• Pogłębiająca się depopulacja i starzenie się społeczeństwa • Marginalizowanie działań mających na celu aktywizację i integrację lokalnej społeczności • Zmniejszenie siły nabywczej w wyniku kryzysu • Podniesienie poziomu konkurencyjności sąsiadujących gmin oraz miast • Niedostosowanie systemu opieki zdrowotnej i usług społecznych do potrzeb osób starszych • Brak zewnętrznych środków finansowych na inwestycje i działania społeczne • Pogarszająca się sytuacja finansów publicznych • Postępująca degradacja infrastruktury technicznej, drogowej oraz środowiska naturalnego • Stagnacja lub zbyt wolne tempo poprawy jakości usług turystycznych oraz bazy hotelowo-gastronomicznej • Niska rentowność przedsiębiorstw i związany z tym brak funduszy na inwestycje • Brak stabilności prawa • Centralizacja władzy ograniczająca rolę samorządu lokalnego • Wzrost obciążeń finansowych budżetu gminy, w tym w zakresie finansowania oświaty • Negatywne zmiany klimatyczne • Możliwe występowanie pandemii paraliżujących życie społeczne i gospodarcze

II. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym

W ramach Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku zdefiniowano wizję, misję oraz cele strategiczne i cele operacyjne w ramach 3 wymiarów: społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Uszczegółowieniem celów są kierunki działań o różnym poziomie szczegółowości i zasięgu.

Wizja rozwoju to docelowy obraz gminy w przyszłości, do której należy dążyć realizując cele i działania określone w Strategii Rozwoju angażując wszelkie niezbędne zasoby. Natomiast misja wyznacza cele i kierunki rozwoju gminy oraz stawia konkretne wyzwania przed jednostką samorządu terytorialnego.

**Cele strategiczne i operacyjne w ramach wymiarów:
społecznego, gospodarczego i przestrzennego**

Wymiar społeczny	Wymiar gospodarczy	Wymiar przestrzenny
• Cel strategiczny I: Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców	• Cel strategiczny II. Silna i konkurencyjna gospodarka z zachowaniem lokalnych uwarunkowań	• Cel strategiczny III. Uporządkowana i spójna przestrzeń o czystym środowisku naturalnym
Cele operacyjne		
1.1. Poprawa jakości i dostępności usług społecznych, zdrowotnych, edukacyjnych i sportowo-rekreacyjnych 1.2. Aktywne włączenie społeczne i integracja mieszkańców 1.3. Wzrost dostępności i znaczenia kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego	2.1. Wspieranie i wzrost konkurencyjności oraz potencjału lokalnej gospodarki 2.2. Poprawa aktywności zawodowej mieszkańców 2.3. Rozwój i zwiększenie dostępności usług turystycznych	3.1. Zapewnienie wysokiej jakości środowiska naturalnego i adaptacja do zmian klimatu 3.2. Rozwój i poprawa dostępności systemu komunikacyjnego oraz wzrost mobilności mieszkańców 3.3. Odnowa i rewitalizacja zdegradowanych obszarów oraz kształtowanie krajobrazu

III. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku określa przede wszystkim przedsięwzięcia stanowiące wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich podmiotów działających na jej terenie lub pozostających z nią w relacji.

Dokument pełni kluczową rolę jako generalny plan postępowania władz samorządowych - we współpracy z innymi samorządami, administracją państwową oraz pozostałymi interesariuszami.

W związku z powyższym określono główne kierunki działań, o różnym stopniu szczegółowości, wraz ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację. Przedsięwzięcia zostały uporządkowane zgodnie z celami, które realizują, w ramach odpowiednich obszarów: społecznego, gospodarczego i przestrzennego.

Okres realizacji w latach to okres horyzontalny: 2021-2030, który zawiera zarówno prace koncepcyjne, projektowe, jak i realizacyjne danego kierunku. Konkretny termin realizacji danego działania jest uzależniony przede wszystkim od potencjału gminy, możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego oraz przygotowania niezbędnej dokumentacji, czy uzyskania zezwoleń na realizację inwestycji.

WYMIAR SPOŁECZNY

Cel strategiczny I. Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców

Lp.	Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny/ partnerzy
Cel operacyjny 1.1. Poprawa jakości i dostępności usług społecznych, zdrowotnych, edukacyjnych i sportowo-rekreacyjnych		
USŁUGI SPOŁECZNE I ZDROWOTNE		
1.1.1.	Pomoc dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej	Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach
1.1.2.	Pomoc psychologiczna, terapeutyczna, rehabilitacyjna oraz inne formy wsparcia dla osób i rodzin w kryzysie	Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach
1.1.3.	Przeciwdziałanie i zwalczanie dysfunkcji w rodzinie, w tym m.in. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar (działania informacyjno-edukacyjne, profesjonalna pomoc, ciągłe doskonalenie kompetencji kadry i procesów współpracy, opracowanie dedykowanego programu)	Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach

Lp.	Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny/ partnerzy
1.1.4.	Poprawa dostępności do usług opiekuńczych dla osób starszych	Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowych
1.1.5.	Zdrowotne programy profilaktyczne dla mieszkańców	Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowych Partnerzy: ośrodki zdrowia
1.1.6.	Rozwój usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowych Partnerzy: Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowych, ośrodki zdrowia, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe
EDUKACJA I WYCHOWANIE		
1.1.7.	Budowa żłobka gminnego w Koziegłowych oraz przebudowa istniejącego budynku na potrzeby usług społecznych	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: placówki oświatowe
1.1.8.	Modernizacja / remont infrastruktury przyszkolnej na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: placówki oświatowe
1.1.9.	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Cynkowie	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: placówki oświatowe
1.1.10.	Rozwój infrastruktury, modernizacja i wyposażenie placówek oświatowych	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: placówki oświatowe
1.1.11.	Poprawa dostępności i jakości oferty nabywania kompetencji na każdym etapie kształcenia	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowych, placówki oświatowe
1.1.12.	Zapewnienie różnorodnej oferty zajęć rozwijających zainteresowania, uzdolnienia i kompetencje uczniów oraz zmniejszających trudności w nauce uczniów o specjalnych potrzebach	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowych, placówki oświatowe
1.1.13.	Działania (projekty, granty, innowacje pedagogiczne) w zakresie promocji działań ekologicznych	Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Oświaty Samorządowej Gminy i Miasta Koziegłowy
1.1.14.	Działania (projekty, granty, innowacje pedagogiczne) w zakresie wykorzystania technologii cyfrowej w edukacji	Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Oświaty Samorządowej Gminy i Miasta Koziegłowy
SPORT I REKREACJA		
1.1.15.	Rozbudowa Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w miejscowości Gniazdów - etap II	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy

Lp.	Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny/ partnerzy
1.1.16.	Budowa krytej pływalni na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
1.1.17.	Budowa i modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
1.1.18.	Poprawa sprawności fizycznej dzieci i młodzieży, w tym: organizacja zajęć pozalekcyjnych o charakterze sportowo-rekreacyjnym	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe
1.1.19.	Promocja aktywności fizycznej wśród osób starszych	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: organizacje pozarządowe
1.1.20.	Organizacja i współorganizacja imprez sportowych i rekreacyjnych o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy, Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, Partnerzy: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe
1.1.21.	Organizacja letnich i zimowych spartakiad dla seniorów oraz dzieci i młodzieży	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: organizacje pozarządowe, placówki oświatowe
Cel operacyjny 1.2. Aktywne włączenie społeczne i integracja mieszkańców		
1.2.1	Tworzenie i rozwój miejsc integracji społecznej oraz przyjaznych przestrzeni publicznych	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach, Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, organizacje pozarządowe
1.2.2.	Rozwój i promocja wolontariatu oraz zaangażowania społecznego na terenie gminy	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach, Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, organizacje pozarządowe
1.2.3.	Aktywizacja społeczna i edukacja osób starszych	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach, Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, organizacje pozarządowe
1.2.4.	Wsparcie merytoryczne, promocyjne, organizacyjne, finansowe i techniczne	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy

Lp.	Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny/ partnerzy
	organizacji pozarządowych oraz innych form inicjatyw społecznych	Partnerzy: Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach, Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, organizacje pozarządowe
1.2.5.	Centrum Aktywności Społecznej w Rzeniszowie	Ochotnicza Straż Pożarna Rzeniszów
Cel operacyjny 1.3. Wzrost dostępności i znaczenia kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego		
1.3.1.	Rozbudowa Gminno-Miejskiego Ośrodka Promocji Kultury w Koziegłowach	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach
1.3.2.	Odnowa i utrzymanie zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, organizacje pozarządowe
1.3.3.	Łyko osikowe dziedzictwem kulturowym regionu - prezentacja wyrobów rękodzieła ludowego	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, organizacje pozarządowe
1.3.4.	Rozbudowa Sołectkiego Centrum Kultury w Łgocie Mokresz na potrzeby kultury dla seniora - zwiększenie i pogłębienie uczestnictwa w kulturze oraz pobudzenie aktywności społecznej i kulturalnej seniorów w Gminie Koziegłowy i powiecie myśzkowskim	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, organizacje pozarządowe
1.3.5.	Współpraca z instytucjami edukacyjnymi w celu stworzenia i rozwoju oferty skierowanej do mieszkańców gminy	Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach Partnerzy: organizacje pozarządowe
1.3.6.	Zapewnienie różnorodnej oferty zajęć rozwijających zainteresowania, uzdolnienia i kompetencje uczniów i mieszkańców gminy	Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach Partnerzy: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe
1.3.7.	Rozwój i poprawa międzynarodowej współpracy szkół oraz współpraca między zespołami artystycznymi	Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach Partnerzy: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe
1.3.8.	Zwiększanie atrakcyjności i różnorodności oferty kulturalnej	Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy

Lp.	Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny/ partnerzy
		Partnerzy: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe
1.3.9.	Ochrona, promocja i rozwój niematerialnego dziedzictwa kulturowego, w szczególności dla zachowania i budowy tożsamości lokalnej mieszkańców - wspieranie folkloru, rzemiosła, tradycji i sztuki ludowej	Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe
1.3.10.	Oznakowanie i promocja obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego na terenie gminy- ścieżka edukacyjna „Historie nieznane a bliskie w Gminie Koziegłowy”	Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe
1.3.11.	Organizacja cyklicznych, plenerowych imprez kulturalnych w tym o charakterze masowym	Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe
1.3.12.	Stworzenie rozpoznawalnej marki (kulturalnej/rekreacyjnej/sportowej) o zasięgu ponadlokalnym oraz promocja gminy, w tym: Festiwal Miłośników Koni i Muzyki „Z kopyta”, Gminna Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Pińczyc i Gminny Zespół Pieśni i Tańca „Koziegłowy”	Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe
1.3.13.	Doposażenie biblioteki i cyfryzacja zasobów	Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe
1.3.14.	Promocja lokalnych produktów	Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach, Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy

WYMIAR GOSPODARCZY

Cel strategiczny II. Silna i konkurencyjna gospodarka z zachowaniem lokalnych uwarunkowań

Lp.	Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny/ partnerzy
Cel operacyjny 2.1. Wspieranie i wzrost konkurencyjności oraz potencjału lokalnej gospodarki		
2.1.1.	Rozwój obszarów inwestycyjnych i terenów aktywności gospodarczej (w tym: planowanie przestrzenne, uzbrojenie obszarów, drogi dojazdowe)	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Zespół Usług Komunalnych w Koziegłowach
2.1.2.	Promocja gospodarcza Gminy i Miasta Koziegłowy	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
2.1.3.	Poprawa standardów obsługi inwestorów i przedsiębiorców	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
2.1.4.	Wsparcie lokalnych producentów i promocja lokalnych wyrobów	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy, Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowach
2.1.5.	Wzrost poziomu dostępności do e-usług publicznych oraz cyfryzacja zasobów	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy oraz pozostałe instytucje z obszaru gminy
2.1.6.	Zakup specjalistycznego sprzętu na potrzeby działalności komunalnej na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy	Zespół Usług Komunalnych w Koziegłowach
Cel operacyjny 2.2. Poprawa aktywności zawodowej mieszkańców		
2.2.1.	Kształtowanie przedsiębiorczości wśród mieszkańców	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy, placówki oświatowe
2.2.2.	Aktywizacja zawodowa mieszkańców, zwłaszcza osób bezrobotnych, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy, Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach Partnerzy: Powiatowy Urząd Pracy w Myszkowie, organizacje pozarządowe
2.2.3.	Współpraca z instytucjami rynku pracy i instytucjami edukacyjnymi w celu poprawy aktywności zawodowej, kwalifikacji mieszkańców oraz reorientacji zawodowej	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy, Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach Partnerzy: instytucje rynku pracy, w tym: Powiatowy Urząd Pracy w Myszkowie, instytucje edukacyjne
2.2.4.	Ograniczenie występowania negatywnych czynników ryzyka w miejscu pracy poprzez	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy, Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach,

Lp.	Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny/ partnerzy
	podnoszenie wiedzy pracowników i działania prewencyjne	Zespół Usług Komunalnych w Koziegłowych, pracodawcy na obszarze gminy Partnerzy: instytucje edukacyjne, przedsiębiorcy
Cel operacyjny 2.3. Rozwój i zwiększenie dostępności usług turystycznych		
2.3.1.	Razem nam po drodze - ścieżki Nordic Walking w Gminie Koziegłowy i powiecie myszkowskim	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowych, organizacja pozarządowe
2.3.2.	Rozwój i modernizacja bazy turystycznej oraz atrakcji turystycznych	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowych, organizacja pozarządowe, przedsiębiorcy
2.3.3.	Promocja turystyczna Gminy i Miasta Koziegłowy	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury w Koziegłowych, organizacja pozarządowe

WYMIAR PRZESTRZENNY

Cel strategiczny III. Uporządkowana i spójna przestrzeń o czystym środowisku naturalnym

Lp.	Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny/ partnerzy
Cel operacyjny 3.1. Zapewnienie wysokiej jakości środowiska naturalnego i adaptacja do zmian klimatu		
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA		
3.1.1.	Budowa oczyszczalni ścieków wraz z Infrastrukturą towarzyszącą w m. Koziegłowy etap II	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.1.2.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Koziegłowach etap I	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.1.3.	Budowa kanalizacji sanitarnej wzdłuż drogi powiatowej 3801S w m. Koziegłówki, Mysłów, Osiek, Gliniana Góra wraz z pompowniami i budowa pompowni ścieków w m. Koziegłowy wraz z kanałem doprowadzającym	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.1.4.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Lgota Nadwarcie oraz Lgota Górna	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.1.5.	Przebudowa ujęcia wody w miejscowości Pińczyce	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.1.6.	Przebudowa ujęcia wody wraz ze stacją uzdatniania wody w miejscowości Rzeniszów	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.1.7.	Przebudowa sieci wodociągowej w miejscowościach: Stara Huta i Pińczyce	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.1.8.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy, mieszkańcy gminy
EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA I ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII		
3.1.9.	Budowa ogniw fotowoltaicznych i pomp ciepła na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy celem poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie udziału OZE w wytwarzaniu energii	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: mieszkańcy gminy
3.1.10.	Budowa kolektorów słonecznych i kotłów na biomasę na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy celem poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie udziału OZE w wytwarzaniu energii	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: mieszkańcy gminy

Lp.	Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny/ partnerzy
3.1.11.	Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy etap III	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: zakład energetyczny
3.1.12.	Termomodernizacja budynków komunalnych i użyteczności publicznej na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.1.13.	Budowa instalacji OZE na obiektach użyteczności publicznej na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy, celem poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie udziału OZE w wytwarzaniu energii	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.1.14.	Termomodernizacja strażnic OSP na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy	Ochotnicze straże pożarne
3.1.15.	Wymiana źródeł ciepła w gospodarstwach domowych Gminy Koziegłowy	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: mieszkańcy gminy
3.1.16.	Budowa punktów ładowania samochodów elektrycznych na obszarze gminy	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: zakład energetyczny
PRZECIWDZIAŁANIE ZMIANOM KLIMATYCZNYM, BIORÓŻNORODNOŚĆ I GOSPODARKA ODPADAMI		
3.1.17.	Budowa zbiornika małej retencji na rzece Sarni Stok w miejscowości Gniazdów etap I	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.1.18.	Przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych, katastrof i sytuacji kryzysowych, w tym doposażenie służb i zapewnienie monitoringu	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Zespół Usług Komunalnych w Koziegłowach, jednostki ratowniczo-gaśnicze
3.1.19.	Ochrona bioróżnorodności przyrodniczej, w tym: tworzenie łąk kwietnych, ograniczenia koszenia trawników, montażu domków dla owadów, budek lęgowych, sadzenie wyłącznie rodzimych gatunków roślin, usuwanie gatunków inwazyjnych	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Zespół Usług Komunalnych w Koziegłowach, jednostki ratowniczo-gaśnicze, organizacje pozarządowe, mieszkańcy, przedsiębiorcy
3.1.20.	Poprawa systemu selektywnej zbiórki odpadów, zwiększenie poziomu ich segregacji i zmniejszenie ilości dzikich wysypisk na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy m.in. poprzez zwiększenie dostępności mieszkańców do PSZOK	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Zespół Usług Komunalnych w Koziegłowach
3.1.21.	Edukacja ekologiczna mieszkańców	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Zespół Usług Komunalnych w Koziegłowach, jednostki ratowniczo-gaśnicze, placówki oświatowe
3.1.22.	Rozwój i promocja błękitno-zielonej infrastruktury na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy, Zespół Usług Komunalnych w Koziegłowach, placówki oświatowe, organizacje

Lp.	Kierunek działań	Podmiot odpowiedzialny/ partnerzy
		pozarządowe, mieszkańcy, przedsiębiorcy
Cel operacyjny 3.2. Rozwój i poprawa dostępności systemu komunikacyjnego oraz wzrost mobilności mieszkańców		
3.2.1.	Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Koziegłowy i Powiatu Myszkowskiego	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Starostwo Powiatowe w Myszkowie, Gminy Powiatu Myszkowskiego, Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego/ Zarząd Dróg Wojewódzkich
3.2.2.	Budowa, przebudowa i rozbudowa dróg gminnych na terenie Gminy Koziegłowy	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Zespół Usług Komunalnych w Koziegłowach
3.2.3.	Poprawa dostępności komunikacyjnej na terenie Gminy Koziegłowy oraz dostępności komunikacyjnej do sąsiednich miast	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Starostwo Powiatowe w Myszkowie, Gminy Powiatu Myszkowskiego, Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego/ Zarząd Dróg Wojewódzkich, lokalni przewoźnicy
Cel operacyjny 3.3. Odnowa i rewitalizacja zdegradowanych obszarów oraz kształtowanie krajobrazu		
3.3.1.	Rewitalizacja rynku wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Koziegłówki	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.3.2.	Rewitalizacja przestrzeni przyległej do zabytkowego kościoła p.w. Św. Marii Magdaleny w Koziegłowach wraz z adaptacją budynków gospodarczych na potrzeby usług kulturalno - społecznych	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy,
3.3.3.	Rewitalizacja budynku w miejscowości Koziegłowy - Rosochacz na potrzeby Centrum Integracji Społecznej oraz Centrum Wsparcia Organizacji Społecznych w Gminie Koziegłowy	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.3.4.	Rewitalizacja Centrum miejscowości Pińczyce - ul. Śląska i ul. Kościelna	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.3.5.	Rewitalizacja pozostałości zamku koziegłowskiego wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.3.6.	Uporządkowanie, zagospodarowanie i utrzymanie terenów zielonych (w tym: placów, skwerów)	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy Partnerzy: Zespół Usług Komunalnych w Koziegłowach
3.3.7.	Zagospodarowanie terenów Gminy i Miasta Koziegłowy na potrzeby budownictwa mieszkalnego	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy

IV. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na etapie programowania dla każdej strefy: społecznej, gospodarczej i przestrzennej zdefiniowano 3 cele strategiczne oraz dla każdego z nich 3 cele operacyjne - planowane do osiągnięcia w ramach wdrażania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku.

Na potrzeby określenia oczekiwanych rezultatów działań zaplanowanych w niniejszym dokumencie ustanowiono wskaźniki, w tym w wymiarze przestrzennym, mające na celu monitorowanie i ewaluację realizacji polityki rozwoju.

Rezultaty, w odniesieniu do określonych celów, opisane są jako efekt planowanych działań w sposób weryfikowalny i mierzalny za pomocą wskaźników.

Wskaźniki umożliwiają pomiar zmiany społeczno-ekonomicznej i przestrzennej, która zaszła w wyniku realizacji interwencji publicznej.

Katalog wskaźników obrazuje stopień realizacji przyjętych celów za pomocą mierników. Możliwość monitorowania wskaźników w trakcie realizacji Strategii pozwoli na bieżące reagowanie na stopień ich osiągnięcia, jak również na problemy na każdym etapie realizacji określonych założeń.

Każdy z kierunków działań może być monitorowany za pomocą minimum 1 rezultatu i wskaźnika przypisanego do określonego celu.

Dla każdego wskaźnika rezultatu określono wartość bazową i wartość docelową z jednostką miary.

Rezultaty posiadają różny stopień istotności, jak również termin osiągnięcia. Mogą zostać uzyskane zaraz po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia (np. w wyniku oddania do użytku nowej lub zmodernizowanej infrastruktury) lub w dłuższym okresie czasu (np. wyniki egzaminów ósmoklasisty).

Dla tych wskaźników, które wykazywane są za okres jednego roku wartość bazową określono na podstawie dostępnych danych statystycznych za rok 2019 lub 2020 (w tym: wynikających z części diagnostycznej). Dla pozostałych, które planowane są do osiągnięcia w całym okresie horyzontalnym (do 2030 roku) przyjęto wartości wynoszące 0, która jest stanem wyjściowym dla działań i nowych przedsięwzięć określonych w niniejszym dokumencie.

Dla wartości docelowej wskaźników wskazano wartości na minimalnym, planowanym do osiągnięcia poziomie za dany rok lub ogółem - za cały okres wdrażania Strategii.

Wartość docelowa zostanie oszacowana na podstawie dostępnych danych na koniec 2030 roku, w ramach procesu monitoringu oraz ewaluacji ex-post.

OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ ORAZ ICH WSKAŹNIKI

Cele operacyjne	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik osiągnięcia rezultatu	Wartość bazowa 2019/2020*	Wartość docelowa 2030	Źródło danych wartości
Cel strategiczny I: Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców					
1.1. Poprawa jakości i dostępności usług społecznych, zdrowotnych, edukacyjnych i sportowo-rekreacyjnych	Poprawa jakości usług publicznych oraz dostępności do miejsc świadczących usługi dla mieszkańców	Liczba miejsc w nowych, zmodernizowanych i/lub doposażonych obiektach świadczących usługi dla mieszkańców (ogółem)	0 sztuk	50 sztuk	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
	Zwiększenie dostępności i jakości opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach i klubach dziecięcych do 3 lat (rocznie)	0%	10%	Główny Urząd Statystyczny
	Zwiększenie dostępności i jakości opieki nad dziećmi w wieku 3-6 lat	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-6 lat (rocznie)	81%	85%	Główny Urząd Statystyczny
	Poprawa jakości edukacji na poziomie podstawowym	Wyniki egzaminów ósmoklasisty: - język polski - matematyka - język angielski (rocznie)	65,19%* 49,18%* 52,83%*	70% 55% 60%	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie
	Poprawa jakości edukacji na poziomie ponadpodstawowym	Wyniki egzaminów maturalnych (podst.) - język polski - matematyka - język angielski (rocznie)	51,00%* 52,18%* 57,27%*	60% 60% 70%	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie
	Poprawa dostępności do usług zdrowotnych	Liczba udzielonych porad w POZ na 1000 mieszkańców (rocznie)	3792 sztuk	4200 sztuk	Główny Urząd Statystyczny
	Zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Liczba osób korzystających ze świadczeń opieki społecznej (rocznie)	421 osób*	300 osób	Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach

Cele operacyjne	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik osiągnięcia rezultatu	Wartość bazowa 2019/2020*	Wartość docelowa 2030	Źródło danych wartości
1.2. Aktywne włączenie społeczne i integracja mieszkańców	Poprawa dostępu do inicjatyw społecznych, w tym programów aktywności społecznej	Liczba nowych wdrożonych inicjatyw społecznych (ogółem)	0 sztuk	5 sztuk	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
	Wzrost aktywności i działalności społecznej mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 10.000 mieszkańców (rocznie)	38 sztuk	39 sztuk	Główny Urząd Statystyczny
	Wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi i pozostałymi organizacjami pożytku publ.	Pula środków przeznaczonych na roczne programy współpracy (roczne)	239600 zł*	350000 zł	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
1.3. Wzrost dostępności i znaczenia kultury oraz ochrona dziedzictwa kulturowego	Poprawa stanu technicznego i wyposażenia zabytków, obiektów dziedzictwa kultur. i infrastruktury kultury	Liczba wspartych zabytków i obiektów, w tym poddanych modernizacji, renowacji, doposażeniu (ogółem)	0 sztuk	3 sztuki	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
	Poprawa dostępności i jakości oferty kulturalnej	Liczba członków grup artystycznych (roczne)	110 osób	180 osób	Główny Urząd Statystyczny
	Wzrost liczby osób uczestniczących w imprezach	Liczba uczestników imprez na 1000 ludności (roczne)	1229,8 osób	1250 osób	Główny Urząd Statystyczny
	Wzrost poziomu czytelnictwa	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności (roczne)	44 osoby	60 osób	Główny Urząd Statystyczny
Cel strategiczny II. Silna i konkurencyjna gospodarka z zachowaniem lokalnych uwarunkowań					
2.1. Wspieranie i wzrost konkurencyjności oraz	Zwiększenie liczby nowych przedsiębiorstw	Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności (rocznie)	119 sztuk	124 sztuki	Główny Urząd Statystyczny

Cele operacyjne	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik osiągnięcia rezultatu	Wartość bazowa 2019/2020*	Wartość docelowa 2030	Źródło danych wartości
potencjału lokalnej gospodarki	Poprawa oferty inwestycyjnej i udostępnienie nowych obszarów przeznaczonych pod inwestycje	Powierzchnia nowych przygotowanych i/lub uzbrojonych terenów inwestycyjnych (ogółem)	0 ha	20 ha	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
	Wzrost potencjału inwestycyjnego gminy	Wskaźnik G - dochodów podatkowych gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca (rocznie)	1606,35 zł*	3000 zł	Ministerstwo Finansów
	Poprawa dostępności i jakości e-usług publicznych	Liczba e-usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (rocznie)	1400 sztuk*	3000 sztuk	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
2.2. Poprawa aktywności zawodowej mieszkańców	Aktywizacja zawodowa, zwłaszcza osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Liczba osób pracujących na 1000 ludności (rocznie)	132 osoby	140 osób	Główny Urząd Statystyczny
	Wzrost przedsiębiorczości wśród mieszkańców	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności (rocznie)	102,1 osób	110 osób	Główny Urząd Statystyczny
	Zmniejszenie poziomu bezrobocia	Stopa bezrobocia rejestrowanego (rocznie)	5,4%	5,0%	Główny Urząd Statystyczny
2.3. Rozwój i zwiększenie dostępności usług turystycznych	Poprawa dostępności i jakości oferty turystycznej	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej i atrakcji turystycznych (ogółem)	0 sztuk	5 sztuk	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
	Wzrost liczby przedsiębiorstw świadczących usługi w branży turystycznej (noclegowej i gastronomicznej)	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w PKD I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (rocznie)	28 sztuk	32 sztuki	Główny Urząd Statystyczny

Cele operacyjne	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik osiągnięcia rezultatu	Wartość bazowa 2019/2020*	Wartość docelowa 2030	Źródło danych wartości
Cel strategiczny III. Uporządkowana i spójna przestrzeń o czystym środowisku naturalnym					
3.1. Zapewnienie wysokiej jakości środowiska naturalnego i adaptacja do zmian klimatu	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków (ogółem)	0 sztuk	5 sztuk	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
	Ograniczenie zużycia energii	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię finalną (rocznie)	0 MWh	350 MWh	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
	Budowa instalacji do produkcji energii z OZE	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii z nowopowstałych instalacji OZE (ogółem)	0 MW	2 MW	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
	Wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych	Produkcja energii z nowych instalacji OZE (rocznie)	0 MWh	2000 MWh	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w tym pyłu PM10	Średnioroczne maksymalne wartości stężenia 24-godzinne pyłu PM10 (rocznie)	30,5 - 35,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ *	30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
	Doposażenie służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, w tym ograniczanie skutków zagrożeń środowiskowych	Liczba doposażonych jednostek ratowniczo-gaśniczych, w tym OSP (ogółem)	0 sztuk	3 sztuki	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
	Poprawa systemu retencyjnego i przeciwpożarowego - zapobieganie skutkom zmian klimatycznych	Pojemność nowej infrastruktury retencyjnej i p.poż. (ogółem)	0 dam3	0,5 dam ³	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
	Rozwój i modernizacja infrastruktury wodociągowej	Korzystający z nowej i zmodernizowanej instalacji wodociągowej w % ogółu ludności (rocznie)	88,2%	90%	Główny Urząd Statystyczny

Cele operacyjne	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik osiągnięcia rezultatu	Wartość bazowa 2019/2020*	Wartość docelowa 2030	Źródło danych wartości
	Rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury kanalizacyjnej	Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności (rocznie)	5%	25%	Główny Urząd Statystyczny
	Wzrost liczby oczyszczanych śródków odprowadzanych systemem kanalizacyjnym	Wielkość oczyszczonych ścieków komunalnych (rocznie)	28 dam ³ /rok	100 dam ³ /rok	Główny Urząd Statystyczny
	Poprawa i utrzymanie czystości, w tym wzrost udziału segregowanych odpadów	Udział odpadów segregowanych w odpadach ogółem produkowanych przez mieszkańców (rocznie)	20,22%	50%	Główny Urząd Statystyczny
3.2. Rozwój i poprawa dostępności systemu komunikacyjnego oraz wzrost mobilności mieszkańców	Poprawa dostępności i jakości infrastruktury drogowej	Długość nowej lub zmodernizowanej infrastruktury drogowej (ogółem)	0 km	10 km	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
	Poprawa dostępności i jakości infrastruktury rowerowej	Długość nowej lub zmodernizowanej infrastruktury rowerowej (ogółem)	0 km	8 km	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
	Wzrost liczby połączeń w transporcie drogowym	Liczba nowych połączeń w transporcie publicznym (ogółem)	0 sztuk	3 sztuki	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy, lokalni przewoźnicy
	Zmniejszenie liczby wypadków drogowych w wyniku poprawy infrastruktury transportowej	Liczba zagrożeń na drogach na 1000 ludności (rocznie)	13 sztuk*	10 sztuk	Komenda Powiatowa Policji w Myszkowie
	Skrócenie czasu przejazdu wyniku poprawy infrastruktury transportowej	Skrócenie czasu przejazdu między poszczególnymi obszarami (rocznie)	0%	15%	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy, lokalni przewoźnicy

Cele operacyjne	Oczekiwane rezultaty	Wskaźnik osiągnięcia rezultatu	Wartość bazowa 2019/2020*	Wartość docelowa 2030	Źródło danych wartości
	Poprawa dostępności do punktów ładowania samochodów elektrycznych	Liczba nowych punktów ładowania samochodów elektrycznych (ogółem)	0 sztuk	2 sztuki	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
3.3. Odnowa i rewitalizacja zdegradowanych obszarów oraz kształtowanie krajobrazu	Rewitalizacja zdegradowanych obszarów i/lub zagospodarowanie terenów	Powierzchnia utworzonych, zrewitalizowanych lub zrekultywowanych obszarów (ogółem)	0 ha	3 ha	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy
	Rozwój mieszkalnictwa	Liczba nowych mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności (rocznie)	3,1 sztuki	3,5 sztuki	Główny Urząd Statystyczny
REZULTATY / WSKAŹNIKI WSPÓLNE DLA PLANOWANYCH DZIAŁAŃ					
Działania inwestycyjne	Poprawa dostępności do nowej lub zmodernizowanej infrastruktury	Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury (rocznie)	0 osób	4000 osób	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy, gminne jednostki organiz.
Działania nieinwestycyjne	Poprawa dostępności do programów i wsparcia w ramach działań skierowanych do mieszkańców	Liczba osób biorących udział w programie /korzystających ze wsparcia (rocznie)	0 osób	3000 osób	Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy, gminne jednostki organiz.

V. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

5.1. Wprowadzenie do modelu

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej przedstawia obraz założeń polityki rozwoju lokalnego, długookresową strategiczną wizję rozwoju gminy wynikającą z uwarunkowań związanych z jej położeniem, trendami rozwojowymi oraz kierunki oczekiwanych zmian w wyniku realizacji Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy.

Model to syntetyczno-wizyjny obraz stanu docelowego określonego na podstawie wniosków z diagnozy, analizy uwarunkowań, problemów, trendów i wyzwań. Prezentuje wizję i cele rozwojowe gminy, obszary i działania kluczowe dla osiągnięcia celów oraz rodzaje powiązań występujących pomiędzy poszczególnymi obszarami (powiązania funkcjonalne).

Model uwzględnienia zapisy dokumentów planistycznych, w tym obowiązujących na szczeblu lokalnym: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak również dokumentów wyższego rzędu, np. obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego.

Zakres modelu obejmuje:

- elementy struktury osadniczej,
- dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe,
- powiązania infrastrukturalne i funkcjonalne,
- obszary o kluczowych funkcjach dla rozwoju (obszary usługowe, produkcyjne, turystyczne, chronione, kluczowych inwestycji),
- pozostałe obszary ważne z punktu rozwoju gminy i obszary zagrożeń (np. zalewowe, występowanie surowców),
- ewentualne kierunki zmian w przestrzeni, ustalenia i zasady wynikające z dokumentów krajowych i wojewódzkich,
- potencjalne konflikty przestrzenne (jeśli wystąpią).

Model bierze pod uwagę (jako uwarunkowanie):

- zasady i ustalenia modeli krajowego i wojewódzkiego, jeżeli takie zostały opracowane lub inne źródła informacji (plan zagospodarowania przestrzennego województwa, krajowe strategie rozwoju, programy rozwoju itp.),
- obszary strategicznej interwencji - OSI wyznaczone w strategiach nadrzędnych względem strategii gminnej, w tym aktualnej strategii rozwoju województwa śląskiego,
- inwestycje krajowe i wojewódzkie - jeśli zostały określone.

5.2. Uwarunkowania modelu i funkcje terenów w gminie

Gmina i Miasto Koziegłowy, której powierzchnia stanowi 160 km², administracyjnie przynależy do powiatu myszkowskiego zlokalizowanego w województwie śląskim - w subregionie północnym.

Na terenie gminy położone są 33 miejscowości oraz 26 sołectw, w tym: Cynków, Gniazdów, Gliniana Góra, Koclin, Koziegłówki, Krusin, Lgota Górna, Lgota Mokresz, Lgota Nadwarcie, Markowice, Miłość, Mysłów, Mzyki, Nowa Kuźnica, Oczko, Osiek, Pińczyce, Postęp, Pustkowie Lgockie, Rzeniszów, Siedlec Mały, Siedlec Duży, Stara Huta I, Stara Huta II, Winowno, Wojstawice oraz Zabijak.

Gmina oddalona jest od stolicy województwa śląskiego - Miasta Katowice o 42 km. Odległość od Miasta Częstochowy stanowiącego główny ośrodek administracyjny, edukacyjny i gospodarczy północnej części regionu wynosi: 27 km, a od Myszkowa - ośrodka powiatowego i stolicy powiatu - 12 km.

W odległości około 30 km na południowy-zachód od centrum Miasta Koziegłowy zlokalizowany jest Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice - Pyrzowice”.

Jednocześnie w miejscowości Woźniki, oddalonej o 8 km, znajduje się węzeł autostrady A1.

Podstawowy układ drogowy Gminy i Miasta Koziegłowy tworzą:

- droga krajowa nr 1 - łącząca północ Polski (Gdańsk, Warszawa) z południem (Katowice, Cieszyn). Jest jedną z głównych tras w Polsce o przebiegu południkowym. Stanowi polską część międzynarodowego szlaku komunikacyjnego E75,
- droga wojewódzka nr 789 - łącząca Brusiek z Lelowem, przebiegająca przez gminy: Niegowa, Żarki, Koziegłowy, Woźniki, Kalety, w tym autostradę A1 (węzeł Woźniki i drogę krajową nr 1,
- droga wojewódzka nr 791 - łącząca Trzebinę (DK79) z Kolonią Poczesną (DK1).

W gminie zastosowano promienisto-obwodnicowy układ dróg i ścieżek rowerowych, powiązanych z wojewódzkimi trasami rowerowymi, którymi są:

- trasa nr 5 (pierwszorzędna), w relacji Katowice - Częstochowa, przez Będzin, Przeczyce, Woźniki, Starczę, Nieradę, przecinającą Garb Tarnogórski i Garb Woźnicki i kompleksy leśne na odcinku Przeczyce - Woźniki,
- trasa nr 44 (drugorzędna) w relacji Siewierz-Kolonia Woźnicka - Kalety - Koszęcin - Lubliniec - Pawonków (Dobrodzień) trasa rekreacyjna płaska, prowadząca lasami do Lublińca i dalej niewielkimi pagórkami do Dobrodzienia.

Są to ważne wojewódzkie trasy o funkcjach rekreacyjnych. Poprzez gminę przebiega także kilka mniejszych szlaków rowerowych, jak również szlaków pieszych i tras konnych, które pełnią funkcję turystyczną, ułatwiając poznawanie malowniczych okolic gminy.

Największym problemem komunikacyjnym, oprócz niezadowalającego stanu technicznego i poziomu rozwoju wewnętrznej infrastruktury drogowej, jest uciążliwy ruch tranzytowy drogą wojewódzką DW789 przez miejscowości Koziegłowy i Gniazdów - co wymusza konieczność budowy obwodnic.

Biorąc pod uwagę ukształtowanie terenu (zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizyczno-geograficzne, opracowaną przez J. Kondrackiego), obszar Gminy i Miasta Koziegłowy leży w obrębie dwóch podprowincji: Wyżyny Śląsko-Krakowskiej (większość terenu) oraz Niziny Opolskiej (część południowa wzdłuż doliny Małej Panwi) i jej części - mezoregionu Równiny Opolskiej. Obszar Wyżyny Śląsko-Krakowskiej podzielony jest na dwa mezoregiony: pas doliny wzdłuż Warty należy do mezoregionu Obniżenia Górnej Warty, a pozostała część gminy stanowi mezoregion Progu Woźnickiego.

Użytki rolne stanowią 11864 ha, tj. 74,3% ogółu obszaru gminy, grunty leśne, zadrzewione oraz zakrzewione: 3226 ha, tj. 20,2% natomiast pozostałe grunty zabudowane i zurbanizowane: 671 ha, tj. 4,2%.

Grunty pod wodami, przede wszystkim płynącymi, zajmują obszar: 49 ha, tj. 0,3% obszaru gminy. Wśród użytków rolnych dominują grunty orne wynoszące około 65% ogółu użytków rolnych.

W ramach gruntów zabudowanych i zurbanizowanych przeważają: tereny komunikacyjne - drogi: 448 ha, tj. 2,8% oraz tereny mieszkaniowe zajmujące 145 ha, tj. 0,9% ogółu powierzchni gminy. Stosunkowo nieduża jest powierzchnia terenów związanych z przemysłem: 0,1%.

Wśród terenów wykorzystywanych na cele usługowe dominują usługi publiczne (szkoły, remizy, boiska) oraz handel.

Funkcją uzupełniającą w gminie jest rekreacja.

Przedsiębiorstwa produkcyjne i zabudowa usługowa występują na terenie całej gminy, a zwłaszcza w Mieście Koziegłowy. W przeważającej części są to małe firmy. Rynek pracy tworzy kilkadziesiąt małych i średnich przedsiębiorstw, jednostki handlowe i usługowe oraz jednostki administracyjne samorządu terytorialnego.

Koziegłowy, jako gmina o statusie miejsko-wiejskim, nie jest organizmem jednorodnym. Wyróżnia się jednostka osadnicza typu miejskiego, jaką jest Miasto Koziegłowy, a ponadto osada o pierwotnych cechach miejskich, jaką są Koziegłówki (Koziegłowy Stare) - obecnie niezbyt wyróżniająca się wśród innych wsi w gminie.

Drugim typem jednostek osadniczych są liczne wsie o zróżnicowanej wielkości i strukturze. Zróżnicowanie jednostek osadniczych pod względem potencjału ludnościowego jest znaczne.

Wyróżnia się oczywiście miasto, dwukrotnie przewyższające największe sołectwo-Cynków. Oprócz niego, do sołectw o największym zaludnieniu, należą w kolejności: Gniazdów, Pińczycze, Koziegłówki, Siedlec Duży i Mały, Lgota Górna i Mysłów.

Druga grupa ośmiu sołectw obejmuje jednostki o zaludnieniu od 300 do 600 mieszkańców, a następna zupełnie małych dziewięć sołectw o zaludnieniu nie przekraczającym 300 mieszkańców.

Powyższa struktura wielkości zaludnienia jest bardziej rozdrobniona przez wchodzące w skład sołectw mniejsze zespoły zabudowy wiejskiej. Natomiast powierzchnia jednostek osadniczych jedynie w części odpowiada wielkości zaludnienia. Dotyczy to miasta oraz Cynkowa, Pińczyc, Siedlca a także Koziegłówek.

Układ osadniczy Koziegłów jest utworzony przez miasto, stanowiące ośrodek obsługi dla otaczających je wsi. Koziegłowy są miastem o zachowanych miejskich cechach

z okresu średniowiecza: prostokątny rynek z siedmioma ulicami. Trzy z nich posiadają znaczenie komunikacyjne przez powiązanie miasta z otaczającymi ośrodkami, a są to ulice: Świętokrzyska- kierunek częstochowski i gężyński a potem łgocki i żarecki, Woźnicka- kierunek gniazdowski i lubliniecki, oraz Kościuszki - kierunek do Starych Koziegłówek, Rzeniszowa (oba kierunki siewierskie) i wojstawicki. Pozostałe ulice posiadają lokalny charakter. Charakterystyczna jest para ulic Kościelnych, wyznaczających lokalizację kościoła, na zapleczu zabudowy przyrynkowej oraz ulice Różana, posiadająca przeprawę przez Sarni Stok, czego zabrakło dla ulicy Targowej, brak przeprawy przez Boży Stok.

Funkcje miejscowości są zróżnicowane i można je wstępnie określić jako:

- podstawowe do których zalicza się wsie i przysiółki, głównie monofunkcyjne, mieszkaniowo - zagrodowe, powiązane z uprawą roli,
- ponadpodstawowe, w których oprócz funkcji mieszkaniowych, pojawiają się funkcje obsługi infrastrukturą społeczną i techniczną oraz dodatkowe, oprócz rolniczych, funkcje wytwórcze, oprócz ściśle rolniczych; do nich zaliczyć obecnie należy Cynków, Gniazdów, Koziegłówek z Rzeniszowem, Łgotę Górną, Pińczycze, i Siedlec.

Gmina Koziegłowy ma charakter rolniczy, który wynika między innymi z korzystnych warunków fizjograficznych oraz wysokiego wskaźnika bonitacji gleb, pozwalającego na uprawę szerokiej gamy roślin. Do rolniczej przestrzeni produkcyjnej zaliczono obszary upraw, tereny zabudowane obiektami służącymi hodowli, domy mieszkalne wraz z zabudowaniami gospodarczymi oraz inne tereny, na których ulokowane są obiekty i urządzenia obsługujące rolnictwo. Biorąc pod uwagę znaczny areal gruntów rolnych, rolnicza przestrzeń produkcyjna gminy odgrywa znaczną rolę w jej życiu gospodarczym. Obszary wiejskie gminy już nie są tożsame z obszarami rolnymi, stały się one przestrzenią wielofunkcyjną, w której różne formy działalności ludzkiej są ze sobą przemieszane, wchodząc ze sobą w różne zależności. Obok dotychczas pełnionych funkcji typowo wiejskich, jak rolnictwo i leśnictwo, i związanego z nim osadnictwa, występują pozostałe funkcje występujące na obszarach wiejskich, jak przetwórstwo produktów rolnych i leśnych, obsługa działalności produkcyjnej oraz ludności wsi oraz przede wszystkim, chociaż nie wyłącznie związane ze wsią, funkcje rekreacyjne i wreszcie wkraczające z zewnątrz na obszary wiejskie budownictwo przemysłowe, komunikacyjne, usługowe i mieszkaniowe dla ludności własnej i napływowej.

Źródłem zaopatrzenia ludności gminy w wodę są ujęcia zlokalizowane w głównym triasowym zbiorniku wód podziemnych GZWP 327 Lubliniec-Myszków. Piętro wodonośne triasu charakteryzuje się korzystnymi parametrami hydrogeologicznymi i jakościowymi. Gmina podzielona jest pomiędzy zlewnię Odry z dorzeczami Małej Panwi i Warty oraz zlewnię Wisły z dorzeczem rzeki Brynicy. Sieć wód powierzchniowych, oprócz tych trzech głównych rzek: Warty, Małej Panwi i Brynicy, tworzą również ich dopływy - do większych należy dopływ Warty - Boży Stok wraz ze swymi dopływami Sarnim i Złotym Stokiem oraz mniejsze zbiorniki i oczka wodne. Największym z nich jest zbiornik

Koziegłowy o powierzchni 1,275 ha i pojemności 12.700 m³. Na obszarze gminy brak jest dużych jezior o szczególnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych.

Udział ludności korzystającej w gminy z sieci wodociągowej wynosi 88,2%, kanalizacyjnej: 5%. Istnieje konieczność budowy sieci kanalizacji sanitarnej wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków oraz rozwoju systemu wodociągowego w zakresie zwiększenia jego wydajności.

Na obszarze gminy brak sieci ciepłowniczej. Do sieci gazowniczej podłączonych jest 25,5% populacji. Większość budynków ogrzewanych jest z indywidualnych kotłowni o różnym stanie technicznym (przede wszystkim węglem kamiennym o różnej jakości). Znaczna część obiektów charakteryzuje się niskim poziomem izolacyjności termicznej, a co się z tym wiąże wysokim zapotrzebowaniem na energię. Pomimo licznych inwestycji związanych z budową instalacji odnawialnych źródeł energii, istnieje konieczność realizacji działań z zakresu poprawy efektywności energetycznej budynków i OZE.

Na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

- kaplica przydrożna - Cynków,
- kościół drewniany filialny pw. św. Wawrzyńca - Cynków,
- kościół parafialny pw. św. Marii Magdaleny (niegdyś pw. Bożego Ciała) - Koziegłowy,
- kościół szpitalny pw. św. Barbary - Koziegłowy,
- kościół parafialny pw. św. Michała Archanioła - Pińczycze,
- pałac Bontaniów, obecnie plebania - Pińczycze,
- budynek plebanii - Koziegłowy,
- dawny przytułek - Koziegłowy,
- dom mieszkalny - Koziegłowy,
- mur przy plebanii - Koziegłówek,
- kapliczka przydrożna - Lgota Górna,
- budynek rzymskokatolickiego kościoła parafialny pw. św. Antoniego wraz z najbliższym otoczeniem oraz ogrodzeniem - Koziegłówek,
- miasto w ramach historycznego założenia miejskiego - Koziegłowy,
- stanowisko archeologiczne - grodzisko, na południowej stronie rzeczki Złoty Stok, w odległości około 250 m na zachód od szosy Katowice-Częstochowa, obejmujące przestrzeń około 1,8 ha - Koziegłowy.

Gminna Ewidencja Zabytków - zgodnie z Zarządzeniem nr 23/2014 Burmistrza Gminy i Miasta Koziegłowy z dnia 10.03.2014r. w sprawie utworzenia gminnej ewidencji zabytków - obejmuje obiekty wpisane do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (wymienione powyżej), jak również pozostałe obiekty stanowiące dziedzictwo kulturowe gminy, przede wszystkim: budynki mieszkalno-gospodarcze drewniane, murowane oraz kapliczki - zlokalizowane zwłaszcza w Koziegłowach, Gniazdowie, Pińczycach i Rzeniszowie. Budynki i budowle te są w różnym stanie technicznym, często wymagają renowacji i modernizacji.

Spośród form ochrony przyrody, wyszczególnionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 627 z późn. zm.),

na terenie gminy Koziegłowy występują dwa drzewa objęte ochroną jako pomniki przyrody. Są to dęby szypułkowe w kompleksie leśnym na zachód od Postępu. Ponadto na terenie gminy Koziegłowy, w miejscowości Huta Stara, istnieje rezerwat przyrody "Cisy w Hucie Starej" obejmujący powierzchnię 2,65 ha.

Bardzo liczne na terenie gminy są złoża piasków i żwirów, przede wszystkim wczesnej jury, jednak obecnie wszystkie wyrobiska w których wydobywano żwiry na skalę przemysłową są nieczynne. Większość prac eksploatacyjnych prowadzono w latach 1960-1980. Obecnie złoża te są wykreślone z bilansu zasobów, a niektóre tereny eksploatacji zostały zrekultywowane. Według inwentaryzacji przeprowadzonej na obszarze gminy Koziegłowy w latach 2010-2012, stwierdzono ponad 370 punktów eksploatacji kopalin. Większość tych wyrobisk jest porzucona i służy jedynie jako „dzikie” składowiska śmieci. W 29 punktach znaleziono niewielkie ślady okresowej eksploatacji surowców okruchowych (piasków i żwirów) wyłącznie na potrzeby miejscowej ludności.

Aktualne możliwości wykorzystania zasobów kopalin naturalnych na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy są ograniczone. Wynika to głównie z rolniczego zagospodarowania powierzchni terenu, coraz ostrzejszych wymagań ochrony środowiska, warunków występowania oraz niskiej jakości niektórych kopalin, nie odpowiadającej często wymaganiom norm surowcowych.

Istotne znaczenie gospodarcze dla gminy mają wody mineralne, których produkcja odbywa się na terenie gminy.

Na obszarze gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, zwłaszcza od strony rzek: Warta, Boży Stok i Sarni Stok - określone zgodnie z mapami zamieszczonymi na Hydroportalu³. Zagrożenie klęskami naturalnymi i negatywnymi skutkami zmian klimatycznych wymusza konieczność budowy zbiornika retencyjnego w Gniazdowie.

Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) to dokumenty planistyczne, których obowiązek opracowania wynika z dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 23.10.2007r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywa Powodziowa). W Polsce mapy sporządza się na podstawie ustawy z 20.07.2017r. Prawo wodne oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z 4.10.2018r. w sprawie opracowywania map zagrożenia powodziowego, a także map ryzyka powodziowego. Za sporządzenie ich projektów odpowiada Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi to obszary wskazane we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego, na których istnieje znaczące ryzyko powodzi lub wystąpienie znaczącego ryzyka powodzi jest prawdopodobne. Natomiast obszary zagrożenia powodziowego są obszarami, na których istnieje możliwość wystąpienia powodzi o określonym prawdopodobieństwie lub powodzi w wyniku zdarzenia ekstremalnego, przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego.

Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego to m.in.:

³ <https://isok.gov.pl/hydroportal.html>

- Aktualnie dla przedmiotowego terenu odnosi się Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, zawierający w treści Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Warty, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., opublikowany w dniu 1 grudnia 2016 r. (Dz. U. poz. 1938). Obecnie trwają prace nad aktualizacją Planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

Rysunek 7. Mapa zagrożenia powodziowego dla Gminy i Miasta Koziegłowy

Legenda:

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

OSZP 1% z map zagrożenia powodziowego od strony rzeki

OSZP 1% z studiów ochrony przeciwpowodziowej

Odcinki rzek, na których obowiązują OSZP ze studiów ochrony przeciwpowodziowej

Zasięg MZP od rzek - 10% (raz na 10 lat)

Zasięg MZP od rzek - 1% (raz na 100 lat)

Zasięg MZP od rzek - 0,2% (raz na 500 lat)

Zasięg MZP od rzek - całkowite zniszczenie wału przeciwpowodziowego

Zasięg MZP - zniszczenie lub uszkodzenie budowli piętrowej

Źródło: Hydroportal, <https://isok.gov.pl/hydroportal.html>

5.3. Model struktury funkcjonalno - przestrzennej - ujęcie graficzne

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy stanowi graficzne odzwierciedlenie treści strategii i przedstawia przestrzeń gminy oraz kierunki planowanych działań w ogólnej, uproszczonej formie. Obrazuje kluczowe elementy polityki rozwoju gminy, które w największym stopniu wpływają na przestrzeń i został opracowany na podstawie dokumentów planistycznych Gminy i Miasta Koziegłowy.

W związku powyższym model nie stanowi mapy ogólnogeograficznej ilustrującej występowanie wszystkich elementów na danym terenie.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy wyznaczono **ponadlokalne zadanie służące realizacji inwestycji celu publicznego** - zgodnie z tabelą 10. Inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, pn.: „Budowa rurociągu paliwowego relacji Boronów-Trzebinia (Boronów-Woźniki-Koziegłowy-Siewierz-Poręba-Łazy-Dąbrowa Górnicza-Sławków)”.

Do inwestycji celu publicznego służących ponadlokalnym celom publicznym, które mogą być realizowane w granicach gminy można również zaliczyć: budowę i przebudowę dróg, w tym przewidziany do realizacji etap II inwestycji: Przebudowa DW 789 od węzła autostradowego przez Gniazdów, Koziegłowy do Lgota Nadwarcie, czy rozwój tras rowerowych (m.in. projektowana trasa wojewódzka 603 z Żarek do Tarnowskich Gór).

Ze względu na zdiagnozowane problemy, do najważniejszych kierunków planowanych do realizacji, kluczowych dla rozwoju gminy można zaliczyć inwestycje środowiskowe z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (tj. rozbudowa sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków i wzrost wydajności systemu wodociągowego) i adaptacji do zmian klimatu (budowa zbiornika retencyjnego w Gniazdowie).

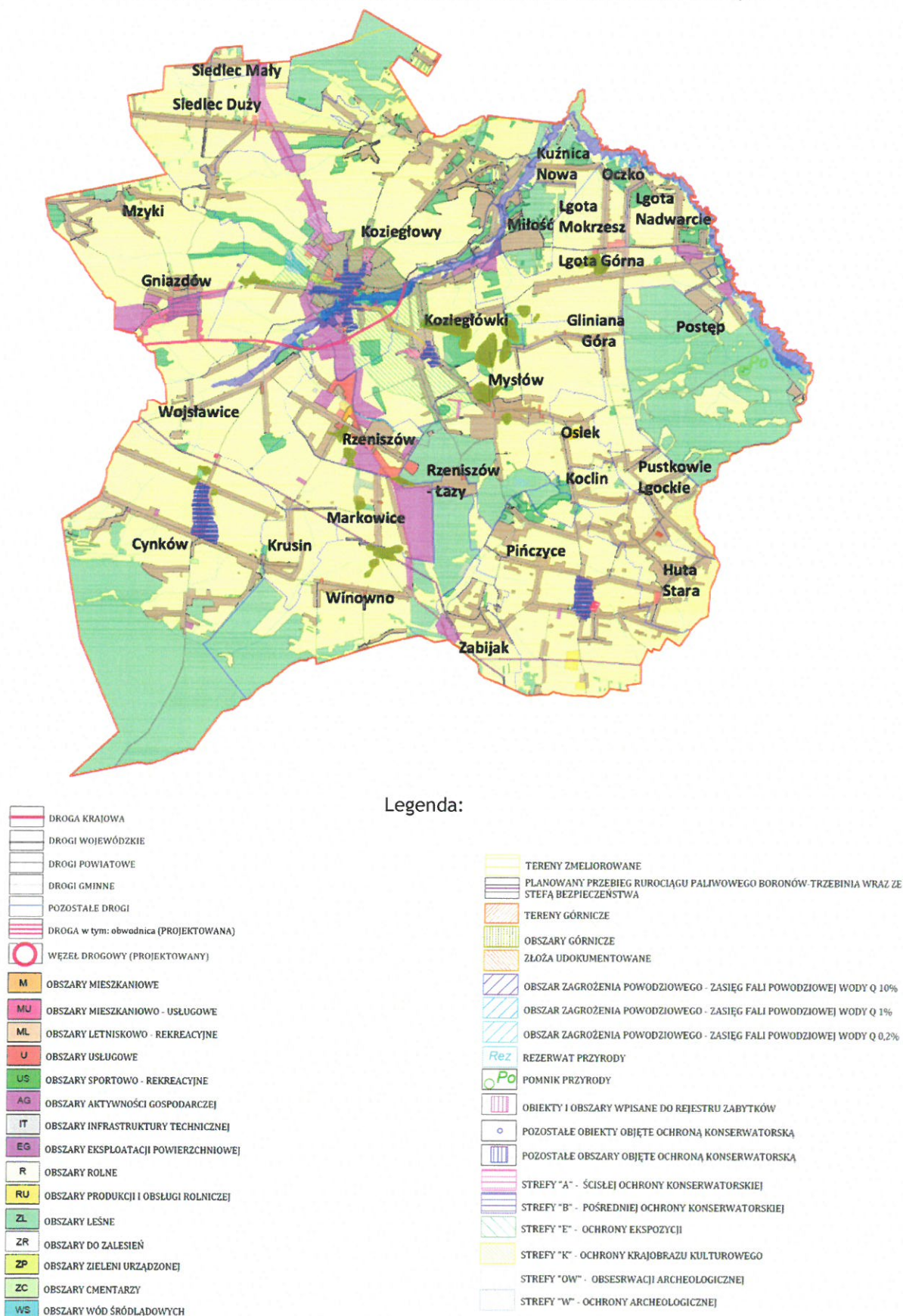
Dużym wyzwaniem staje się konieczność poprawy i rozwoju układu komunikacyjnego (w tym: przede wszystkim wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrum Koziegłów i Gniazdowa).

Do kluczowych działań zaliczyć można zwiększenie efektywności energetycznej budynków zlokalizowanych na terenie całej gminy i ich wyposażenie w instalacje odnawialnych źródeł energii - co w konsekwencji przyczyni się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego.

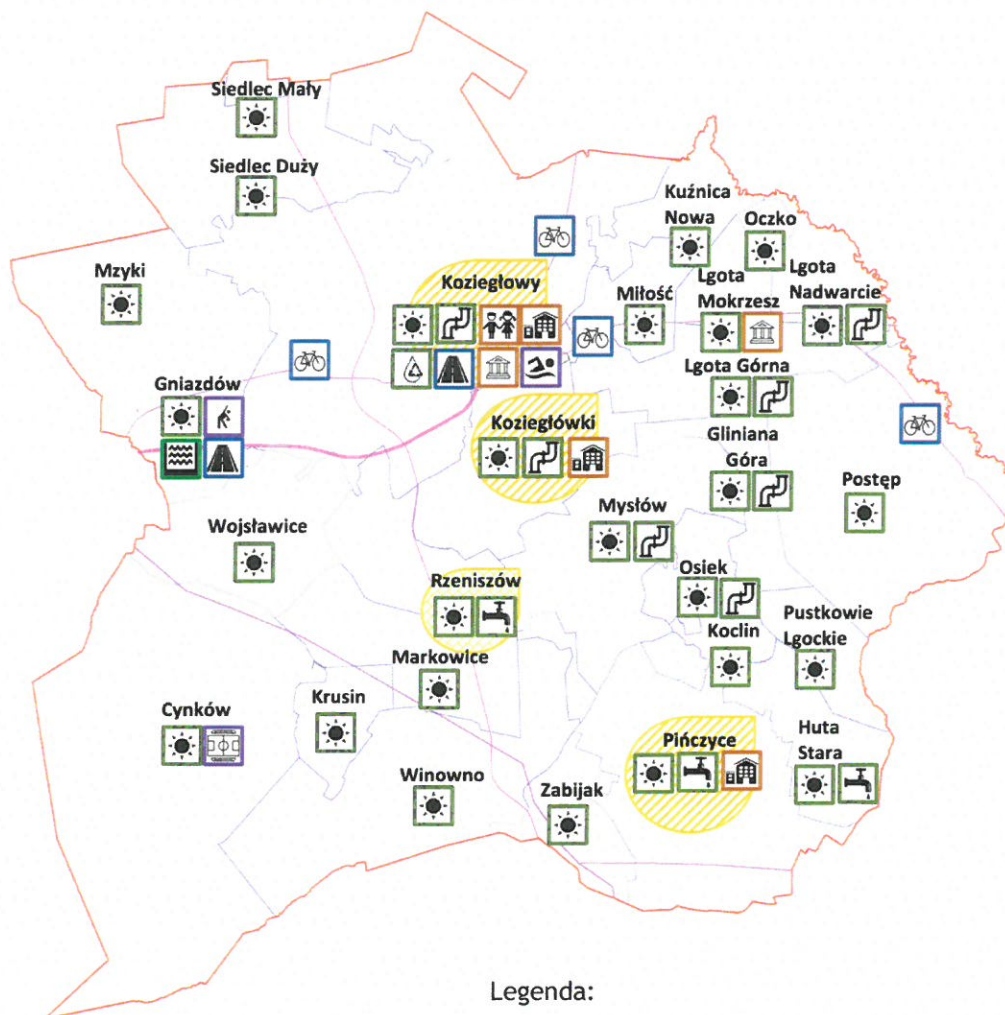
Istnieje również konieczność uzupełnienia deficytów w infrastrukturze usług publicznych, zwłaszcza sportowo-rekreacyjnych i kultury, jak również uruchomienia pierwszego żłobka na terenie gminy.

Należy również podkreślić znaczenie kontynuacji działań rewitalizacyjnych na obszarach: Koziegłów, Koziegłówek i Pińczyc.

Rysunek 8. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy i Miasta Koziegłowy - podstawowe uwarunkowania, funkcje terenów i kierunki rozwoju

Rysunek 9. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy i Miasta Koziegłowy - obszary i kierunki interwencji - rozmieszczenie planowanych kluczowych inwestycji

Legenda:

Rozwój infrastruktury komunikacyjnej

- Budowa obwodnic: Gniazdowa i Koziegłowy
- Budowa tras rowerowych

Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej

- Rozwój infrastruktury wodociągowej (ujęcia wody, sieć)
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej
- Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Koziegłowach

Poprawa efektywności energetycznej i odnawialne źródła energii

- Termomodernizacja budynków, wymiana źródeł ciepła, budowa instalacji OZE

Przeciwdziałanie zmianom klimatycznym

- Budowa zbiornika retencyjnego w Gniazdowie

Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

- Budowa krytej pływalni w Koziegłowach
- Rozbudowa GOKSiR w Gniazdowie
- Budowa sali gimnastycznej w Cynkowie

Rewitalizacja i usługi publiczne dla ludności

- Budowa żłobka w Koziegłowach
- Rozbudowa, modernizacja instytucji kultury
- Rewitalizacja zdegradowanych obszarów i obiektów
- Sołectwo z obszarem rewitalizacji (OSI-gminne)
- Sołectwo z planowanym obszarem rewitalizacji
- projektowana droga (obwodnica)
- planowany przebieg rurociągu Boronów-Trzebinia
- istniejące drogi: wojewódzkie i krajowa
- granice obszarów ewidencyjnych/sołectw

VI. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Ustalenia i rekomendacje wskazują na przewidywane i pożądane działania w dziedzinie kształtowania oraz prowadzenia polityki przestrzennej na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy.

Ogólne wytyczne w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie:

- zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania poprzez: wyposażenie obszarów w infrastrukturę techniczną, sprawną obsługę komunikacyjną (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe), wysoką jakość usług publicznych,
- ochrona i racjonalne kształtowanie środowiska przyrodniczego i gospodarowanie jego zasobami, m.in. poprzez: zahamowanie procesów degradacji i poprawa jakości środowiska naturalnego w wyniku rozwoju infrastruktury technicznej, ochronę zasobów będących podstawą rozwoju (ze szczególnym uwzględnieniem wód podziemnych), zachowanie wartości krajobrazowych i bioróżnorodności, uwzględnienie kwestii adaptacji do zmian klimatu,
- zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz kształtowanie atrakcyjnego wizerunku gminy, poprzez: ochronę dóbr kultury, zachowanie tożsamości kulturowej obszaru,
- zagospodarowanie i utrzymanie przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom (w tym: o wysokich walorach architektonicznych i krajobrazowo - przyrodniczych) jako miejsca spotkań, integracji i aktywizacji lokalnej społeczności,
- eksponowanie i wykorzystanie walorów kulturowych i przyrodniczych gminy w celu rozwoju turystyki,
- rozwój terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą, w tym: ich uzbrojenie w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną, sprzyjających powstawaniu nowych przedsiębiorstw i atrakcyjnych miejsc pracy,
- podnoszenie ładu przestrzennego w kształtowaniu zagospodarowania gminy oraz efektywności wykorzystania zasobów, poprzez uporządkowanie struktury zabudowy wsi, rozwój zabudowy w ramach drugiej linii wzdłuż dróg, dążenie do wyeliminowania konfliktów wynikających z różnych sposobów zagospodarowania i racjonalne wykorzystanie zasobów,
- troska o estetykę poszczególnych przedsięwzięć i ich dopasowania do otoczenia z poszanowaniem kontekstu przyrodniczego, kulturowego i społecznego,
- poprawa warunków życia mieszkańców ze szczególnymi potrzebami (w tym osób niepełnosprawnych) poprzez likwidację barier i zapewnienie dostępności (architektonicznej, cyfrowej, informacyjno-komunikacyjnej),
- na obszarach zagrożenia powodziowego przy realizacji inwestycji należy uwzględnić możliwość wystąpienia powodzi lub podtopień w zależności od prognozowanych zagrożeń powodziowych,

- Na terenach zagrożonych ruchami masowymi oraz obszarach predysponowanych do wystąpienia ruchów masowych wszelkie planowane obiekty inżynierskie i budowlane powinny być poprzedzone działaniami zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi tych zagadnień.

Główne ustalenia i rekomendacje dla podstawowych jednostek/obszarów polityki przestrzennej gminy:

Obszar historycznego układu urbanistycznego Miasta Koziegłowy

Obszar położony centralnie względem granic jednostki, kluczowy dla tożsamości i wizerunku Gminy i Miasta Koziegłowy, pełniący funkcję reprezentacyjną oraz turystyczno-usługową.

Ustalenia i rekomendacje:

- kształtowanie wyraźniej, zwartej i funkcjonalnej struktury przestrzennej,
- kreacja wysokiej jakości przestrzeni publicznych oraz ładu przestrzennego w krajobrazie, w tym podnoszenie walorów użytkowych i wzmocnienie funkcji turystycznej,
- ochrona wartości przyrodniczych i kulturowych, w tym: utrzymanie i konserwacja zabytkowych obiektów budowlanych,
- utrzymanie przebiegu historycznych dróg, linii zabudowy,
- zwiększanie udziału zieleni,
- likwidacja barier i zapewnienie dostępności,
- optymalna organizacja miejsc parkingowych,
- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (poprzez rozwój sieci dróg, chodników, ścieżek rowerowych).

Obszary o funkcjach mieszkaniowych

Funkcje podstawowe:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, także z wbudowanymi usługami nieuciążliwym oddziaływaniu na otoczenie,
- zabudowa wielorodzinna w zespołach o niskiej intensywności zabudowy,

Funkcje uzupełniające:

- zabudowa sportowo - rekreacyjna,
- obiekty, budynki, pomieszczenia i tereny usługowe, oraz aktywności gospodarczych o nieuciążliwej produkcji lub drobnej wytwórczości,
- zabudowa zagrodowa i agroturystyczna,
- zieleni urządzonej i obiekty małej architektury,
- parkingi i garaże,
- obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i komunalnej.

Ustalenia i rekomendacje:

- kształtowanie wyraźniej, zwartej i funkcjonalnej struktury przestrzennej,
- zachowanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia,

- kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową w sołectwach,
- poprawa dostępności do instytucji świadczących usługi publiczne (w tym: społeczne, edukacyjne, zdrowotne),
- zagospodarowanie przestrzeni publicznych na potrzeby społeczności lokalnej (miejsca spotkań, rekreacji, integracji),
- zwiększanie udziału zieleni oraz dostępności obszarów zielonych,
- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (poprzez rozwój sieci dróg, chodników, ścieżek rowerowych),
- optymalna organizacja miejsc parkingowych (w granicach nieruchomości lub w miarę bliskiej odległości),
- rozwój infrastruktury technicznej w tym: sieci kanalizacji sanitarnej, instalacji odnawialnych źródeł energii,
- termomodernizacja budynków o niskiej izolacyjności cieplnej,
- ochrona wartości przyrodniczych i kulturowych.

Obszary o funkcjach usługowych i sportowo-rekreacyjnych

Funkcje podstawowe:

- obiekty usługowe, nieuciążliwej produkcji lub drobnej wytwórczości, w tym instytucje użyteczności publicznej,
- budynki i urządzenia dla uprawiania sportu, rekreacji, służące wypoczynkowi i turystyce, a także towarzyszące im usługi gastronomiczne, hotelowe i handlowe oraz pozostałe budynki związane z rekreacją,
- obiekty usługowo-mieszkaniowe, obiekty mieszkaniowe w uzupełnieniu ciągów i kwartałów zabudowy istniejącej,

Funkcje uzupełniające:

- zieleń urządzonej i obiekty małej architektury,
- drogi, parkingi i garaże,
- obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i komunalnej,
- obiekty i pomieszczenia produkcyjne oraz obsługi komunikacji.

Ustalenia i rekomendacje:

- kształtowanie wyraźniej, zwartej i funkcjonalnej struktury przestrzennej,
- zachowanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia oraz mieszania funkcji,
- kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową usługową (a uzupełniającą: w tym mieszkaniową),
- zwiększanie udziału zieleni,
- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (poprzez rozwój sieci dróg, chodników, ścieżek rowerowych),
- optymalna organizacja miejsc parkingowych (w granicach nieruchomości lub w miarę bliskiej odległości od instytucji publicznych),
- rozwój infrastruktury technicznej w tym: sieci kanalizacji sanitarnej, instalacji odnawialnych źródeł energii,

- termomodernizacja budynków o niskiej izolacyjności cieplnej,
- likwidacja barier i poprawa dostępności,
- ochrona wartości przyrodniczych i kulturowych.

Obszary o funkcjach aktywności gospodarczej

Funkcje podstawowe:

- zakłady produkcyjne, bazy, składy, magazyny, w tym handel hurtowy oraz centra logistyczne,
- zabudowania magazynowo-składowe, usługowe i mieszkaniowe związane z produkcją,
- obiekty i urządzenia obsługi komunikacji kołowej w tym stacje paliw oraz garaże,
- obiekty działalności usługowej handlu i różnego typu wytwórczości,

Pozostałe funkcje:

- obiekty usług administracji, gastronomii, rzemiosła i kultury, hotele, motele,
- rolnicze wykorzystanie terenów w formie upraw polowych oraz łąk i pastwisk,
- zieleni urządzona,
- drogi, parkingi i garaże,
- obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i komunalnej,

Ustalenia i rekomendacje:

- kształtowanie wyraźniej, zwartej i funkcjonalnej struktury przestrzennej, zwłaszcza w sąsiedztwie dróg o znaczeniu ponadlokalnym,
- kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową podstawową a uzupełniającą,
- zwiększanie udziału zieleni,
- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej poprzez rozwój sieci dróg, w tym skomunikowanie z drogami ponadlokalnymi,
- optymalna organizacja miejsc parkingowych,
- rozwój infrastruktury technicznej w tym: sieci kanalizacji sanitarnej, instalacji odnawialnych źródeł energii,
- termomodernizacja budynków o niskiej izolacyjności cieplnej,
- likwidacja barier i poprawa dostępności,
- ochrona wartości przyrodniczych i kulturowych,
- uwzględnienie oddziaływania działalności produkcyjnych oraz obiektów i urządzeń oczyszczania ścieków, w tym ograniczenie negatywnego wpływu na sąsiadujące obszary, środowisko i krajobraz.

Obszary użytkowane rolniczo

Funkcje podstawowe:

- uprawy polowe, ogrodnicze, sadownicze, gospodarka hodowlana ryb w istniejących i nowych stawach,
- łąki, pastwiska i zadrzewienia.

Pozostałe kierunki:

- suche zbiorniki retencyjne,

- drogi gruntowe i dojazdy do pól, trasy rowerowe, szlaki turystyczne i spacerowe, sieci i urządzenia oraz budowę infrastruktury technicznej i komunalnej,
- zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych.

Ustalenia i rekomendacje:

- kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów, szczególnie w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- Przeciwdziałanie rozdrobnieniu arealu rolnego,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych,
- ochrona wartości przyrodniczych i kulturowych,
- wyznaczenie do zalesienia obszarów niekorzystnych dla prowadzenia produkcji rolniczej,
- możliwe przekształcenia gruntów rolnych w tereny o innym użytkowaniu, jak: lasy, zieleń urządzone, agroturystyka, turystyka, rekreacja, sport, wypoczynek, produkcja energii ze źródeł odnawialnych.

Obszary leśne

Funkcje podstawowe:

- lasy, grunty leśne i zadrzewienia,
- zalesienia i zadrzewienia terenów.

Pozostałe funkcje:

- drogi leśne, trasy rowerowe, istniejące drogi, ciągi pieszo-jezdne,
- sieci i urządzenia infrastruktury technicznej i komunalnej.

Ustalenia i rekomendacje:

- zachowanie i tworzenie kompleksów leśnych (w tym zalesianie),
- zakaz lokalizacji zabudowy poza obiektami i urządzeniami, których lokalizacja jest zgodna z ustawą o lasach
- prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z wymogami ochrony środowiska oraz w oparciu o plany urządzania lasów,
- ochrona wartości przyrodniczych i kulturowych, w tym bioróżnorodności,
- wyznaczanie ścieżek edukacyjnych i stref wejścia do lasu wyposażonych w miejsca parkingowe, infrastrukturę rowerową, tablice informacyjne i małą architekturę, umożliwiającą edukację, rekreację i wypoczynek.

Obszary zieleni urządzonej

Funkcje podstawowe:

- zieleń urządzone,
- ogrody działkowe.

Pozostałe funkcje:

- zadrzewienia,
- zbiorniki wodne, stawy i inne formy wód powierzchniowych wraz z obiektami związanymi z hodowlą ryb,
- drogi dojazdowe, ciągi pieszo-jezdne, trasy i ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne,
- sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.

Ustalenia i rekomendacje:

- zachowanie, ewentualne uporządkowanie i tworzenie nowych terenów zieleni, w tym możliwość wykorzystania obszarów sportowych, rekreacyjnych i turystycznych,
- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej poprzez rozwój sieci dróg, chodników, ścieżek rowerowych,
- ochrona wartości przyrodniczych i kulturowych, w tym bioróżnorodności,
- wyznaczanie ścieżek edukacyjnych i turystycznych, ciągów pieszych, rowerowych, rozwój małej architektury, w tym sportowo-rekreacyjnej,
- zachowanie budynków istniejących z możliwością ich modernizacji, przy założeniu minimalizowania negatywnego oddziaływania obiektów walory krajobrazowe i przyrodnicze,
- wzrost udziału zieleni, zwłaszcza wysokiej.

Obszary wód:

Funkcje podstawowe:

- tereny wód powierzchniowych,
- urządzenia poprawiające retencję wodną; mosty i kładki,
- urządzenia ochrony przeciwpowodziowej.

Ustalenia i rekomendacje:

- zachowanie istniejącego systemu zbiorników i cieków wodnych oraz dążenie do poprawy klas czystości wód na obszarze całej gminy,
- dopuszczenie budowy, przebudowy i rozbudowy budowli, urządzeń i instalacji służących zabezpieczeniu przeciwpowodziowemu oraz powierzchniowemu ujmowaniu wód do celów gospodarczych,
- dopuszczenie budowy przepraw mostowych oraz kładek zgodnie z przepisami odrębnymi,
- ustalenie strefy ochronnej wzdłuż rzek dla potrzeb modernizacji i prowadzenia robót związanych z ich utrzymaniem i konserwacją (w strefie powinien obowiązywać zakaz zabudowy i groduzenia nieruchomości, za wyjątkiem zagospodarowania dopuszczalnego).

W zakresie kształtowania stanu zasobów wodnych, adaptacji do zmian klimatu i przeciwdziałaniu występowania zjawisk ekstremalnych rekomenduje się:

- zakładanie oczek wodnych i ogrodów deszczowych w przestrzeniach publicznych i w przydomowych ogrodach;
- sadzenie kwiatnych łąk zamiast zwykłych łąk i trawników;
- zakładanie zielonych terenów, dachów, zielonych ścian na budynkach, zielonych przystanków;
- stosowanie powierzchni przepuszczalnych, powierzchni ażurowych zamiast szczelnych powierzchni betonowych;
- uwzględnienie ww. aspektów w planowaniu przestrzennym oraz przy wydawaniu decyzji administracyjnych w celu ochrony terenów zieleni przed presją zabudowy i „betonowaniem” nieruchomości.

- wprowadzenie i egzekwowanie standardów ochrony zieleni w procesie inwestycyjnym, obejmujących m.in. ograniczenie likwidacji terenów zieleni i wycinki drzew przy realizacji nowych inwestycji.

Wszelkie działania należy realizować z uwzględnieniem zapisów planów zarządzania ryzykiem powodziowym i planu przeciwdziałania skutkom suszy.

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (załącznik do uchwały nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29.08.2016r.), Gminę i Miasto Koziegłowy zaliczono do następujących obszarów funkcjonalnych oraz wskazano **rekomendacje** dla tych obszarów:

- **Wiejski obszar funkcjonalny** (obszar funkcjonalny obejmuje tereny wiejskie położone w gminach wiejskich oraz miejsko-wiejskich województwa śląskiego). W procesach harmonijnego rozwoju obszarów wiejskich wskazane jest kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na obszarach o najwyższym potencjale glebowym oraz wielofunkcyjny rozwój na obszarach o niskim potencjale glebowym przy zachowaniu walorów przyrodniczych i tradycyjnego krajobrazu rolniczego. Jednocześnie wyzwaniem jest powstrzymanie żywiołowego podziału terenów otwartych oraz rozprzestrzeniania się zabudowy podmiejskiej, jednorodzinnej, celem zachowania różnorodności i spuścizny kulturowej terenów wiejskich. Kształtowanie krajobrazu, ochrona i wykorzystanie środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, będą miały pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze, walory krajobrazowe i jakość życia mieszkańców tego obszaru funkcjonalnego;
- **Obszar ochrony krajobrazów kulturowych (obejmujący gminy, na terenie których zlokalizowane są poszczególne elementy dziedzictwa).** Rozwój obszaru powinien być ukierunkowany na ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego, zarówno materialnych jak i niematerialnych, mających szczególne znaczenie dla zachowania tożsamości regionu, kształtowania turystycznej i gospodarczej atrakcyjności województwa oraz tworzenia nowych miejsc pracy;
- **Obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi.** Główne działania w obszarze funkcjonalnym winny koncentrować się na podnoszeniu stopnia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego poprzez optymalne zagospodarowanie terenów, których rozwój powinien być podporządkowany zachowaniu równowagi pomiędzy potrzebą ochrony środowiska przyrodniczego, działaniami na rzecz przeciwdziałania zagrożeniu powodziowemu a wykorzystaniem gospodarczym. Priorytetem działań przeciwpowodziowych dla terenów obecnie zurbanizowanych lub przeznaczonych do zabudowy w obowiązujących gminnych dokumentach planistycznych powinna być ochrona zabudowy, natomiast dla obszarów niezabudowanych i nieprzeznaczonych do zabudowy winien być zakaz zabudowy. Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią winno uwzględniać się obowiązujące zakazy, nakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony przed powodzią. Na wszystkich terenach województwa wskazanych w planach zarządzania ryzykiem powodziowym należy uwzględnić ustalenia tych dokumentów;

- **Obszar udokumentowanych złóż kopalin.** Rozwój obszaru powinien być ukierunkowany na ochronę terenów złóż umożliwiającą ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska;
- **Obszar wymagający rewitalizacji.** Główne wyzwania będą dotyczyły przywrócenia funkcji użytkowych poprzez nowe zagospodarowanie o wysokich walorach architektury i urbanistyki, uwzględniające zagadnienia efektywności energetycznej i poszanowania energii, ukierunkowane na ochronę dziedzictwa kulturowego i kształtujące struktury pod kątem poprawy jakości środowiska zamieszkania. Istotna jest integracja przestrzenna i społeczna terenów zdegradowanych, kreowanie miejsc przestrzeni publicznej ukierunkowane na podniesienie jakości życia mieszkańców.

VII. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Zgodnie z definicją ustawową: obszar strategicznej interwencji (OSI) to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych, lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych, czy przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne albo w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, czy też rozwiązania regulacyjne.

OSI są terytoriami, do których adresowana ma być polityka rozwoju, ukierunkowana na wywołanie określonych zmian. W nawiązaniu do przedstawionej definicji, wyróżnić można dwa rodzaje OSI:

- obszary problemowe, charakteryzujące się niekorzystnymi zjawiskami w sferze społecznej, ekonomicznej lub przyrodniczej, wymagające interwencji nakierowanej na przełamanie barier rozwojowych,
- obszary wzrostu, wyróżniające się szczególnymi potencjałami (tj. bieguny wzrostu, obszary tematyczne lub klastry zaawansowanych technologii), które w wyniku interwencji mogą kształtować przewagi konkurencyjne.

W ramach Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” (stanowiącą załącznik do Uchwały nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19.10.2020r.) na obszarze regionu wyznaczono:

1. Krajowe obszary strategicznej interwencji,
2. Regionalne obszary strategicznej interwencji - ujęcie funkcjonalne,
3. Regionalne obszary strategicznej interwencji - ujęcie tematyczne:
 - a) OSI konkurencyjne:
 - obszary cenne przyrodniczo,
 - ośrodki wzrostu,
 - b) OSI problemowe:
 - gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze,
 - gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza,
 - gminy w transformacji górniczej.

7.1. Krajowe obszary strategicznej interwencji

W Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) w Celu 1. Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały poszczególnych terytoriów zidentyfikowano kluczowe obszary problemowe z punktu widzenia rozwoju kraju, takie jak: miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, obszary zagrożone trwałą marginalizacją, Śląsk i wschodnia Polska, dla których dedykowano programy wsparcia. Z punktu widzenia województwa śląskiego istotna będzie realizacja Programu dla Śląska, którego celem jest zmiana profilu gospodarczego regionu, stopniowe zastępowanie tradycyjnych sektorów gospodarki, takich jak górnictwo i hutnictwo, nowymi przedsięwzięciami w sektorach bardziej produktywnych, innowacyjnych i zaawansowanych technologicznie.

Założono, iż po 2020 roku nastąpi pełne wdrożenie Programu dla Śląska skorelowanego z rządowymi programami restrukturyzacyjnymi, rozbudowy i modernizacji infrastruktury transportowej, wdrażaniem nowej, terytorialnie wrażliwej, zintegrowanej polityki miejskiej, przemysłowej, innowacyjności i kształtowania zasobów ludzkich.

Natomiast Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030), która jest rozwinięciem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów - zarówno miejskich, jak i wiejskich.

OSI wyznaczone w KSRR 2030 istotne dla województwa śląskiego to:

- Śląsk,
- miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, (miasta powiększające dystans rozwojowy),
- obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Gmina i Miasto Koziegłowy nie została zakwalifikowana do powyższych miast i obszarów.

7.2. Regionalne obszary strategicznej interwencji - ujęcie funkcjonalne

W ramach Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” wyznaczono Obszary Strategicznej Interwencji w ujęciu funkcjonalnym z punktu widzenia organizacji procesów rozwojowych oraz podstawowych typów ośrodków osadniczych.

Pierwszy typ OSI w ujęciu funkcjonalnym tworzą tzw. **subregiony**. Zostały one zdefiniowane w pierwszej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego uchwalonej w dniu 25.09.2000r.

Gmina i Miasto Koziegłowy zlokalizowana jest w subregionie północnym (513 tys. osób), którego centrum stanowi Aglomeracja Częstochowska. Subregion zorganizowany jest wokół aglomeracji miejskiej o znaczeniu krajowym, która jest zasilana przez swoje bezpośrednie otoczenie funkcjonalne oraz wspomagana przez lokalne ośrodki rozwoju. Do kluczowych funkcji wzmacnianych w aglomeracjach zaliczyć należy usługi publiczne

i infrastrukturę wyższego rzędu, w tym w obszarach, gospodarki, technologii i innowacji, kultury, edukacji i nauki, zdrowia, turystyki.

Dla subregionu północnego wyznaczono główne potencjały i wyzwania, które są tożsame ze zdiagnozowanymi uwarunkowaniami dla Gminy i Miasta Koziegłowy w części diagnostycznej niniejszego dokumentu.

Główne potencjały Subregionu Północnego:

- położenie na osi komunikacyjnej północ-południe; północna brama województwa śląskiego,
- obszary o wysokich walorach środowiskowych i znacznym potencjale turystycznym,
- zdywersyfikowana struktura gospodarcza i wysoki poziom przedsiębiorczości,
- rozwinięte rolnictwo ekologiczne, przetwórstwo rolne, agroturystyka. Korzystne warunki inwestowania.

Główne wyzwania:

- wzmacnianie nowych specjalizacji gospodarczych, w tym podnoszących poziom innowacyjności gospodarki,
- skuteczniejsze wykorzystywanie wyjątkowych potencjałów przyrodniczych i kulturowych w rozwoju produktów turystycznych, w tym rozwój infrastruktury turystycznej,
- podniesienie jakości drogowych powiązań wewnętrznych i zewnętrznych, w tym również dróg pieszych i rowerowych,
- przewyższanie peryferyjnego położenia części obszarów wiejskich poprzez organizację zintegrowanego systemu transportu zbiorowego,
- rozwój infrastruktury komunalnej na obszarach wiejskich i w małych miastach.

Drugi typ OSI w ujęciu funkcjonalnym znajduje swoje odzwierciedlenie w podstawowych typach jednostek, tj.: **obszarach wiejskich i miejskich. Gminę i Miasto Koziegłowy zalicza się do obszarów wiejskich.**

Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego: obszary wiejskie obejmują tereny wiejskie położone w gminach wiejskich oraz miejsko-wiejskich województwa śląskiego. Elementami wyróżniającymi te obszary są duża powierzchnia użytków rolnych oraz znaczna liczba ludności utrzymującej się z pracy w rolnictwie. Rozwój terenów wiejskich w dużym stopniu opiera się również na agroturystyce, turystyce, rybactwie oraz pozarolniczych usługach dla społeczności lokalnej i turystów. Ponadto w regionie występują również gminy wiejskie, gdzie znaczny procent obszaru został zdegradowany i przekształcony w skutek eksploatacji górniczej. Wiele z terenów rolniczych utraciło swe funkcje poprzez ulokowanie na nich bądź w pobliżu działalności wydobywczej. Mieszkańcy tych gmin w głównej mierze utrzymują się z pracy w górnictwie bądź branżach okołogórniczych, często też występuje dualność zawodowa. Tak więc obszary te cechują się znacznym zróżnicowaniem funkcji obejmującym zarówno funkcje rolnicze jak i pozarolnicze co wynika ze specyfiki sieci osadniczej i profilu gospodarczego regionu. Z tego też względu są to w znacznej części obszary o funkcjach mieszanych i przejściowych, czyli takich, które tracą swój pierwotny charakter w wyniku procesów urbanizacyjnych, w tym postępującej suburbanizacji.

W związku z tymi procesami, równolegle ze wsparciem utrzymania rolniczego charakteru i produkcji w tych obszarach, konieczna staje się poprawa możliwości zatrudnienia i mobilności zawodowej, stworzenie warunków do zwiększenia inwestycji okołorolniczych i pozarolniczych oraz rozbudowy lokalnej infrastruktury transportowej i poprawy funkcjonowania transportu zbiorowego, umożliwiającego dostęp do korzystania z usług publicznych wyższego rzędu. Ponadto niezbędne są działania aktywizujące społeczności wiejskie oraz ukierunkowane na poprawę jakości edukacji i kształcenia ustawicznego, zachowanie ich różnorodności i spuścizny kulturowej, zachowanie i kształtowanie krajobrazu, ochronę i wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego.

Od kilkunastu lat prężnie funkcjonują na obszarach wiejskich województwa śląskiego Lokalne Grupy Działania (LGD) oraz Lokalne Grupy Rybackie (LGR), które animują, kreują i wspierają potencjał poszczególnych sołectw i gmin. Działania LGD i LGR koncentrują się m.in. na integracji lokalnych społeczności, promowaniu turystyki, ekologicznym stylu życia, edukacji, wzmacnianiu potencjału lokalnego rynku pracy, rozwoju przedsiębiorczości społecznej i wolontariatu, czy rewitalizacji. Stanowią one ważny element w procesie planowania i programowania rozwoju tych obszarów.

Gmina i Miasto Koziegłowy objęta jest LGD Partnerstwo Północnej Jury.

7.3. Regionalne obszary strategicznej interwencji - ujęcie tematyczne

Z uwagi na coraz większe znaczenie koncentracji tematycznej w europejskiej oraz krajowej polityce rozwoju w procesie prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego wyznaczono również obszary szczególnie ważne z punktu widzenia zidentyfikowanych wyzwań rozwojowych województwa tzw. Obszary Strategicznej Interwencji w ujęciu tematycznym (OSI). Obszary odpowiadają na najważniejsze problemy i potencjały zarysowane w diagnozie strategicznej województwa.

- **OSI - obszary cenne przyrodniczo**

Obszar OSI - obszary cenne przyrodniczo, został wyznaczony w oparciu o udział scalonej powierzchni cennej przyrodniczo w powierzchni danej gminy.

Kategoryzacja terenów cennych przyrodniczo została oparta o powierzchniowe formy ochrony przyrody (rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe) oraz korytarze ekologiczne. Dobór powyższych kategorii opierał się na założeniu, że są to najważniejsze obszary dla zachowania walorów przyrodniczych regionu. O ile pierwsze chronione są prawem, o tyle drugie wymagają wzmocnienia odgrywanej roli w systemie przyrodniczym województwa i działań zabezpieczających przed dalszą degradacją i osłabianiem ich funkcjonalności. Wyzwaniem dla tego obszaru OSI jest ochrona różnorodności biologicznej i georóżnorodności, poprawa stosunków wodnych i ochrona siedlisk wodno-błotnych na obszarach chronionych oraz zwiększenie

drożności korytarzy ekologicznych. Istotne będzie również programowanie i prowadzenie na tych terenach zrównoważonej polityki rozwoju, godzącej interesy ochrony przyrody z rozwojem gospodarczym tych obszarów, ukierunkowanym na wykorzystanie lokalnych potencjałów.

Przyjęta skala: I - niskie lub brak do V- najwyższe walory przyrodnicze.

Gmina i Miasto Koziegłowy została zaliczona do typu II - obszar o przeciętnych walorach przyrodniczych.

Kierunki działań określone w Strategii Rozwoju Gminy dedykowane OSI - obszary cenne przyrodniczo (wpływające na zachowanie i poprawę ich stanu), zostały zawarte w celu operacyjnym 3.1. Zapewnienie wysokiej jakości środowiska naturalnego i adaptacja do zmian klimatu, w ramach celu strategicznego III. Uporządkowana i spójna przestrzeń o czystym środowisku naturalnym.

- **OSI - ośrodki wzrostu**

OSI - ośrodki wzrostu identyfikują obszary predystynowane do pełnienia wiodących funkcji gospodarczych i społecznych w regionie, które w najwyższym stopniu przyczyniają się do rozwoju województwa jako całości oraz wpływają na jego pozycję w kraju i Europie. Do wyznaczenia regionalnych ośrodków wzrostu przyjęto szereg wskaźników określających potencjał gospodarczy, poziom wydatków inwestycyjnych ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego, atrakcyjność lokalnego rynku pracy, dostępność szkolnictwa wyższego oraz jednostek badawczo-rozwojowych. Ponadto wzięto pod uwagę wskaźniki związane z poziomem przedsiębiorczości, innowacyjnością podmiotów gospodarczych oraz dostępnością usług wyższego rzędu. Jednocześnie z analizy wykluczono najmniejsze ośrodki, jako te, które nie generują znaczących funkcji dla swojego otoczenia i przyjęto, iż przedmiotem prac analitycznych będą gminy miejskie i miejsko-wiejskie, liczące powyżej 20 tys. mieszkańców (a w przypadku stolic powiatów powyżej 15 tys. mieszkańców). W związku z powyższym, **Gmina i Miasto Koziegłowy nie spełniała kryteriów do objęcia analizą.**

- **OSI - gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze**

Gminy tracące funkcje to ośrodki, które w ciągu kilkunastu lat stopniowo traciły swoją pozycję, jako znaczących ośrodków gospodarczych i społecznych w regionie, predystynowanych do pełnienia istotnej roli dla mieszkańców województwa jako miejsca pracy, zamieszkania i realizacji różnorodnych potrzeb społeczności. Delimitacja ośrodków, które tracą swoje funkcje prowadzona była na poziomie gmin miejskich i miejsko-wiejskich - podobnie jak ma to miejsce w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego. Dodatkowo, aby zapewnić zgodność z SOR oraz KSRR 2030 wykluczono z analizy najmniejsze ośrodki, jako te, które nie generują znaczących funkcji dla swojego otoczenia. Brano pod uwagę jedynie gminy miejskie i miejsko-wiejskie, liczące powyżej 20 tys. mieszkańców (a w przypadku stolic powiatów powyżej 15 tys. mieszkańców).

Zastosowano następującą skalę natężenia zjawiska utraty funkcji: znaczna utrata funkcji (dotyczy 10 gmin w województwie); średnia utrata funkcji (4 gminy); umiarkowana

utrata funkcji (8 gmin). Zgodnie z powyższymi kryteriami, Gmina i Miasto Koziegłowy została wykluczona z analizy.

- **OSI - gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza**

Największym wyzwaniem w obszarze jakości środowiska stało się zapewnienie odpowiedniej jakości powietrza na obszarze całego województwa. Do wyznaczenia obszaru OSI wykorzystano dane według stanu na 2018 r. pozyskane z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakresie średniorocznych przekroczeń norm jakości powietrza w województwie śląskim pod względem: pyłów zawieszonych PM_{2,5}, PM₁₀, benzo(a)pirenu. Do wyznaczenia obszaru brano pod uwagę obszary przekroczeń wskazanych powyżej wskaźników. Przypisanie gminy do stopnia przekroczeń następowało poprzez analizę liczby rodzajów przekroczeń średniorocznych występujących na jej terenie. Gminy, na terenie których występowało przekroczenie jednego dowolnego wskaźnika jakości powietrza przypisano do I obszaru problemowego, gminy na terenie których występowało przekroczenie dwóch dowolnych wskaźników do II obszaru problemowego, natomiast dla gmin, na terenie których wystąpiło przekroczenie średniorocznych norm powietrza dla wszystkich wskaźników wyznaczono III obszar problemowy. Mając na uwadze koncentrację wsparcia na obszarach zamieszkałych przez dużą liczbę ludności, uzyskane wyniki skorygowano o wskaźnik gęstości zaludnienia.

Gmina i Miasto Koziegłowy została zakwalifikowana do I obszaru problemowego.

Największym wyzwaniem na najbliższe lata jest ograniczenie niskiej emisji, gdyż to ona w największym stopniu odpowiada za przekroczenia norm jakości powietrza.

Kierunki działań określone w Strategii Rozwoju Gminy dedykowane OSI - obszary z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza (w tym: wpływające na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń), zostały zawarte w celu operacyjnym 3.1. Zapewnienie wysokiej jakości środowiska naturalnego i adaptacja do zmian klimatu (dział: Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii), w ramach celu strategicznego III. Uporządkowana i spójna przestrzeń o czystym środowisku naturalnym.

- **OSI - gminy w transformacji górniczej**

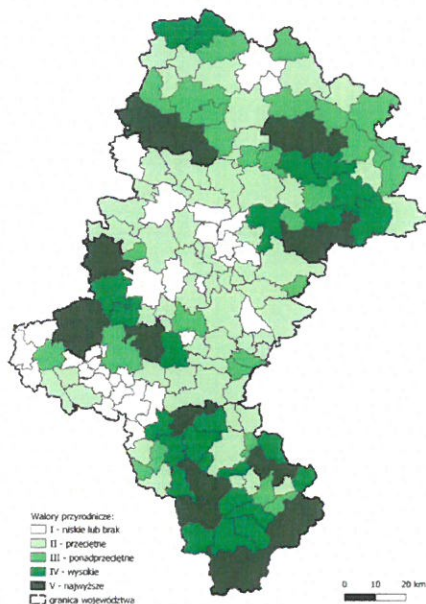
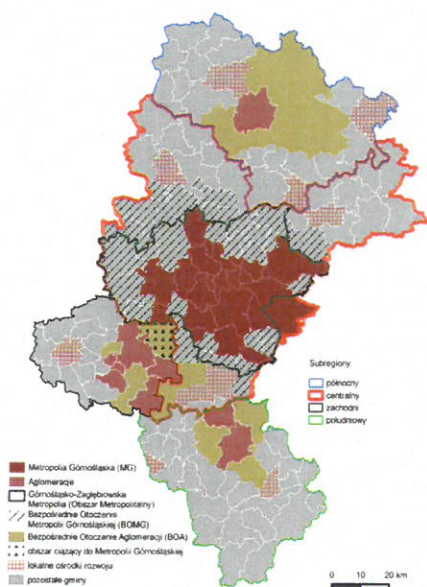
Do gmin objętych procesem transformacji górniczej zaliczono więc jednostki, na których występuje jedna z poniższych przesłanek:

- występują tereny pogórnice po zakończonej już działalności wydobywczej (kopalnie zlikwidowane lub w likwidacji),
- prowadzona jest aktualnie działalność wydobywcza węgla kamiennego,
- występuje znacząca liczba pracujących w sektorze górniczym i istotny odsetek pracujących w górnictwie w ogóle zatrudnionych.

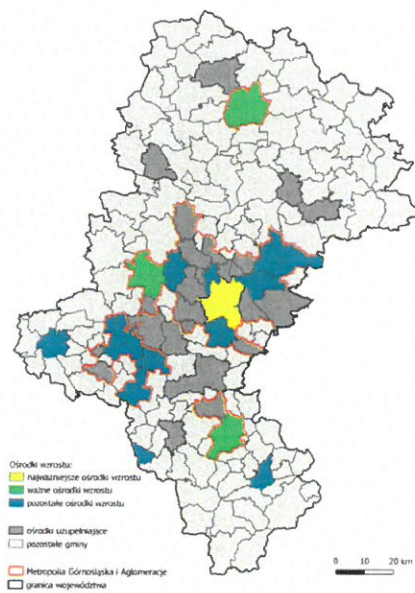
Gminę i Miasto Koziegłowy nie zaliczono do OSI - gminy w transformacji górniczej, ponieważ nie spełnia żadnej z przesłanek.

Rysunek 10. Obszary strategicznej interwencji w ramach Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

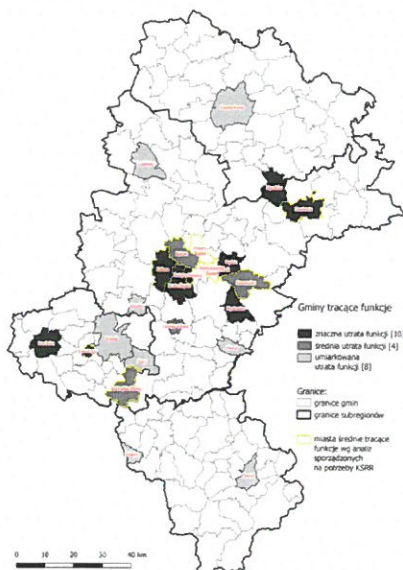
Subregiony województwa i ich ośrodki centralne OSI – obszary cenne przyrodniczo

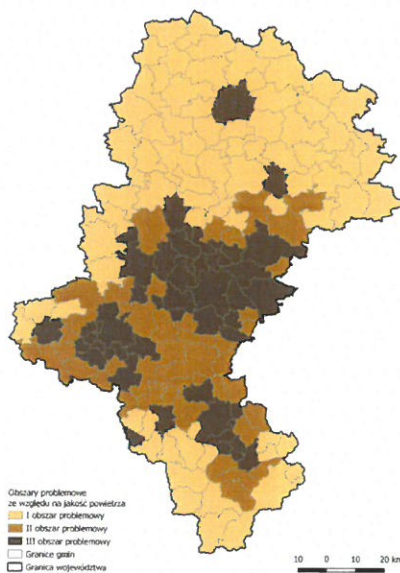
OSI – ośrodki wzrostu

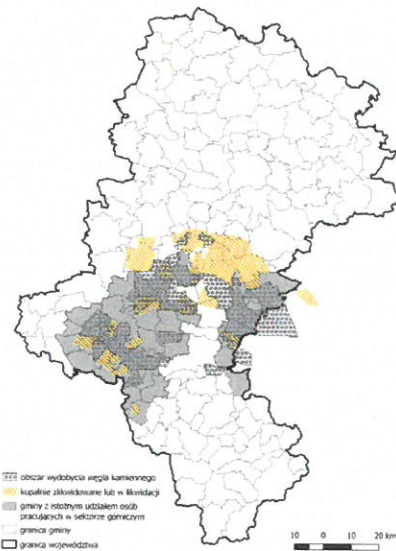
OSI – gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze

OSI – gminy z problemami wz. jakości powietrza

OSI – gminy w transformacji górniczej

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” (załącznik do Uchwały nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19.10.2020r.)

VIII. Obszary strategicznej interwencji (OSI) kluczowe dla gminy wraz z zakresem planowanych działań

Obszary OSI, które są na poziomie lokalnym wyznaczane nieobowiązkowo, są przejawem zintegrowanego podejścia i mają na celu ukierunkowanie działań dopasowanych do ich potrzeb i możliwości rozwojowych. Obowiązkowym elementem Strategii Rozwoju Gminy było wskazanie we wcześniejszym rozdziale obszarów strategicznej interwencji określonych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” wraz z zakresem planowanych działań, które dotyczą terytorium gminy.

Potrzeba wyznaczenia OSI na poziomie lokalnym, a także ich charakter zależą od sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy oraz od przyjętych kierunków jej rozwoju.

OSI z zakresem planowanych działań stanowią wybór strategiczny, którego konsekwencją jest skierowanie interwencji publicznej na dany obszar i zapewnienie im finansowania.

W związku z powyższym, dla Gminy i Miasta Koziegłowy wyznaczono obszar strategicznej interwencji stanowiący obszar rewitalizacji (stanowiący zarówno obszar zdegradowany), obejmujący część Miasta Koziegłowy, Koziegłówki oraz Pińczyce, który wyznaczono w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Koziegłowy do 2020 roku (uchwała nr 196/XXVIII/2017 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn. 23.02.2017r.). Dokument będzie wymagał aktualizacji i opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji zgodnie z ustawą z dn. 9.10.2015r. o rewitalizacji. Należy ponownie dokonać analizy koncentracji problemów w poszczególnych sołectwach i rozważyć wprowadzenie kolejnego obszaru rewitalizacji w Rzeniszowie.

Zgodnie z ustawą, obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (o których mowa w ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.

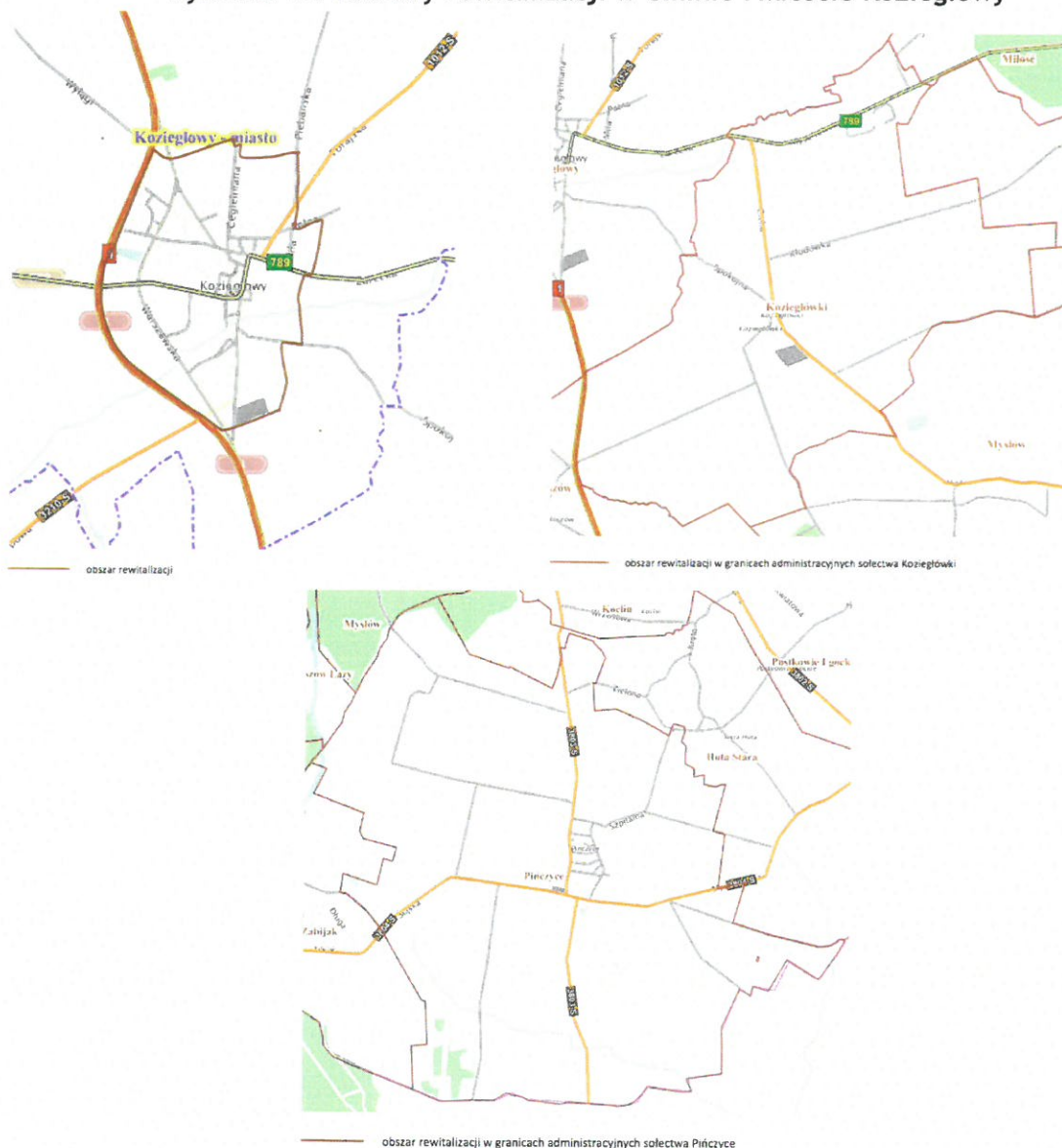
Obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Główne wyzwania dotyczą przywrócenia lub nadania nowych funkcji poprzez nowe zagospodarowanie o wysokich walorach architektury i urbanistyki, uwzględniające zagadnienia zrównoważonego rozwoju, zmniejszenia zdiagnozowanych problemów społecznych i gospodarczych oraz ochrony dziedzictwa kulturowego. Istotną kwestią

będzie integracja przestrzenna i społeczna, zagospodarowanie miejsc przestrzeni publicznej, a w konsekwencji podniesienie jakości i poziomu życia mieszkańców. Planowane działania infrastrukturalne na tym obszarze wynikają z celów określonych w Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy, a zwłaszcza: celu operacyjnego 3.3. Odnowa i rewitalizacja zdegradowanych obszarów oraz kształtowanie krajobrazu. Rezultatem działań będzie wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji, zgodnie z listą zidentyfikowanych określonych przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających (inwestycyjnych i społecznych).

Rysunek 11. Obszary rewitalizacji w Gminie i Mieście Koziegłowy

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Koziegłowy do 2020 roku (załącznik do uchwały nr 196/XXVIII/2017 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn. 23.02.2017r.).

IX. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

9.1. Podmioty zaangażowane w realizację Strategii

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku określająca cele rozwoju i główne kierunki działań w perspektywie długofalowej została opracowana na zasadach partnerstwa społecznego. Jednakże samorząd gminny odpowiedzialny jest za koordynację procesu wdrażania Strategii Rozwoju. W celu wdrożenia założeń zawartych w niniejszym dokumencie konieczna jest realizacja konkretnych przedsięwzięć, w tym inwestycji.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację założeń zawartych w dokumencie jest Burmistrz Gminy i Miasta Koziegłowy jako organ wykonawczy, a w jego imieniu Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy (m.in. poszczególne referaty - zgodnie z podziałem obowiązków), jak również gminne jednostki organizacyjne zaangażowane w realizację poszczególnych działań (w tym: Zespół Usług Komunalnych, Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Oświaty Samorządowej, Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury, placówki oświatowe, i pozostałe).

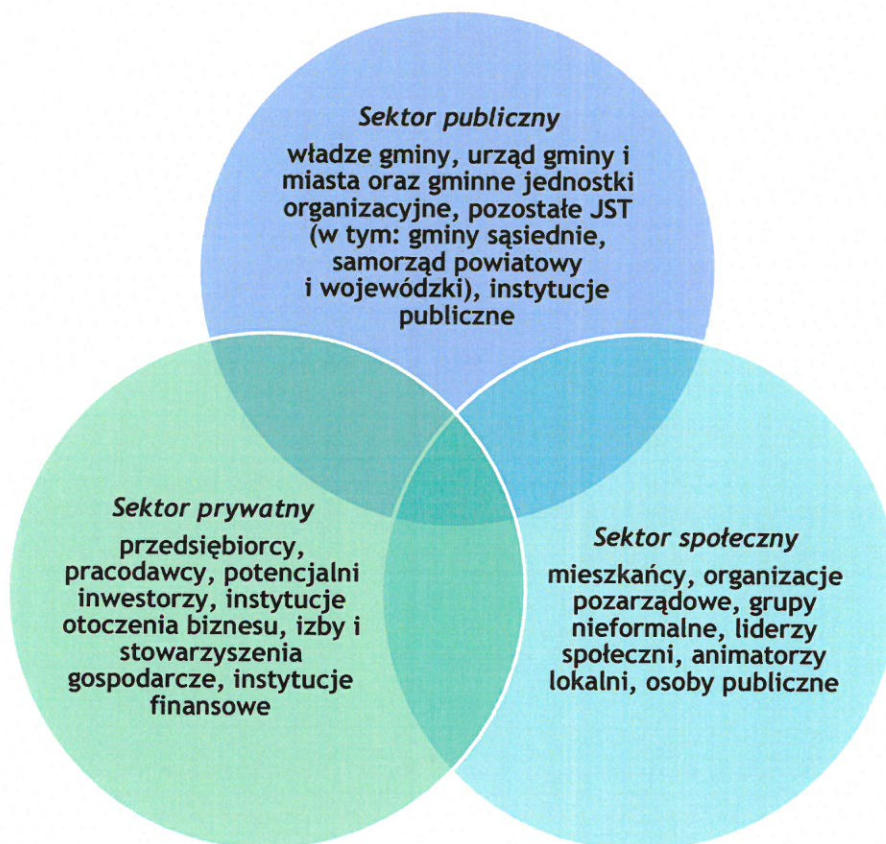
Aby usprawnić realizację zawartych w dokumencie działań i osiągnięcia zakładanych celów, budżet gminy powinien zostać podporządkowany określonym celom.

Zadania o charakterze bardziej złożonym, wymagające współpracy z podmiotami zewnętrznymi, a także o charakterze ponadlokalnym, będą realizowane w formie partnerstwa podmiotów publicznych różnych szczebli.

Realizacja Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku jest wyzwaniem, nie tylko dla władz samorządowych, lecz również dla wszystkich pozostałych podmiotów funkcjonujących w gminie, m.in.: organizacji pozarządowych, podmiotów gospodarczych oraz samych mieszkańców.

Gmina - jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego - jest również integralną częścią większej przestrzeni terytorialnej (powiatu, regionu, kraju, Unii Europejskiej), dlatego też komplementarnych działań oraz źródeł finansowania realizacji Strategii, należy poszukiwać także na szczeblach wyższych (np. fundusze Unii Europejskiej).

Rysunek 12. Instytucje i podmioty, zaangażowane w proces wdrażania Strategii

Główne podmioty biorące udział we wdrażaniu Strategii Rozwoju Gminy, jak również w procesie: monitoringu, ewaluacji oraz aktualizacji

Podmiot	Zadanie / odpowiedzialność
Burmistrz Gminy i Miasta Koziegłowy - organ wykonawczy	Stymulowanie i koordynacja działań podejmowanych przez różnorodne podmioty zaangażowane w realizację Strategii i innych interesariuszy, mobilizowanie i integrowanie lokalnych zasobów.
Rada Gminy i Miasta Koziegłowy - organ uchwałodawczy	Wsparcie w zakresie osiągania założonych celów Strategii i kierunków działań, jej ewaluacji i podejmowania decyzji dotyczących zapisów Strategii (np. aktualizacja dokumentu).
Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy - podmiot zarządzający wdrażaniem strategii	Koordynacja procesu realizacji zapisów Strategii, w tym kierunków działań i konkretnych projektów, pozyskiwanie dofinansowania zewnętrznego, współpraca z partnerami, monitoring i ewaluacja oraz ewentualna aktualizacja zapisów dokumentu, jak również informacja i promocja.
Wykonawcy i partnerzy	Podmioty uczestniczące w realizacji poszczególnych działań lub konkretnych przedsięwzięć.

9.2. Mechanizmy i narzędzia wdrażania Strategii

Etapy procesu wdrażania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku:

- długoletnie prognozowanie budżetu gminy, w tym: dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów, ocena zdolności inwestycyjnej i ocena zdolności kredytowej, opracowanie i aktualizacja budżetu gminy i Wieloletniej Prognozy Finansowej, otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych,
- przygotowanie, aktualizacja oraz realizacja programów, przedsięwzięć, projektów, w tym inwestycji i przedsięwzięć społecznych,
- monitoring realizacji projektów oraz ich zakładanych efektów i rezultatów, w tym wskaźników osiągnięcia celów,
- aktualizacja Strategii, w tym: współpraca i prowadzenie konsultacji społecznych z podmiotami lokalnymi w zakresie planowanych zmian,
- prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych.

Instrumenty realizacji założeń Strategii mogą się różnić zasięgiem, czyli mogą mieć charakter: ponadlokalny, gminny, sołecki, sąsiedzki. Zaliczamy do nich:

- instrumenty wdrożeniowe, do których należą dokumenty programowe (plany, strategie, programy, o których mowa w kolejnym podrozdziale: Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych), jak również konkretne projekty realizujące określone cele i działania,
- instrumenty organizacyjno-zarządcze, np. regulaminy organizacyjne Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy oraz gminnych jednostek organizacyjnych z wykazem obowiązków w zakresie realizacji programów oraz zadań,
- instrumenty finansowe, w tym: uchwały budżetowe i inne dokumenty finansowe - z określeniem potencjału inwestycyjnego i finansowego gminy oraz ram finansowych i czasowych związanych z realizacją konkretnych przedsięwzięć, fundusze zewnętrzne, w tym UE, dotacje w ramach konkursów ofert dla organizacji pozarządowych, małe granty,
- instrumenty prawne, wynikające z przepisów ustawowych, np. uchwały Rady Gminy i Miasta Koziegłowy, zarządzenia Burmistrza, akty prawa miejscowego, postanowienia i decyzje administracyjne (m.in. pozwolenia na budowę dla konkretnych inwestycji),
- planowania przestrzennego, np. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, decyzje o warunkach zabudowy i lokalizacji celu publicznego,
- instrumenty społeczne, np. działania edukacyjne i promocyjne, kampanie społeczne i informacyjne, konsultacje wewnętrzne i społeczne, systemy informacji przestrzennej, biuletyn informacji publicznej, strony internetowe, profile w mediach społecznościowych,
- instrumenty kadrowe, np. kadra kierownicza, koordynatorzy programów i projektów, liderzy i animatorzy lokalni, system doskonalenia kadr, wymiana doświadczeń, dobre praktyki,
- instrumenty ekonomii społecznej, np. klauzule społeczne w konkursach i przetargach, system przekazywania lokali mieszkalnych z zasobów gminy,
- instrumenty kontrolne, np. aktualizacja ewidencji i rejestrów, monitoring stanu zagospodarowania przestrzennego.

9.3. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Dokumentami wykonawczymi Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku są obowiązkowe i/lub fakultatywne plany oraz programy funkcjonujące w gminie. Poniżej dokonano oceny ich aktualności i spójności w odniesieniu do zapisów Strategii.

Obszar tematyczny	Nazwa dokumentu	Aktualność dokumentu, rekomendacje
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy (SUIKZP) (uchwała nr 300/XXXII/2006 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn. 20.06.2006r.)	Dokument z 2006 roku wymagający aktualizacji. Należy zachować spójność ze SRG, w tym modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.
	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (przyjęte uchwałami Rady Gminy i Miasta Koziegłowy) Około 94% ogółu powierzchni gminy objętych jest MPZP.	Dokumenty aktualne.
Polityka społeczna i edukacja	Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Koziegłowy na lata 2019-2025 (uchwała nr 92/IX/2019 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dnia 27.06.2019r.)	Dokument aktualny i spójny ze SRG, wymagający weryfikacji i aktualizacji po 2025 roku i zachowania zgodności ze SRG.
	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2023 (uchwała nr 56/V/2019 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn. 24.01.2019r.)	Dokument aktualny i spójny ze SRG, wymagający weryfikacji i aktualizacji po 2023 roku, w tym: zachowania zgodności ze SRG.
	Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 (uchwała nr 268/XXXVII/2017 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn. 28.12.2017r.)	Dokument nieaktualny. Konieczność opracowania nowego dokumentu, w tym zachowania zgodności ze SRG.
	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok (uchwała nr 199/XXII/2020 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn. 29.12.2020r.)	Dokument aktualny i spójny ze SRG, uchwalany corocznie, wymaga zachowania zgodności zapisów ze SRG.
	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok (uchwała nr 200/XXII/2020 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn. 29.12.2020r.)	Dokument aktualny i spójny ze SRG, uchwalany corocznie, wymaga zachowania zgodności zapisów ze SRG.
	Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Koziegłowy do 2020	Dokument do 2020 roku.

Obszar tematyczny	Nazwa dokumentu	Aktualność dokumentu, rekomendacje
	roku (uchwała nr 196/XXVIII/2017 z dn. 23.02.2017r.)	Konieczność opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji z uwzględnieniem zapisów ustawy o rewitalizacji, w tym zachowania zgodności ze SRG.
	Plan sieci publicznych szkół podstawowych mających siedzibę na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy (uchwała nr 63/VI/2019 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn. 28.02.2019r.)	Dokument aktualny i spójny ze SRG. Zaleca się rozważenie aktualizacji dokumentu w zależności od zmiany trendów i prognoz demograficznych.
	Plan sieci publicznych szkół ponadpodstawowych i specjalnych mających siedzibę na obszarze Powiatu Myszkowskiego, od dnia 1.09.2019r. (uchwała nr X/64/2019 Rady Powiatu Myszkowskiego z dn. 30.05.2019r.) - dot. liceum ogólnokształcącego w Koziegłowach	Dokument aktualny i spójny ze SRG. Zaleca się rozważenie aktualizacji dokumentu w zależności od zmiany trendów i prognoz demograficznych
	Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2020-2021 - zatwierdzony przez Burmistrza Gminy i Miasta Koziegłowy w dn.02.02.2021r.	Dokument aktualny i spójny ze SRG, wymagający weryfikacji i aktualizacji po 2021 roku i zachowania zgodności ze SRG.
	Dokument dotyczący optymalizacji wydatków na zadania oświatowe oraz wskaźników do monitorowania poziomu zaangażowania środków JST w dziale 801 Oświata i Wychowanie - brak dokumentu	Dokument nieobligatoryjny, zawierający ocenę możliwości budżetowych gminy ze względu na rosnące obciążenia finansowe w zakresie oświaty oraz rekomendacje w zakresie optymalizacji wydatków. Zaleca się analizę konieczności opracowania dokumentu i zachowanie zgodności ze SRG.
Energetyka, ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe - brak dokumentu Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Zaleca się analizę dokumentu i aktualizację z zachowaniem zgodności ze SRG. Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne: Projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata. W przypadku, gdy plany przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji założeń, wójt (burmistrz, prezydent miasta) opracowuje projekt planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa

Obszar tematyczny	Nazwa dokumentu	Aktualność dokumentu, rekomendacje
		gazowe, dla obszaru gminy lub jej części.
	Program ochrony środowiska na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023 (uchwała nr 175/XXVI/2016 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn. 29.12.2016r.)	Zaleca się analizę dokumentu i aktualizację z zachowaniem zgodności ze SRG.
	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2021-2030 (uchwała nr 263/XXIX/2021 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn. 30.09.2021r.)	Dokument aktualny i spójny ze SRG.
	Gminny program usuwania materiałów zawierających azbest z terenu Gminy i Miasta Koziegłowy wraz ze szczegółową inwentaryzacją	Dokument aktualny i spójny ze SRG, wymagający weryfikacji i ewentualnej aktualizacji harmonogramu i bazy danych.
	Program efektywności energetycznej - brak dokumentu	Dokument nieobligatoryjny, zawierający ocenę, plan działań i analizę możliwych inwestycji przyczyniających się do poprawy efektywności energetycznej budynków wraz z montażem OZE. Zaleca się analizę opracowania dokumentu i zachowanie zgodności ze SRG.
	Strategia rozwoju elektromobilności - brak dokumentu	Dokument nieobligatoryjny, zawierający ocenę możliwości, plan działań i analizę możliwych inwestycji przyczyniających się do poprawy jakości powietrza i rozwoju elektromobilności. Zaleca się analizę konieczności opracowania dokumentu i zachowanie zgodności ze SRG.
	Program małej retencji - brak dokumentu	Strategiczne obiekty retencji wpisane są do Programu Małej Retencji dla Województwa Śląskiego (uchwała nr 2390/155/V/2016 Zarząd Województwa Śląskiego z dn. 24.11.2016r.). Wykaz inwestycji koniecznych do realizacji określany jest w Wieloletniej Prognozie Finansowej.
	Plan Operacyjno-Techniczny Ochrony Przed Powodzią (Zarządzenie Burmistrza Gminy i Miasta Koziegłowy nr 118/2019 z dnia 23 grudnia 2019r.)	Dokument aktualny i spójny ze SRG. Zaleca się bieżący monitoring i ewentualną aktualizację w przypadku zaistnienia takiej konieczności.

Obszar tematyczny	Nazwa dokumentu	Aktualność dokumentu, rekomendacje
Transport	Plan rozwoju sieci drogowej - brak dokumentu	Wykaz inwestycji koniecznych do realizacji określany jest w Wieloletniej Prognozie Finansowej.
	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego - brak dokumentu	Brak podstaw do jego opracowania. Zgodnie z ustawą o Publicznym Transporcie Zbiorowym gmina, której powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między gminami, których obszar liczy łącznie co najmniej 80 tys. mieszkańców - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej na danym obszarze, zobowiązana jest do uchwalenia planu.
	Plan zrównoważonej mobilności miejskiej - brak dokumentu	Brak podstaw do jego opracowania - zg. z Wytycznymi Komisji Europejskiej: „Opracowanie i wdrożenie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej”.
Gospodarka komunalna	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2017-2021 (uchwała nr 188/XXVII/2017 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn. 26.01.2017r.)	Dokument aktualny i spójny ze SRG, wymagający weryfikacji i aktualizacji po 2021 roku, w tym: zachowania zgodności ze SRG.
	Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych - brak dokumentu	Wykaz inwestycji koniecznych do realizacji określany jest w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Uchwała nr 203/XXII/2020 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn. 29.12.2020r. w/s wyznaczenia Aglomeracji Koziegłowy.
Ochrona zabytków, dziedzictwo kulturowe	Gminny program opieki nad zabytkami - brak dokumentu	Brak dokumentu. Zgodnie z art. 87 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami: program sporządza na okres 4 lat. Konieczność opracowania dokumentu, w tym zachowania zgodności ze SRG.
	Plan ochrony parku kulturowego - brak dokumentu	Brak dokumentu. Nie ma podstawy do jego opracowania.
Turystyka, sport, rekreacja	Strategia rozwoju turystyki, sportu i rekreacji - brak dokumentu	Brak dokumentu. Zaleca się opracowanie dokumentu oraz zachowanie zgodności ze SRG.
Obszary wiejskie	Roczny Program Współpracy Gminy i Miasta Koziegłowy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi	Dokument aktualny i spójny ze SRG, uchwalany corocznie, wymaga

Obszar tematyczny	Nazwa dokumentu	Aktualność dokumentu, rekomendacje
i rozwój lokalny	uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021 (uchwała nr 196/XXI/2020 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn.10.12.2020r.)	zachowania zgodności zapisów ze SRG.
	Plan Odnowy Miejscowości	Zaleca się analizę konieczności i ewentualne opracowanie dokumentów, z zachowaniem zgodności ze SRG, w celu uszczegółowienia problemów i potencjału rozwoju danej miejscowości, jak również potrzeb społeczności lokalnej.
Zarządzanie kryzysowe	Plan Zarządzania Kryzysowego Gminy i Miasta Koziegłowy z 2014 roku	Należy rozważyć aktualizację i dostosowanie dokumentu do zmian klimatu i intensyfikacji zagrożeń wywołanych klęskami żywiołowymi, czy pandemiemi.
Finanse publiczne	Wieloletnia prognoza finansowa Gminy i Miasta Koziegłowy na rok 2021 (uchwała nr 2020/XXII/2020 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn. 29.12.2020r.)	Dokument opracowany i uchwalany każdego roku wraz z aktualizacją w ciągu roku.

Ogólne wytyczne do dokumentów wykonawczych:

- zachowanie przejrzystej i nietechnicznej treści - zrozumiałej dla różnych grup odbiorców,
- określenie podmiotu/instytucji odpowiedzialnej za opracowanie i wdrażanie założeń danego dokumentu,
- utrzymanie spójności ze Strategią Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku, w tym: celami, kierunkami działań i wykazanie adekwatnych wskaźników - odniesienie się w dokumencie do zapisów SRG,
- zachowanie zgodności z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej,
- uwzględnienie partycypacji lokalnej społeczności i pozostałych interesariuszy, w tym przeprowadzenie konsultacji społecznych na każdym etapie opracowania,
- przygotowanie dokumentu w terminie do 12 miesięcy począwszy od rozpoczęcia prac do uchwalenia dokumentu przez Radę Gminy i Miasta Koziegłowy,
- oznakowanie dokumentu, w tym umieszczenie herbu/logo gminy na stronie tytułowej oraz odpowiednich logotypów w przypadku dofinansowania programu ze źródeł zewnętrznych,
- zamieszczanie dokumentów w BIP Gminy i Miasta Koziegłowy niezwłocznie po ich uchwaleniu przez Radę Gminy i Miasta Koziegłowy wraz z tekstem uchwały i wszystkimi załącznikami.

9.4. Sposób monitorowania i ewaluacji realizacji Strategii oraz aktualizacji

Monitoring to proces polegający na zapewnieniu ciągłości, prawidłowości i efektywności realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy i pozwalający na dokonanie oceny stopnia jej realizacji, wykrycie zagrożeń. Pozwala również na wprowadzanie modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój jednostki samorządu terytorialnego.

Monitorowanie wdrażania zapisów dokumentu jest podstawowym warunkiem realizacji określonych w nim celów. Służy on kontroli postępu realizacji założonych działań, weryfikacji osiągniętych rezultatów i porównywaniu ich zgodności z celami.

Z upływem czasu istotnym zadaniem będzie również ocena sytuacji zewnętrznej i założeń, które mogą się dezaktualizować w związku ze zmianami sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej na poziomie regionu, czy kraju.

Odpowiednio przeprowadzony monitoring w postaci analizy wskaźników w odniesieniu do celów i kierunków działań umożliwi sprawne zarządzanie rozwojem gminy. Dzięki niemu wdrażanie Strategii będzie procesem ciągłym i dynamicznym.

Punktem wyjścia dla procesu ewaluacji będzie ocena dokonywana na podstawie diagnozy sytuacji istniejącej w ramach konkretnych obszarów priorytetowych (której wnioski zawarto w niniejszym opracowaniu).

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację procesów związanych z monitoringiem, ewaluacją i aktualizacją będzie Burmistrz Gminy i Miasta Koziegłowy - jako organ wykonawczy, a w jego imieniu Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy, w tym poszczególne Referaty - zgodnie z Regulaminem organizacyjnym.

Podstawą do określenia osiągniętych wartości wskaźników będą dane:

- pochodzące z dokumentacji związanej z realizacją poszczególnych przedsięwzięć, przekazywane przez odpowiednie jednostki wdrażające projekty podmiotowi koordynującemu,
- dane statystyczne dostępne w Głównym Urzędzie Statystycznym, Urzędzie Gminy, i innych źródłach wskazanych w Strategii w rozdziale: Oczekiwane rezultaty działań i wskaźniki ich osiągnięcia.

W powyższym rozdziale wskazano wskaźniki ewaluacji celów i rezultatów. Jednocześnie dodatkowe wskaźniki zostaną określone na etapie realizacji konkretnych przedsięwzięć.

Dokumentem, w którym zostanie zawarta analiza i poziom realizacji celów Strategii, w tym założonych wskaźników (w odniesieniu do wartości bazowej) będzie raport monitoringowy.

Na potrzeby sporządzenia raportu monitoringowego zostanie przekazany do uzupełnienia wszystkim podmiotom realizującym przedsięwzięcia wynikające z zapisów Strategii: formularz monitoringowy. Dokument będzie zawierał nazwę zadania, zgodność z celem i kierunkiem działań, nazwę, wartość i datę osiągnięcia danego wskaźnika.

W przypadku niepożądanych tendencji zostaną przygotowane rekomendacje zmierzające do poprawy poziomu wdrażania. Zalecenia trafią również do realizatorów poszczególnych przedsięwzięć w celu podjęcia działań naprawczych.

Rekomenduje się również zawarcie informacji o poziomie realizacji założonych wskaźników w Raplocie o stanie gminy. Dokument ten zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym jest obowiązkowo opracowywany i prezentowany w terminie do dnia 31 maja każdego roku. Stanowi podsumowanie działalności władz samorządowych w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, strategii, programów, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Etapy ewaluacji obejmować będą ocenę: on-going (na bieżąco minimum 1 raz w roku) mid-term (po zakończeniu połowy okresu wdrażania Strategii tj. nie wcześniej niż na koniec 2026 roku), a także ex-post (ocena po zakończeniu okresu dla którego jest przewidziana Strategia, tj. na koniec 2030 roku).

Ewaluacja on-going dotyczy przede wszystkim:

- aktualności programu (m.in. względem sytuacji społeczno-gospodarczej, czy dokumentów nadrzędnych, w tym krajowych i regionalnych),
- określenia wartości osiągniętych wskaźników w danym roku do wartości bazowych zawartych w Strategii
- sprawności wdrażania (przepływu informacji, dokumentów, środków finansowych i realizacji zadań),
- identyfikacji barier administracyjnych, prawnych, organizacyjnych wraz z określeniem przyczyn i rekomendacji.

Ewaluacja ex-post - badanie na zakończenie horyzontu czasu określonego dla Strategii Rozwoju Gminy uwzględniające realne efekty założeń. Dokonuje porównania i oceny skuteczności wdrożonych określonych działań, m.in. poprzez porównanie założonych wartości wskaźników bazowych i docelowych oraz stopnia ich realizacji.

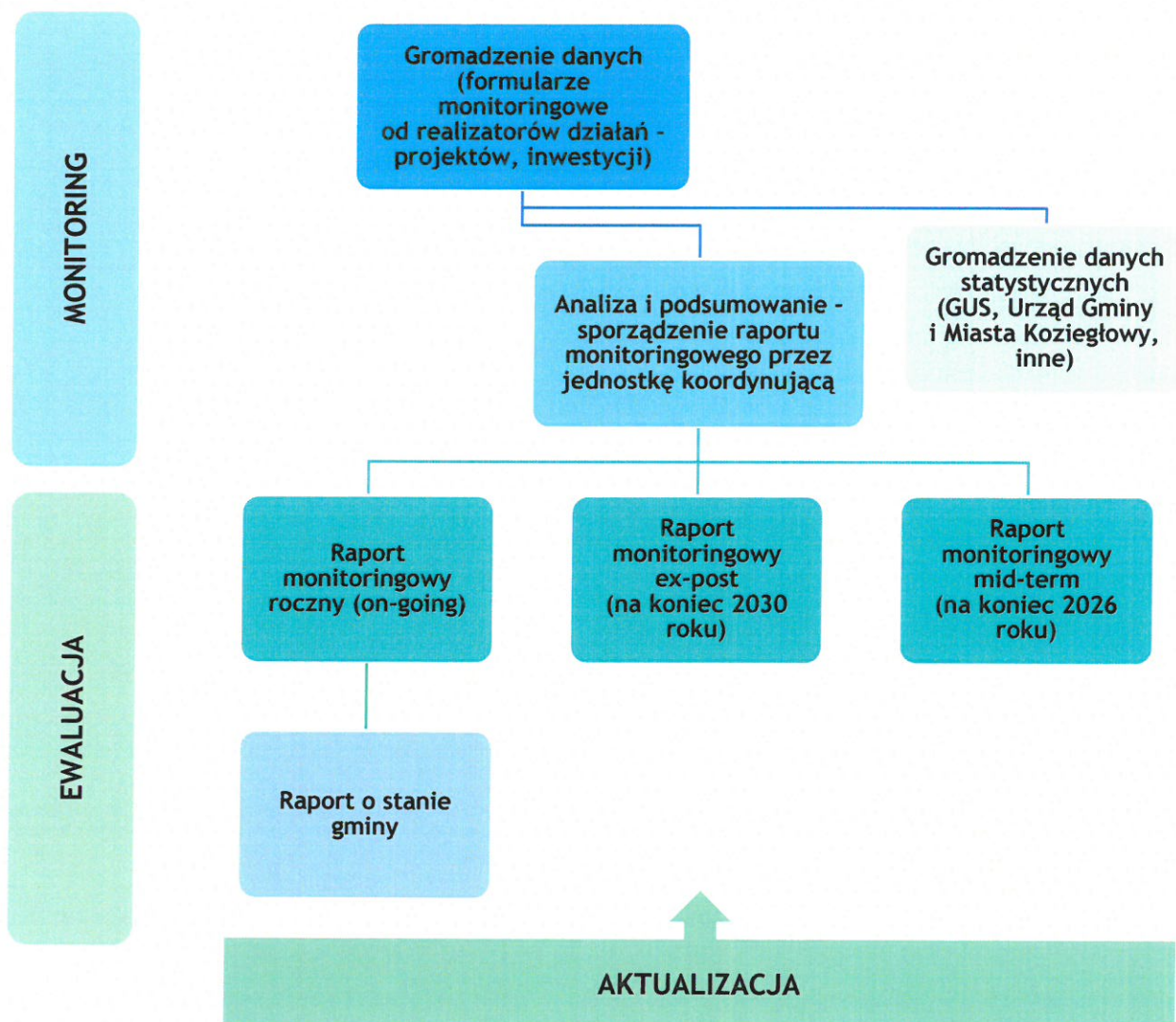
Ewaluacja mid-term - prowadzona jest w połowie okresu wdrażania Strategii i ma na celu określenie stopnia realizacji założonych wskaźników, w tym wprowadzenie rekomendacji i zmian - jeśli są wymagane, w tym ewentualną aktualizację dokumentu.

Na podstawie wniosków z monitoringu i ewaluacji będą podejmowane decyzje o konieczności wprowadzenia uzupełnień i modyfikacji założeń Strategii Rozwoju Gminy, w tym aktualizacji dokumentu w formie podjęcia uchwały przez Radę Gminy.

Procedura aktualizacji:

- złożenie wniosku wraz z proponowanym wykazem zmian przez Burmistrza Gminy i Miasta Koziegłowy oraz przygotowanie projektu uchwały w sprawie aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy,
- opracowanie projektu dokumentu wraz z przeprowadzeniem konsultacji zgodnie z ustawą o prowadzeniu polityki rozwoju,
- podjęcie uchwały przez Radę Gminy i Miasta Koziegłowy w sprawie zmiany/aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy.

Rysunek 13. System monitoringu i ewaluacji

X. Ramy finansowe i źródła finansowania

Okres programowania określony w Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku jest zbieżny z horyzontem czasowym budżetu Unii Europejskiej w perspektywie: 2021-2027. Środki z funduszy europejskich są jednym z głównych źródeł finansowania przedsięwzięć realizowanych i planowanych do realizacji w ramach Strategii.

Do podstawowych źródeł finansowania zadań wynikających z dokumentu należą przede wszystkim środki:

- własne z budżetu Gminy i Miasta Koziegłowy,
- z budżetu państwa, środki funduszy celowych, np. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, i innych,
- z budżetu Unii Europejskiej (m.in. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności),
- z innych źródeł zagranicznych (m.in. Norweski Mechanizm Finansowy, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego),
- z międzynarodowych instytucji, np. Europejskiego Banku Inwestycyjnego,
- innych uczestników i podmiotów realizujących strategię, m.in. sektora prywatnego, pozarządowego,
- kredyty bankowe, pożyczki, z wyemitowanych obligacji oraz inne instrumenty finansowe,
- dodatkowe formy wsparcia dostępne w ramach specjalnych linii budżetowych, np. tarczy antykrzysowych.

Głównym źródłem zewnętrznym finansowania działań na realizację Strategii są przede wszystkim środki z funduszy europejskich w perspektywie 2021-2027.

Zgodnie z projektem „Umowy partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce” wyznaczono następujące cele:

Cel 1. „Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki promowaniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej”, w tym obszary dotyczące badań i innowacji, wykorzystania zaawansowanych technologii, wzmacniania potencjału przedsiębiorstw i administracji publicznej na rzecz nowoczesnej gospodarki;

Cel 2. „Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa” z następującymi obszarami wsparcia: efektywność energetyczna, produkcji energii z OZE, infrastruktury energetycznej i inteligentnych rozwiązań (smart grids), przystosowanie do zmian klimatu, zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami i efektywne wykorzystanie zasobów, ochrona dziedzictwa przyrodniczego i różnorodności biologicznej, transport niskoemisyjny i mobilność miejska;

Cel 3. „Lepiej połączona Europa”, w tym: rozwój lądowej infrastruktury transportowej, poprawa dostępności transportowej regionów i subregionów, wprowadzenie rozwiązań cyfrowych w systemie transportowym i sieci szerokopasmowe;

Cel 4. „Europa o silniejszym wymiarze społecznym”, wsparcie obszarów: rynek pracy, zasoby ludzkie, edukacja i kompetencje, włączenie i integracja społeczna, ochrona zdrowia, kultura i turystyka,

Cel 5. „Europa bliżej obywateli” wsparcie działań wynikających ze strategii terytorialnych i lokalnych (m.in. ZIT, IIT), tj. turystyka, kultura i dziedzictwo kulturowe, dziedzictwo naturalne, ekoturystyka, regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych).

Cel 6. „Umożliwienie regionom i obywatelom łagodzenia społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu” - skierowany do tzw. podregionów węglowych.

Kwota alokacji na Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, który może stanowić największe zewnętrzne źródło finansowania działań określonych w Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy wyniesie: około 2,8 mld EUR (przy maksymalnym poziomie dofinansowania do 85% kosztów kwalifikowanych).

Podstawą do określenia puli i limitu wydatków stanowić będzie budżet gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa (WPF) stanowiąca instrument wieloletniego planowania finansowego w jednostkach samorządu terytorialnego. Inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały w sprawie WPF i jej zmiany należy wyłącznie do zarządu jednostki samorządu terytorialnego.

Niniejszy dokument obejmuje prognozę m.in. takich parametrów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, jak: dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu, dochody majątkowe oraz wydatki majątkowe budżetu, wynik budżetu wraz ze wskazaniem przeznaczenia nadwyżki albo sposobu sfinansowania deficytu, przychody i rozchody budżetu, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia.

Obligatoryjnym elementem WPF jest również kwota długu jednostki samorządu terytorialnego wraz ze wskazaniem sposobu sfinansowania jego spłaty, fakultatywnym zaś upoważnienie dla organu wykonawczego do zaciągania zobowiązań.

Dokument obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Prognozę kwoty długu sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.

W części diagnostycznej została przeprowadzona analiza budżetu Gminy i Miasta Koziegłowy za okres ostatnich kilku lat w tym: struktury dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów, stanu zadłużenia, czy nadwyżki operacyjnej.

Na podstawie obowiązującej Wieloletniej Prognozy Finansowej opracowano prognozę potencjału inwestycyjnego dla Gminy i Miasta Koziegłowy.

Zgodnie z art. 217 ustawy o finansach publicznych, różnica między dochodami, a wydatkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego stanowi odpowiednio: nadwyżkę albo deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast, różnica między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi określona jest jako wynik bieżący, który w przypadku osiągnięcia wartości dodatnich określany jest jako nadwyżka operacyjna (odpowiednio deficyt operacyjny w przypadku ujemnego wyniku bieżącego).

Wynik budżetu bieżącego wskazuje, czy jednostka samorządu terytorialnego jest w stanie pokryć wydatki bieżące dochodami bieżącymi.

Dodatni wynik bieżący (nadwyżka operacyjna) daje jednostce samorządu terytorialnego możliwość realizacji nowych przedsięwzięć majątkowych, zarówno bezpośrednio, przeznaczając tę kwotę na inwestycje lub pośrednio, spłacając wcześniej zaciągnięte zobowiązania na cele inwestycyjne.

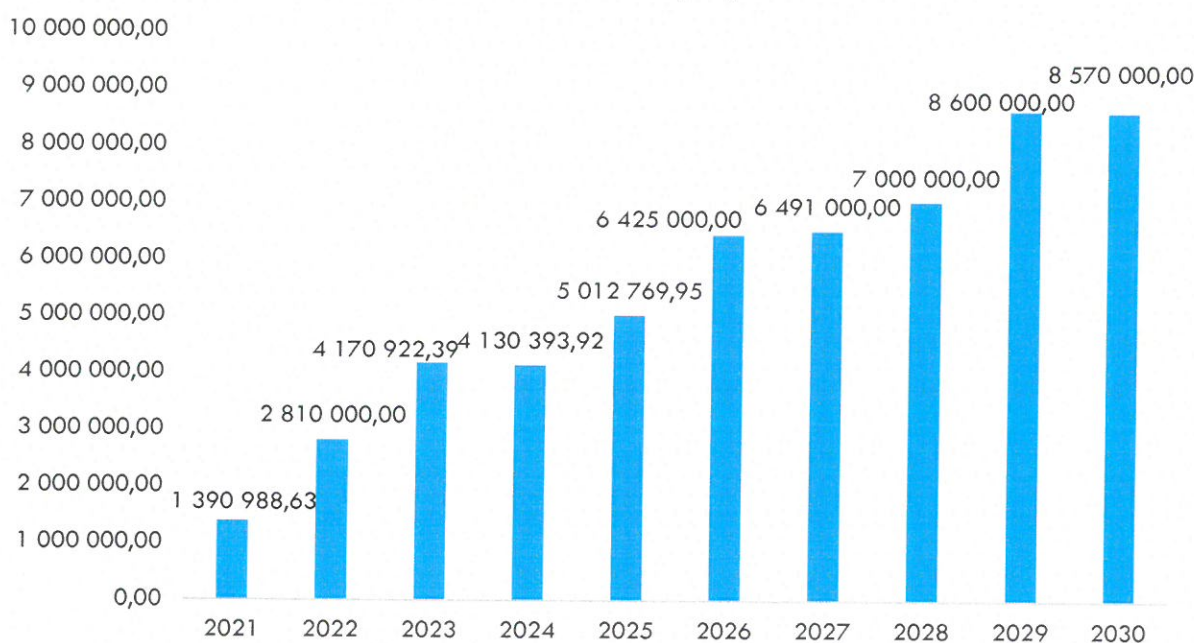
Ujemny wynik bieżący (deficyt operacyjny) oznacza, że bieżące wydatki jednostki samorządu terytorialnego przekraczają poziom jej dochodów bieżących, co może być spowodowane na przykład nadmiernym wzrostem zadłużenia wraz z kosztami jego obsługi lub niższym, niż zakładano, wzrostem dochodów jednostki. Zadania bieżące mogą być realizowane kosztem sprzedaży majątku jednostki, bądź poprzez zaciąganie nowych zobowiązań.

Potencjał inwestycyjny gminy można stanowić dodatnia różnica między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi - czyli nadwyżka budżetowa z uwzględnieniem rozchodów w zakresie spłaty zadłużenia.

Na podstawie danych i prognoz budżetowych opracowano symulację potencjału inwestycyjnego w poszczególnych latach. Najwyższą wartość skalkulowano dla 2029 roku: 8,600 mln zł, natomiast najniższą będzie kształtować się w 2027 roku: 1,391 mln zł.

Łączna wartość potencjału inwestycyjnego w latach 2021-2030 wyniesie: 54,601 mln zł, a wydatki inwestycyjne mogą zostać uzupełnione dofinansowaniem ze środków zewnętrznych, w tym Unii Europejskiej.

Rysunek 14. Potencjał inwestycyjny budżetu Gminy i Miasta Koziegłowy w latach 2021-2030 - prognoza

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy i Miasta Koziegłowy za 2020 rok

Bibliografia/dokumenty źródłowe

- Atlas szerokopasmowego dostępu do internetu, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Warszawa 2019
- Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2012
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (załącznik do uchwały nr 102/2019 Rady Ministrów z dnia 17.09.2019r.)
- Ocena zasobów pomocy społecznej za 2020 rok, Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach, Koziegłowy 2021
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego (załącznik do uchwały nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016r.)
- Prognoza ludności gmin na lata 2017 - 2030, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2017
- Ranking wykorzystania środków europejskich przez samorzady 2014-2019” Pismo Samorządu Terytorialnego: „Wspólnota”, 2020
- Strategia Rozwoju Gminy - Poradnik Praktyczny, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa 2021
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (załącznik do uchwały nr 8/2017 Rady Ministrów z dnia 14.02.2017r.)
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” (załącznik do uchwały nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19.10.2020r.)
- Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania Gminy Koziegłowy (załącznik do uchwały nr 300/XXXII/2006 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dn. 20.06.2006r.)
- System zarządzania rozwojem Polski (załącznik do uchwały nr 162/2018 Rady Ministrów z dnia 29.10.2018r.).
- Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce
- Ustawa z dnia 8.03.1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 713, 1378, z 2021r. poz. 1038)
- Ustawa z dnia 6.12.2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. 2021r. poz. 1057)

Spis rysunków

Rysunek 1. Gmina i Miasto Koziegłowy na tle województwa śląskiego.....	7
Rysunek 2. Kształtowanie się liczby ludności w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2011-2020....	8
Rysunek 3. Liczba osób korzystających ze świadczeń GOPS na podstawie wydanych decyzji w Gminie i Mieście Koziegłowy, powiecie myszkowskim i województwie śląskim w latach 2015-2020.	11
Rysunek 4. Mieszkania na 1000 ludności w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2010-2019	14
Rysunek 5. Liczba podmiotów gospodarki narodowej sektora prywatnego wpisanych do rejestru REGON w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2010-2019	20
Rysunek 6. Stopa bezrobocia w Gminie i Mieście Koziegłowy, powiecie myszkowskim i województwie śląskim w latach 2010-2019	22
Rysunek 7. Mapa zagrożenia powodziowego dla Gminy i Miasta Koziegłowy.....	62
Rysunek 8. Funkcje terenów	64
Rysunek 9. Obszary i kierunki interwencji.....	65
Rysunek 10. Obszary strategicznej interwencji w ramach Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.....	80
Rysunek 11. Obszary rewitalizacji w Gminie i Mieście Koziegłowy	82
Rysunek 12. Instytucje i podmioty, zaangażowane w proces wdrażania Strategii	84
Rysunek 13. System monitoringu i ewaluacji.....	93
Rysunek 14. Potencjał inwestycyjny budżetu Gminy i Miasta Koziegłowy w latach 2021-2030 - prognoza	96

PRZEWODNICZĄCA RADY
Gminy i Miasta Koziegłowy

Joanna Kotodziejczyk

UZASADNIENIE

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Kozięglowy do 2030 roku została opracowana zgodnie z uchwałą Nr 219/XXV/2021 Rady Gminy i Miasta Kozięglowy z dnia 25 marca 2021 roku w sprawie: przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Kozięglowy do 2030 roku oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Kozięglowy do 2030 roku jest podstawowym i najważniejszym dokumentem planistycznym gminy, który diagnozuje uwarunkowania, potencjał, jak również problemy i potrzeby rozwojowe wspólnoty samorządowej. Określa cele i kierunki rozwoju, jak również wyznacza wytyczne dla dokumentów wdrożeniowych i planowania przestrzennego w perspektywie najbliższych 10 lat. Dokument jest także bardzo ważnym instrumentem w zakresie możliwości uzyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych na realizację kierunków działań i przedsięwzięć – w nim zawartych.

Strategia została przygotowana zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1057) oraz art. 10e ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. z Dz.U. 2021 r. poz. 1372, 1834) i obejmuje:

- 1) wnioski z diagnozy;
- 2) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- 3) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- 4) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 5) model struktury funkcjonalno - przestrzennej gminy;
- 6) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
- 7) obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań;
- 8) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano wraz z zakresem planowanych działań;
- 9) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
- 10) ramy finansowe i źródła finansowania.

Prace nad dokumentem odbywały się przy zastosowaniu modelu partycypacyjno - eksperckiego, w którym dane wyjściowe, w tym: założenia, analizy statystyczne i strategiczne były wynikiem prac zewnętrznych specjalistów - przy współpracy z Zespołem ds. opracowania Strategii powołanym przez władze gminy. Jednocześnie poprzez możliwość udziału lokalnych interesariuszy i mieszkańców na różnym etapie przygotowania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Kozięglowy do 2030 roku (w ramach konsultacji społecznych) włączono ich w procesy rozwojowe w celu efektywniejszej realizacji Strategii.

Zakres prac nad dokumentem obejmował m.in.:

- opracowanie diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy i Miasta Kozięglowy, w ujęciu porównawczym (na płaszczyźnie powiatu i regionu) i dynamicznym (na przestrzeni ostatnich 5-10 lat) wraz z wynikami;
- ankietyzację prowadzącą w miesiącach marzec - kwiecień 2021 w zakresie oceny jakości i warunków życia na obszarze gminy, stanu infrastruktury, największych problemów, priorytetowych celów i zadań mających największy wpływ na rozwój gminy w ciągu najbliższych lat – wraz z analizą wyników i podsumowaniem;
- opracowanie wniosków z diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy i Miasta Kozięglowy z uwzględnieniem badań statystycznych ilościowych i jakościowych w ujęciu porównawczym i dynamicznym oraz wyników ankietyzacji - w tym w formie analizy SWOT;
- wypracowanie założeń programowych, funkcjonalno – przestrzennych i wdrożeniowych Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Kozięglowy – w ramach warsztatów i konsultacji z członkami Zespołu ds. opracowania dokumentu powołanego przez Burmistrza Gminy i Miasta Kozięglowy oraz pozostałymi interesariuszami;
- przygotowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Kozięglowy do 2030 roku – zgodnego z przepisami, standardem i spójnego z wytycznymi dokumentów nadrzędnych, w tym z art. 10e ust. 2 ustawy

z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz ustawą z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;

- przeprowadzenie warsztatów i spotkań konsultacyjnych z interesariuszami, w tym z Zespołem ds. Strategii Rozwoju Gminy;
- przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku (od 5 października 2021 r. do 12 listopada 2021 r.) w szczególności z: sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami gminy, a także z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie;
- wprowadzenie zmian do projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku w wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych;
- uzyskanie pozytywnej opinii Zarządu Województwa Śląskiego (na podstawie uchwały nr 2336/283/VI/2021 z dnia 27.10.2021 r.) dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”;
- przeprowadzenie uprzedniej ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku (Ewaluacja ex-ante);
- przeprowadzenie procedury wynikającej z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.) – zgodnie z art. art. 46, 48, 49 oraz 57 i 58 (dokonanie uzgodnień z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym) i odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku.

W związku z powyższym, podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCA RADY
Gminy i Miasta Koziegłowy

Joanna Kołodziejczyk

RAPORT PRZEPROWADZONEGO GŁOSOWANIA

Nazwa sesji: XXXV Sesja Rady Gminy i Miasta

Data głosowania: 24.03.2022

Temat głosowania: Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Kozięglowy do 2030 roku.

Typ głosowania: Normalne

Głosowanie zwykłe TAK, NIE, WST

Typ wyniku: Większość zwykła

Uchwałę przyjmuje się większością głosów z uwzględnieniem kworum

Uprawnionych (skład): 15
Obecnych uprawnionych: 15
Głosujących: 15
Głosowanie jawne: TAK

Głosów ZA: 15
Głosów WSTRZ: 0
Głosów PRZECIW: 0

Uchwała została podjęta

Głosy indywidualne:

Nr	Nazwisko i Imię	Głos
1	Joanna Kołodziejczyk	TAK
2	Jadwiga Balińska	TAK
3	Leonard Jagoda	TAK
4	Michał Kubalski	TAK
5	Antoni Bielecki	TAK
6	Dariusz Stuła	TAK
7	Daniel Wróbel	TAK
8	Andrzej Szóstak	TAK
9	Wojciech Chrapek	TAK
10	Andrzej Okularczyk	TAK
11	Marcin Będkowski	TAK
12	Damian Cesarz	TAK
13	Grażyna Sitek	TAK
14	Monika Skrobarczyk	TAK
15	Czesław Chwist	TAK